

FAKULTNÍ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA HAMU V PRAZE
PRAHA 5 – STODŮLKY
K Brance 72, PSČ 155 00, PRAHA 5
IČO 67 361 471
www.zuspraha5.cz

Projdi bránou umění

Školní vzdělávací program
Fakultní základní umělecká škola
Hudební a taneční fakulty AMU v Praze

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	7
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	9
3.1	Zaměření školy	9
3.2	Vize školy	9
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	11
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	13
5.1	Všeobecné poznámky k organizaci výuky v hudebním oboru.....	13
5.2	Přípravné studium	14
5.2.1	Studijní zaměření - Přípravné studium I. stupně	14
5.2.2	Studijní zaměření - Přípravné studium II. stupně	15
5.3	Studijní zaměření – Hra na klavír.....	16
5.4	Studijní zaměření – Hra na varhany	22
5.5	Studijní zaměření – Hra na akordeon	29
5.6	Studijní zaměření – Hra na keyboard	34
5.7	Studijní zaměření – Hra na housle.....	40
5.8	Studijní zaměření - Hra na violu	45
5.9	Studijní zaměření – Hra na violoncello.....	50
5.10	Studijní zaměření – Hra na kontrabas	55
5.11	Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu	60
5.12	Studijní zaměření – Hra na flétnu.....	65
5.13	Studijní zaměření – Hra na hoboj.....	69
5.14	Studijní zaměření – Hra na fagot.....	74
5.15	Studijní zaměření – Hra na klarinet.....	79
5.16	Studijní zaměření – Hra na saxofon.....	83

5.17	Studijní zaměření – Hra na trubku.....	88
5.18	Studijní zaměření – Hra na pozoun	92
5.19	Studijní zaměření – Hra na klasickou kytaru	97
5.20	Studijní zaměření – Hra na westernovou kytaru.....	102
5.21	Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru	106
5.22	Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru	110
5.23	Studijní zaměření – Hra na harfu.....	113
5.24	Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje.....	118
5.25	Studijní zaměření – Pěvecká a hlasová výchova.....	122
5.26	Studijní zaměření – Popový zpěv.....	127
5.27	Studijní zaměření – Sborový zpěv	133
5.28	Předměty skupinové interpretace.....	137
5.29	Recepce a reflexe hudby	168
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	171
6.1	Přípravné studium	171
6.2	Studijní zaměření – Výtvarná tvorba	173
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	181
7.1	Přípravné studium	181
7.2	Studijní zaměření – Taneční a pohybová výchova.....	183
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	192
8.1	Přípravné studium	192
8.2	Studijní zaměření – Dramatická výchova	194
9	SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	204
9.1	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	204
9.2	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	206
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	209
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	209
9.3	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	211

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Fakultní základní umělecké školy Hudební a taneční fakulty AMU v Praze

„Projdi bránou umění“

Školní vzdělávací program Fakultní základní umělecké školy Hudební a taneční fakulty AMU v Praze je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Předkladatel:

Fakultní základní umělecké školy Hudební a taneční fakulty AMU v Praze

Adresa: K Brance 72/2, PSČ 155 00, PRAHA 5 – Stodůlky

IČO: 67 361 471

Ředitel školy: PhDr. Bojana Kljunić, Ph.D.

Kontakty:

Telefon: + 42 0 235 518 336

E-mail: info@zuspraha5.cz

Web: www.zuspraha5.cz

Zřizovatel:

Hlavní město Praha, se sídlem Mariánské nám. 2/2, PSČ 111 01, PRAHA 1, IČ: 00064581

Kontakty: MHMP Jungmannova 29/35, PSČ 111 21, PRAHA 1

Odbor školství a mládeže

Oddělení regionálního školství

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2021

Datum: 26. 08. 2021

Razítko:

Podpis ředitele:

.....
PhDr. Bojana Kljunić, Ph.D.
ředitelka školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Na Základní umělecké škole, Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 jsou žáci vzděláváni ve všech čtyřech uměleckých oborech: hudebním (HO), tanečním (TO), výtvarném (VO) a literárně dramatickém (LDO). Hudební obor patří na škole k nejstarším a tradičně také k nejnavštěvovanějším. Podle počtu žáků je v posledních letech výtvarný obor druhým v pořadí, o něco menší je obor taneční. Nejmenším a zároveň i nejmladším oborem školy je literárně dramatický. V současné době je celková a maximální povolená kapacita školy 720 žáků. Počet pedagogických pracovníků školy se dlouhodobě stabilizoval na počtu cca 38 učitelů.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola Praha 5 – Stodůlky byla založena v roce 1961 jako pobočka Lidové školy umění Modřany. Samostatnou Lidovou školou umění Stodůlky se stala ve školním roce 1968/69. Od školního roku 1990/91 nese nový název Základní umělecká škola, Praha 5 – Stodůlky.

Na samotném začátku škola se dvěma učiteli a 43 žáky začínala v historicky první školní budově v obci Stodůlky, která pochází z roku 1787. Škola nejprve nabízela pouze hudební obor a v prvním školním roce dokonce jenom hru na klavír. V následujícím školním roce 1962/63 se výuka rozšířila o housle a přípravnou hudební výchovu a o rok později také o akordeon. Hra na zobcovou a příčnou flétnu se ve výukové nabídce školy poprvé objevila ve školním roce 1972/73.

Výtvarný obor byl na škole založen ve školním roce 1985/86, o rok později vznikl také taneční obor. Obor literárně dramatický je na škole nejmladší a provozuje svoji činnost až od roku 2003.

V současné době hudební obor zahrnuje osm oddělení: klavírní, smyčcové, dechové, kytarové, klávesové, akordeonové, pěvecké a od školního roku 2011/12 oddělení bicích nástrojů. Škola neustále pracuje na rozšíření nabídky studijních zaměření jednotlivých oddělení hudebního oboru. Například od školního roku 2015/16 škola ve smyčcovém oddělení otevřela studijní zaměření hra na violu a pěvecké oddělení rozšířilo nabídku o populární zpěv.

Prvním ředitelem Lidové školy umění byl Vladimír Tyle, učitel hry na klavír a flétnu, který školu vedl do roku 1968 a ve škole vyučoval do roku 1994. V letech 1968–1991 školu vedla Hana Platzová, učitelka hry na klavír. V letech 1991–2000 školu řídil Josef Macek, v letech 2000–2009 učitelka hry na housle Dana Řáhová. Od 23. 9. 2009 je ředitelkou školy PhDr. Bojana Kljunič, Ph.D.

V celé rozlehlé Městské části Praha 13 je Základní umělecká škola, Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 jedinou institucí svého druhu, která poskytuje komplexní výchovu a vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Dlouhodobě se pedagogický sbor školy ustálil na počtu cca 38 učitelů. Pedagogický kolektiv je odborně kvalifikovaný, většina učitelů vystudovala některou z akademií múzických umění, pedagogických fakult a konzervatoří. Na škole jsou rovnoměrně zastoupeni jak velmi zkušené učitelé, kteří na škole vyučují již řadu let, tak i mladí začínající pedagogové, které vedení školy motivuje k tomu, aby se plně věnovali pedagogické činnosti, chápali její důležitost a význam nejenom pro další vývoj žáků a mladistvých, ale i pro jejich vlastní profesní růst. Díky široké věkové škále pedagogických pracovníků a otevřenosti k novým didaktickým postupům a uměleckým směrům působí celý učitelský kolektiv velmi dynamicky a soudržně. Flexibilně reaguje na vnější podněty a vnitřní potřeby školy a je schopný týmové práce. Všichni kolegové úspěšně spolupracují nejenom v rámci svých oddělení, ale také napříč všemi uměleckými obory školy.

U většiny pedagogů je patrná snaha o prohloubení a rozšíření vědomostí dalším studiem. Vedení školy tuto aktivitu velmi podporuje a při každoročním sestavování plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se poměrně snaží zastoupit všechny tři druhy dalšího vzdělávání: prohlubování, rozšiřování a zvyšování vědomostí a dovedností pedagogických pracovníků školy.

Pedagogové mají velký zájem o organizaci nejrůznějších akcí školy a její prezentaci na veřejnosti jak doma, tak i v zahraničí. Většina členů pedagogického sboru patří k aktivním umělcům. Učitelé hudebního oboru jsou například aktivní v sólové, orchestrální nebo komorní hře na daný nástroj. Své dlouholeté profesní zkušenosti žákům mimo jiné předávají také v hudebních souborech a orchestrech, které osobně založili na ZUŠ Praha 5 - Stodůlky.

Cílem pedagogického sboru školy je příprava žáků a mládeže nejenom po stránce umělecké a profesní, ale také při utváření komplexních vloh osobností žáků a rozvoji klíčových kompetencí, které obohatí jejich budoucí život a zvýší jejich společenské uplatnění.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Od školního roku 2015/16 vedení školy ZUŠ Stodůlky začalo pracovat na projektu rozvinutí aktivní spolupráce v oblasti poskytování pedagogické praxe při přípravě budoucích učitelů hudby na své půdě. Na základě dohody mezi Základní uměleckou školou Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 a Hudební a taneční fakultou AMU v Praze posluchači bakalářského a magisterského studijního programu aktivně navštěvují školu a ve spolupráci s ní se připravují na své budoucí povolání.

Základní umělecká škola Praha 5 – Stodůlky se na základě této spolupráce od září roku 2016 stala první Fakultní základní uměleckou školou Hudební a taneční fakulty Akademie múzických umění v Praze. Od stejného data škola nese nový název **Fakultní základní umělecká škola Hudební a taneční fakulty AMU v Praze**. Obě vzdělávací instituce uzavřely vzájemnou spolupráci v oblasti odborné pedagogické praxe, která byla zahájena v

akademickém roce 2015/2016 a projekt byl představen 21. 11. 2016 na společném koncertu v Sále Martinů na hudební fakultě AMU v Praze. Mladým studentům HAMU před vstupem do profese pedagoga poskytne právě fakultní základní umělecká škola možnost seznámit se s pedagogickým prostředím a získat zkušenosti z pedagogické praxe. Tímto obě školy otevřely novou a významnou etapu své existence.

Ze vzájemné spolupráce vyplývá:

- spoluutváření profesních kompetencí
- náhled do pedagogických metod a přístupů a to od samotné výuky po motivaci a domácí přípravu žáků
- poznatky z individuálního přístupu k žákům a z vedení individuálních hodin a hodin skupinové interpretace
- výměna zkušeností
- obohacení studentů před vstupem do profese pedagoga
- uvedení do problematiky práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jakož i se žáky nadanými a mimořádně nadanými
- seznámení se se rozsáhlou školní administrativou a právní legislativou
- organizování společných koncertů obou vzdělávacích institucí

Škola se aktivně podílí společně s ostatními pražskými základními uměleckými školami na kulturních akcích celopražského významu a také individuálně rozvíjí partnerské vztahy se vzdělávacími institucemi podobného typu v tuzemsku i v zahraničí.

Škola se od svého vzniku podílí na kulturním životě obce. Pravidelně organizuje koncerty na Radnici MČ Prahy 13 a v kostele svatého Jakuba Staršího ve Stodůlkách, které se již staly tradicí. Škola ve svém regionu už delší dobu spolupracuje s oddělením LDN Fakultní nemocnice Motol, pro jejíž pacienty pořádá koncerty, stejně jako pro nemocné děti FN Motol, které pořádá obecně prospěšná společnost KID. Pravidelně škola pořádá také koncerty pro Klub seniorů Městské části Praha 13.

V roce 2011 škola zahájila úspěšnou spolupráci s mateřskou a základní školou speciální Diakonie ČCE Praha 5 – Stodůlky. ZUŠ Stodůlky participuje každoročně na zahradní slavnosti této školy formou koncertního vystoupení, do něhož se aktivně zapojují všechna oddělení. Touto spoluprací chce ZUŠ Stodůlky svým žákům přiblížit svět dětí se speciálními potřebami, které navštěvují mateřskou a základní školu Diakonie.

Od roku 2009 škola aktivně hledá a navazuje kvalitní partnerské vztahy se školami stejného nebo podobného zaměření v zahraničí. První oficiální partnerskou školou v zahraničí se ve školním roce 2010/11 stala Základní hudební škola *Petar Konjović* v Bělehradě, se kterou škola podepsala oficiální deklaraci o vzájemné pedagogicko-umělecké spolupráci. Dále jsou to: Hudební škola *Mokranjac* v Bijeljiny ve státě Bosna a Hercegovina, Základní a střední hudební škola *Vatroslav Lisinski* v Bělehradě, Hudební škola *Ivana Matečiča-Ronjgova* v Chorvatsku. Nejmladší partnerskou školou je Základní umělecká škola v Piešťanech na Slovensku. Vedení školy využívá všech možných podnětů a také prostředků pro vyhledávání a navazování plodné a užitečné spolupráce i s dalšími partnery jak doma, tak i v zahraničí.

Mezi dlouhodobé projekty Základní umělecké školy Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72 patří od roku 1999 klavírní soutěž „*Jak se hraje ve Stodůlkách.*“ Pedagogický sbor ZUŠ Stodůlky se snaží rozvíjet u dětí zdravý smysl pro soutěživost, a proto každoročně pořádá tuto soutěž, která je svými zásadami vnitřní soutěží školy a účastní se ji výlučně žáci klavírního oddělení ZUŠ Stodůlky.

Další soutěžní přehlídkou, která byla na škole nově založena v dubnu 2012, je akordeonová soutěž „*Pražský akordeon ve Stodůlkách*“, která má oproti klavírní soutěži celopražský dopad. Této soutěže se účastní všechny pražské základní umělecké školy. ZUŠ Stodůlky touto soutěží již třetím rokem aktivně podporuje a popularizuje studijní zaměření hra na akordeon.

Vedení školy pro všechny své aktivity přesahující rámec školy (např. společné koncerty s partnerskou školou v zahraničí, organizace celopražské akordeonové přehlídky, apod.) vypracovává grantové projekty, jejichž prostřednictvím žádá o přidělení finančních prostředků na jednotlivé akce.

Od školního roku 2015/16 škola pořádá výchovné koncerty, na které zve přední české umělce a uznávané osobnosti ze světa umění a kultury. Všechny koncerty a akce tohoto typu jsou koncipovány jako praktická ukázka umění, která je doprovázena odborným a zasvěceným komentářem. Tímto způsobem chce škola svým žákům bezprostředně přiblížit svět dospělých z oblasti umění a kultury a stát se tak místem pro jejich vzájemnou výměnu názorů a zkušeností.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Vyučování probíhá jednak v hlavní budově ZUŠ (K Brance 72 – hudební obor), jednak na detašovaných pracovištích (v ZŠ Kuncova – hudební a literárně dramatický obor a ve FZŠ Trávníčkova – výtvarný a taneční obor).

Ve všech učebnách hudebního oboru jsou k dispozici klavíry nebo pianina či elektrické klavíry, dále přehrávače hudebních formátů CD/MP3, počítače, z nichž některé jsou vybaveny moderním softwarem, například notačním programem Sibelius pro úpravy a tisk skladeb nebo Adobe Photoshopem pro výrobu plakátů a editaci webových stránek školy. Škola má také možnost různě upravovat audio nebo videozáznamy z koncertů a vystoupení žáků školy.

Pro výuku zpěvu je k dispozici moderní audiotechnika (mixážní pult, kvalitní reproduktorová soustava), která bývá využívána orchestry školy nejen při výuce, ale také při veřejných vystoupeních. Začínajícím žákům hudebního oboru může škola poskytnout k zapůjčení širokou paletu kvalitních hudebních nástrojů. Archiv nástrojových sbírek škola průběžně zkvalitňuje a aktualizuje. Nástrojové sbírky jednotlivých sekcí hudebního oboru jsou velmi bohaté. Správci daných sbírek dbají na jejich pravidelnou údržbu a vedení školy se na základě doporučení vedoucích jednotlivých oddělení snaží pravidelně a postupně sbírky obohacovat o další kvalitní nástroje.

Kromě učeben a kanceláří je v hlavní budově ZUŠ také koncertní sálek s kapacitou 40 až 60 diváků, který bývá využíván i ke zkouškám orchestrů, souborů a pěveckého sboru školy.

Výuka literárně dramatického oboru probíhá na detašovaném pracovišti ZŠ Kuncova ve společenském sále. Děti zde mají k dispozici pódium, pianino, zrcadlovou stěnu, přičemž místnost se dá i zatemnit pro stínové divadlo. Žáci si mohou své lekce také natáčet a později s pomocí projektoru svůj dramatický projev kontrolovat a korigovat.

Ateliér výtvarného oboru je umístěn ve FZŠ Trávníčkova. Základní vybavení každého výtvarníka je zde obohaceno o ateliérové stojany, kreslicí desky, keramickou pec, elektrickou tavnou pistoli, grafický lis a rydla na linoryty.

Taneční sál nalezneme také ve FZŠ Trávníčkova. Samozřejmostí je zde zrcadlová stěna, pianino a přítomnost korepetitora na hodinách tanečního oboru. Využíváme i hudební přehrávač, šatnu, taneční koberce, baletizol a moderní nastavitelné baletní tyče.

V roce 2013 škola založila školní knihovnu a pravidelně nakupuje jak notový materiál, tak i odbornou literaturu. Pro její evidenci zřídila softwarovou licenci školního knihovního systému *Clavius*. Knihovna je volně přístupná všem pedagogickým pracovníkům školy, ale z důvodu nedostatku prostoru v hlavní budově školy prozatím není plně zpřístupněna žákům. Knihovní fond v současné době tvoří 2500 not, knih, hudebních časopisů a CD.

Od září roku 2009 vedení školy neustále pracuje na zlepšení školního technického zázemí. Mnohem efektivnější práci umožňuje postupně budovaná počítačová síť. S tím souvisí nově zavedené počítačové softwary. Ve školním roce 2010/11 škola utvořila také nové webové stránky školy, na nichž jsou kromě obecných informací vyvěšovány aktuální informace pro rodiče, veřejnost, fotografie a videa z aktuálních akcí, které škola pravidelně pořádá. Na svých webových stránkách škola zveřejňuje i úspěchy svých žáků.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

FZUŠ Stodůlky

- rozvíjí všeobecnou kulturu projevu a chování žáků a je otevřená vzájemné komunikaci;
- rovnoměrně podporuje vzdělávání ve všech čtyřech uměleckých oborech, které se na škole vyučují (hudební, taneční, literárně-dramatický i výtvarný); snaží se o jejich aktivní propojení a spolupráci; iniciuje společné projekty žáků hudebního a nehudebních oborů;
- zaměřuje se na sledování a objevování nových trendů a možností v oblasti umění;
- podporuje účast na soutěžích, festivalech, přehlídkách a dalších kulturních akcích;
- úspěšně se zapojuje do kulturních aktivit svého nejbližšího regionu, ale také v celopražském a mezinárodním kontextu;
- rozvíjí kulturní a národní identitu žáků školy ve všech čtyřech uměleckých oborech, v nichž lze identifikovat historický, kulturní a společenský vývoj českého státu, včetně kulturního dědictví ve směru evropské integrace;
- vzhledem k velkému počtu žáků cizích státních příslušníků se škola zaměřuje na toleranci a vzájemnou úctu mezi různými rasami, národy a jejich kulturami; snaží se o co nejlepší integraci žáků cizích státních příslušníků do české společnosti, napomáhá jim k uchopení hodnot české, potažmo evropské kultury a tradice;
- škola nabízí primární program prevence šikany a dalších projevů rizikového chování, rozvíjí sociální komunikaci mezi žáky a učiteli a tím předchází výskytu patologických jevů v mezilidských vztazích nejen ve školním prostředí;
- zajišťuje vybavení a zlepšuje materiální podmínky ve všech čtyřech uměleckých oborech školy.

3.2 Vize školy

- dlouhodobou vizí školy je rozšiřovat její působnost do širšího okolí a zapojovat se do kulturních aktivit v celorepublikovém i mezinárodním kontextu;
- otvíráním nových oddělení a studijních zaměření postupně a průběžně rozšiřovat nabídky vzdělávacích oblastí;
- vzájemná spolupráce na zkvalitnění vedení profesního rozvoje učitelů;
- zkvalitnění forem a metod práce u předmětu skupinové interpretace hudebního oddělení;

- zkvalitnění procesu hodnocení žáků, tím že škola postupně bude pracovat na tzv. tematizování kritérií hodnocení žáků;
- v místě působiště školy získávat vhodné prostory pouze pro vlastní potřebu a eliminovat tím výuku na základních školách MČ Praha 13, což by vedlo k mnohanásobnému zkvalitnění podmínek, průběhu a výsledků výchovně vzdělávacího procesu na škole.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- s žákem rozebíráme umělecké dílo po stránce teoretické, vysvětlujeme a diskutujeme základy jeho stavby
- na základě žákovy interpretace ho učíme chápat umělecké dílo jako druh sdělení
- na základě získaných teoretických a interpretačních zkušeností vedeme žáka k utváření vlastního názoru o uměleckém dílu a jeho obhájení
- na hodinách provádíme ukázkovou interpretaci díla nebo jeho části
- využíváme multimediálních možností, které v učebnách máme k dispozici
- podněcujeme žáka k samostatné práci a tvorbě
- metodou názorného předvedení, vysvětlení a následného opakování a propracování žákem do okamžiku získání a zafixování dovednosti, vedeme žáka k získávání základních technických dovedností v daném oboru
- učíme žáka orientovat se v estetické kvalitě uměleckých děl tím, že aktivně uplatňujeme ve vyučovacím procesu historicko teoretické souvislosti

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- ve spolupráci s rodiči (pravidelná kontrola domácí přípravy, řízenou komunikací vedeme žáka k sebereflexi a tím předcházíme problémům) formujeme zodpovědný přístup žáka k plnění svých povinností
- tím, že rozvíjíme u žáka vnitřní motivaci a jdeme žákovi příkladem, vedeme žáka k pravidelné, cílevědomé, systematické a samostatné práci a k práci v týmu
- pěstujeme u žáků vztah k nástrojům uměleckého vyjádření (hud. nástroj, lidské tělo, výt. materiál, literární dílo), zodpovědnosti za svěřený majetek a chápání důležitosti pravidelné péče o něj
- vytváříme podmínky pro kolektivní práci a to ve třech úrovních: a) společné projekty v rámci oddělení, b) mezioborová spolupráce, c) podpora soudržnosti pedagogického sboru
- metodou vstřícného dialogu vedeme žáka k sebereflexi, on sám si zhodnotí svůj výkon
- učíme žáka zodpovědnosti samostatné přípravy žáka ve vztahu ke kolektivu (skupinová a kolektivní výuka)

Strategie pro kompetenci kulturní

- motivujeme žáka a rodiče ke dlouhodobému vztahu k umění a pochopení jeho

- hodnoty (např. tím, že máme „desatero“ pravidel správného chování na koncertech)
- žákům jdeme příkladem, sami se účastníme kulturních akcí, máme přehled o kulturním dění v regionu i ve státu, organizujeme exkurze do Českého muzea hudby, návštěvy festivalu Pražského jara i koncertů České filharmonie
 - zapojujeme žáky do kulturních aktivit nejen ve škole ale i v rámci regionu
 - u žáků a rodičů podporujeme a propagujeme kulturní dění školy prostřednictvím internetových stránek, nástěnek, plakátů a aktivního vstupu do veřejného prostoru MČ Praha 13
 - vlastním příkladem, aktivním nácvikem chování a výběrem oblékání učíme žáky zásadám správného chování na kulturních akcích

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v hudebním oboru

- Studium lze absolvovat ve 2 stupních: základní studium I. stupně (7 ročníků, navštěvuje se od 7 let) a základní studium II. stupně (4 ročníky, navštěvuje se od 14 let). Před každým z těchto stupňů je možno absolvovat přípravné studium. Žáci, kterým je 5-7 let navštěvují přípravné studium I. stupně (2 ročníky) a žáci, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně a jsou 13 a více let starší mohou absolvovat přípravné studium II. stupně (1 ročník).
- Před vstupem do základního studia I. či II. stupně je povinností každého uchazeče složit talentové přijímací zkoušky. Tyto zkoušky uchazeči vykonají i v případě absolvování přípravného studia.
- Forma výuky:
 - a) individuální hra na hudební nástroj
 - b) skupinová výuka, maximálně 4 žáků u přípravné nástrojové či hlasové výuce
 - c) skupinová výuka maximálně 2 žáků ve studijním zaměření hra na kytaru a pěvecká hlasová výuka
 - d) skupinová výuka maximálně 4 žáků ve studijním zaměření hra na keyboard a zobcová flétna
- Žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné (např. předmět Hudební nauka).
- Žáci, kteří ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů nemohou docházet na předmět Hudební nauka, požádají o individuální studium tohoto předmětu. Pokud je tato žádost schválena, dochází žák na zvláštní hodiny HN 1x měsíčně.
- Žáci, kteří projeví odpovídající dispozice a zájem o studium, mohou navštěvovat vyučovací předměty i v nižších ročnících, než určuje učební plán příslušného studijního zaměření.
- Škola může žákům rozšířit týdenní hodinovou dotaci hlavního oboru.
- Pro žáky, kteří projeví větší a hlubší zájem o hudební nauku, škola organizuje předmět Rozšířená hudební nauka.

5.2 Přípravné studium

5.2.1 Studijní zaměření - Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium I. stupně je určeno žákům od 5 do 7 let, připravuje žáky na vstup do prvního ročníku základního studia I. stupně a je buď jednoleté či dvouleté (PHV I či PHV II). Po absolvování přípravného studia I. stupně musí žák pro úspěšné přijetí do prvního ročníku základního studia I. stupně složit přijímací zkoušky.

Ve výuce jsou žákům hravou formou rozvíjeny jejich základní hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Za pomoci jednoduchých her a činností ať již pěveckých, instrumentálních, pohybových či poslechových se vytváří jejich budoucí zájem o hudbu a studium v základní umělecké škole obecně. Při výuce je využito moderních výukových metod a pomůcek. Studium je realizováno v kolektivním předmětu Přípravná hudební výchova (PHV). Od druhého pololetí PHV navíc žáci navštěvují předmět Přípravná nástrojová výuka. Zde je výuka realizována ve skupinkách 2 – 4 žáků, kteří na hodinách získávají elementární představu o hře na hudební nástroj, který by chtěli studovat v I. stupni základního studia.

Učební plán 1 (dvouletá varianta pro děti předškolního věku) – PHV I, PHV II

	1. ročník		2. ročník
Přípravná hudební výchova	1		1
	1. pololetí	2. pololetí	
Přípravná nástrojová výuka*	-	1	1

*nebo Přípravná hlasová výuka

Pozn. Vzdělávací obsah předmětu Přípravná nástrojová výuka, Přípravná hlasová výuka je uveden u příslušného studijního zaměření, viz kapitoly 5.3-5.27.

Učební plán 2 (jednoletá varianta pro děti, kteří navštěvují ZŠ) – PHV II

	1. ročník	
Přípravná hudební výchova	1	
	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná nástrojová výuka*	-	1

*nebo Přípravná hlasová výuka

Pozn. Vzdělávací obsah předmětu Přípravná nástrojová výuka, Přípravná hlasová výuka je uveden u příslušného studijního zaměření, viz kapitoly 5.3-5.27. V předmětu Přípravná

hudební výchova jsou žáci vzděláváni společně s 2. ročníkem dvouleté varianty studia a plní učební osnovy jak prvního, tak i druhého ročníku.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák:

- ovládá a využívá nástroje Orffova instrumentáře
- pohybem vyjadřuje náladu a reaguje na rytmus znějící hudby
- rozezná základní hudební nástroje
- rozpozná chybu v předebraném úryvku známé lidové písně
- zaspívá krátkou lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- rozezná noty a pomlky celé, půlové, čtvrté (osminové)
- rozliší základní výrazové prostředky hudby (vesele, smutně, rychle, pomalu, slabě, silně, vysoko, hluboko)
- vyjmenuje vlastnosti tónu
- zná notovou osnovu a noty v rozsahu c1 – c2
- opakuje kratší rytmické modely
- zpívá na základě svých dispozic pokud možno intonačně čistě a rytmicky správně

5.2.2 Studijní zaměření - Přípravné studium II. stupně

Přípravné studium II. stupně je určeno pro žáky, kteří nemají vystudovaný základní studium I. stupně a kvůli svému věku už nemohou být do tohoto stupně zařazeni. Do přípravného studia II. stupně jsou žáci zařazováni od 13 let. Po absolvování přípravného studia II. stupně musí žák pro úspěšné přijetí do prvního ročníku základního studia II. stupně složit přijímací zkoušky.

Učební plán

	I. ročník
Přípravná nástrojová výuka II*	1

*nebo Přípravná hlasová výuka II, Přípravná sborová výuka II

Pozn. Vzdělávací obsah předmětu Přípravná nástrojová výuka II, Přípravná hlasová výuka II, Přípravná sborová výuka II je uveden u příslušného studijního zaměření, viz kapitoly 5.3-5.27.

5.3 Studijní zaměření – Hra na klavír

Hra na klavír má na naší škole dlouholetou tradici. Vyučuje se zde od jejího založení. Studium probíhá na klasickém nástroji a je rozděleno do přípravného stupně studia, prvního stupně základního studia, který trvá 7 let a druhého stupně základního studia, který je čtyřletý.

Z počátku zde žáky, kteří mají dobré fyzické předpoklady a hudební dispozice, učíme hravým způsobem různé druhy úhozů, orientaci na klávesnici, čtení notového zápisu a jeho praktické spojování s klávesami. Dbáme na správné sezení u nástroje, rozvíjíme paměť, fantazii a hudební představitivost na lidových písních a říkadlech. Postupně si žáci ověřují a upevňují pracovní návyky, které jsou utvářeny a rozvíjeny soustavnou domácí přípravou.

Zajímavou a aktivní formou výuky postupně seznamujeme žáky s různými stylovými obdobími a jejich významnými autory. Vedeme je k tomu, aby dokázali hudbu určitého stylu nejen poznat poslechem, ale také ji správně interpretovat a to postupně se všemi jejími zvláštnostmi. Učíme žáky pracovat s technickými a výrazovými prostředky tak, aby byli schopni vyjádřit hudební myšlenky jak v sólové, tak i v komorní hře, nebo hře čtyřruční. Žáci, kteří projeví zájem a mají k tomu dostatečné předpoklady, mohou na našem oddělení také studovat hru na varhany, samozřejmě pod vedením kvalifikovaného pedagoga.

Dovednosti, získané při studiu, mohou žáci uplatnit při veřejných vystoupeních pořádaných školou i na jiných hudebních akcích. Také se mohou účastnit různých soutěží a přehlídek ZUŠ.

Cílem výuky je, kromě odborného vzdělání, vychovat z žáků zaujaté hudebníky a milovníky umění, kteří by se dovedli uplatnit nejen jako amatéři, ale i v různých hudebních žánrech jako budoucí profesionálové. Znalost hry na klavír mohou uplatnit naši absolventi také v řadě povolání, jako například učitelky mateřských škol, pedagogové na prvním stupni základních škol, při tanci, zpěvu, nebo i jako ladiči klavírů.

Ty, kteří chtějí svůj talent a nadání dále rozvíjet ve větší míře, jsou naši pedagogové schopni připravit na další odborné školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Dějiny klavírní literatury*						(1)	(1)				
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1				
Klavírní doprovod								1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z

nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

*Dějiny klavírní literatury jsou předmětem volitelným. Žáci klavírního oddělení si v 6. a 7. ročníku mohou zvolit i jiný předmět skupinové interpretace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- zazpívá jednoduchou melodii
- zopakuje jednoduchý rytmický model
- dle sluchu zahraje jednoduchý motiv

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- správně se dotýká kláves úhazem portamento
- ovládá a využívá základní rytmus (noty celé, půlové, čtvrté)
- zahraje jednoduchou melodii rozloženou mezi obě ruce

Vyučovací předmět: *Hra na klavír*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- hraje vahou paže na celé klaviatuře
- zná a čte noty od „c“ do „g2“

- hraje s vazbou na sluchovou představu
- ovládá základy pamětní hry
- rozlišuje těžké a lehké doby, základní rytmické hodnoty
- je schopen základní výstavby melodické linie a frázování
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá
- správně sedí u nástroje
- ovládá základní úhozy hry na nástroj (portamento, staccato, legato)

2. ročník

Žák:

- čte noty „z listu“
- hraje stupnice a akordy s obraty
- hraje melodii v pravé ruce a doprovod v levé
- rozezná různé druhy skladeb (ukolébavka, pochod, valčík, polka atd.)
- snadnější skladby hraje z paměti
- hraje písně s doprovodem (tonika, dominanta, subdominanta)
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů
- ovládá správné postavení rukou a jejich základní koordinaci
- dokáže pochopit a zahrát rytmus skladby

3. ročník

Žák:

- žák využívá všech získaných dovedností technických i výrazových, bez problémů je propojuje a aplikuje ve studovaných skladbách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře jednoduchého doprovodu k lidové písni
- ovládá používání pravého pedálu podle návodu pedagoga
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

4. ročník

Žák:

- ovládá techniku v rychlejším tempu (je schopen rychlejšího uvažování při hře)
- pozná harmonické a rytmické prvky charakteristické pro moderní hudbu
- pozná a analyzuje melodické ozdoby
- využívá při práci hudební paměť
- používá správnou kombinaci akordů při improvizovaném doprovodu a ovládá obraty kvintakordů
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

5. ročník

Žák:

- bez obtíží rozeznává skladby z různých stylových období
- je schopen vlastními slovy vystihnout náladu a charakter interpretované skladby, vědomě používá a pracuje s hudební resp. sluchovou představou
- pozná a pojmenuje hudební formu přednesové skladby
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů před vstupem jednotlivých hlasů u vícehlasých skladeb
- předvede hru z listu na velmi jednoduchých skladbách

6. ročník

Žák:

- zvládá interpretaci skladby na základě vědomé sluchové kontroly a vnitřní představivosti
- rozlišuje skladby různých stylových období
- analyzuje žánrovou formu a základní harmonické funkce
- zahraje stupnice se správnou artikulací a přesnou pulsací
- aktivně se zapojuje do čtyřruční hry, komorní, nebo souborové hry
- samostatně určuje správnou dynamiku a agogiku
- samostatně nastuduje skladbu na úrovni 2. ročníku

7. ročník

Žák:

- při interpretaci skladeb různých stylů a žánrů využívá a propojuje veškeré získané dovednosti a návyky
- dle svých individuálních schopností využívá zvukové možnosti nástroje
- uplatňuje hudební představu při interpretaci různých skladeb
- aktivně se podílí na souhře (čtyřruční hra, komorní a souborová hra) vnímá spoluhráče jako partnery a zná zásady týmové práce
- zvládá hru z listu jednoduchých skladeb

studium prvního cyklu zakončí absolventskou zkouškou, či vystoupením, na kterém předvede vybrané skladby dle svých individuálních možností

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- hraje vahou paže na celé klaviatuře
- rozezná různé druhy skladeb (ukolébavka, pochod, valčík, polka atd.)
- hraje stupnice a akordy s obraty
- dle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře jednoduchého doprovodu k lidové písni
- pracuje se základní dynamikou
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

Vyučovací předmět: *Hra na klavír*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- dle individuálních schopností se zapojuje do souhry ve čtyřruční hře
- zahraje jednoduché doprovody
- dle svých vědomostí a zájmu vyhledá a samostatně nastuduje nové skladby
- hraje z listu jednoduché skladby
- rozlišuje skladby různých stylových období a žánrů a adekvátně tomuto přizpůsobuje jejich interpretaci
- umí vytvořit tón různé barvy ve stejné dynamice

II. ročník

Žák:

- chápe správně frázi a realizuje své hudební představy
- má správné a přesně koordinované pohyby rukou po klaviatuře
- ovládá různé druhy úhozů
- orientuje se v moderním a jazzovém frázování
- samostatně vybere a nastuduje skladbu
- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ

III. ročník

Žák:

- má vytvořeny vlastní názory na interpretace skladeb
- využívá sluchovou kontrolu a je schopen sebehodnocení
- vytvoří vlastní prstoklad a dokáže jej obhájit

- navrhne vlastní dynamiku ve všech studovaných skladbách a zdůvodní proč
- zná klavírní skladby různých světových i českých autorů různých stylových období a žánrů

IV. ročník

Žák:

- používá při hře koordinovaně celé tělo od špiček prstů k pohybu celého trupu
- samostatně vybere a nastuduje skladbu s návrhem vlastního frázování – dýchání
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- má všeobecný hudebně-kulturní rozhled
- aktivně se účastní různých kulturních akcí a podílí se na přípravě třídních přehrávek
- propojuje všechny získané vědomosti a dovednosti a technické prostředky ve hraných skladbách

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

Vyučovací předmět: *Dějiny klavírní literatury*

Předmět „Dějiny klavírní literatury“ je na škole vyučován v rámci studijních zaměření „Hra na klavír“ a „Hra na varhany,“ a to v 6. a 7. ročníku prvního stupně základního studia.

Je koncipován do čtyř přehledných bloků, které vždy zahrnují konkrétní slohová období. Žáci si formou poslechu, praktických, hraných ukázek a studiem příslušné literatury osvojí nejen vědomosti, poznatky a zkušenosti o daném stylu a stěžejních autorech klavírní tvorby, ale i o různých způsobech vedení hlasů, frázování a ornamentiky. Předmět se též dotýká vývoje harmonie a hudebních forem od nejjednodušší písňové a taneční formy, až po složité cyklické skladby.

Cílem předmětu je vědomě propojovat u žáků praktické zkušenosti s teoretickými tak, aby byli schopni identifikovat různé druhy skladeb a zařadit je do příslušných slohových období. Nabyté vědomosti pak budou snáze uplatňovat při studiu a interpretaci rozličných klavírních skladeb.

I. STUPEŇ:

6. ročník

Žák:

- orientuje se ve vývoji nástroje
- zná a jednoduše popíše předchůdce klavíru, rozezná anglickou, vídeňskou mechaniku, klavír romantický, čtvrttónový, elektrický
- vyjmenuje nejstarší památky (14. – 16. století)
- uvede základní charakteristiky barokního slohu
- zná a vyjmenuje stěžejní skladatele ranného, vrcholného a pozdního baroka
- uvede základní charakteristiky klasicistního slohu
- rozliší České klasicistní skladatele působící v Čechách a v emigraci
- orientuje se ve stěžejních postavách vídeňského klasicismu a zná jejich dílo
- rozezná a popíše základní rozdíly ve skladbách baroka a klasicismu
- orientuje se v nejznámějších skladbách klasicismu

7. ročník

Žák:

- popíše charakteristiku romantického slohu
- orientuje se v počátcích romantické klavírní hudby (Hoffmann, Weber, Schubert)
- zná hlavní romantické autory a orientuje se v jejich klavírní tvorbě
- vyjmenuje české skladatele (Ryba – Dvořák)
- orientuje se v evropské romantické hudbě (Rusko, Francie, Španělsko, Holandsko, Anglie, Skandinávie, Finsko) a zařadí sem jednotlivé autory
- popíše různé směry a proudy v hudbě 20. století (novoromantismus, nová vídeňská škola)
- vysvětlí pojem impresionismus a zařadí sem autory té doby
- orientuje se v ruské hudbě 20. století
- zná a vyjmenuje nejznámější české a slovenské hudební skladatele
- propojuje veškeré své znalosti při analýzách a poslechu jednotlivých skladeb

Vyučovací předmět: *Klavírní doprovod*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klavírní doprovod je uveden v kapitole 5.28 – Předměty skupinové interpretace.

5.4 Studijní zaměření – Hra na varhany

Studijní zaměření *Hra na varhany* je určeno pro žáky, kteří o tento unikátní nástroj projeví zájem a chtějí se na něj naučit hrát. Ke studiu jsou přijímáni žáci, kteří absolvovali nejméně čtyři roky hry na klavír a jsou schopni zvládnout fyzické nároky, které hra na varhany klade.

Žáci přijatí do studijního zaměření si postupně osvojují pracovní návyky a elementární dovednosti ve hře na varhany. Během studia se žáci seznamují s technickými prostředky varhanní hry, s rozdílem mezi klavírní a varhanní hrou a postupně získávají jistotu v nezávislosti rukou a nohou. Učí se ovládat základní výrazové prostředky varhanní hry –

artikulaci, frázování, agogiku. Seznámí se s zvukovými a barevnými možnostmi nástroje, funkcí a jednoduchými změnami manuálů, základy rejstříkování a budují si cit pro rozlišování varhanních skladeb různých forem a stylů.

Píšťalové varhany jsou jedním z nejstarších hudebních nástrojů s dlouholetou tradicí. Žáci si postupně osvojují technické základy hry a studují lehčí, až středně těžké skladby z širokého repertoáru varhanní literatury. V rámci nácviku doprovodů si osvojí správné návyky pro souhru s jinými nástroji, nebo zpěvem.

Studium slouží k přípravě žáků v rámci zájmové umělecké činnosti, uplatnění v kulturním životě společnosti, k doprovázení slavnostních či smutečních ceremoniálů v obřadních síních. Žáci jsou seznamováni s vhodným repertoárem pro tyto i další příležitosti i pro další možné studium na odborných uměleckých školách, či konzervatořích.

Žákům, kteří projeví zájem je umožněno cvičit na digitální varhany v prostorách školy. Studenti mají možnost vystupovat na koncertech v místním kostele, po té, co se seznámí s nástrojem a jeho možnostmi.

Po absolvování prvního stupně studia mohou žáci pokračovat v druhém, čtyřletém stupni, kde mají možnost dále rozvíjet své schopnosti ve hře na varhany a prohlubovat si teoretické znalosti o umění a kultuře vůbec.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany					1	1	1	1	1	1	1
Hra na klavír	1	1	1	1							
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Dějiny klavírní literatury						1	1				
Předměty sk. interpretace				1	1			1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- zazpívá jednoduchou melodii
- zopakuje jednoduchý rytmický model
- dle sluchu zahraje jednoduchý motiv

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- správně se dotýká kláves úhodem portamento
- ovládá a využívá základní rytmus (noty celé, půlové, čtvrté)
- zahraje jednoduchou melodii rozloženou mezi obě ruce

Vyučovací předmět: *Hra na varhany*

I. STUPEŇ:

V 1. - 4. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na varhany je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na klavír.

1. ročník

Žák:

- hraje vahou paže na celé klaviatuře
- zná a čte noty od „c“ do „g2“
- hraje s vazbou na sluchovou představu
- ovládá základy pamětní hry
- rozlišuje těžké a lehké doby, je schopen základní výstavby melodické linie a frázování
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

2. ročník

Žák:

- umí číst noty „z listu“
- hraje stupnice a akordy s obraty
- hraje melodii v pravé ruce a doprovod v levé
- rozezná různé druhy skladeb (ukolébavka, pochod, valčík, polka atd.)
- snadnější skladby hraje z paměti
- hraje písně s doprovodem (tonika, dominant, subdominant)

- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

3. ročník

Žák:

- žák využívá všech získaných dovedností technických i výrazových, bez problémů je propojuje a aplikuje ve studovaných skladbách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře jednoduchého doprovodu k lidové písni
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

4. ročník

Žák:

- ovládá techniku v rychlejším tempu (je schopen rychlejšího uvažování při hře)
- pozná harmonické a rytmické prvky charakteristické pro moderní hudbu
- pozná a analyzuje melodické ozdoby
- využívá při práci hudební paměť
- používá správnou kombinaci akordů při improvizovaném doprovodu a ovládá obraty kvintakordů
- pravidelně a uvolněně při hře dýchá a dbá na správné používání nádechů

5. ročník

Žák:

- je schopen správně sedět u nástroje, volí vhodnou obuv
- umí tvořit tón
- má základní znalosti o varhanních rejstřících a umí je charakterizovat

Manuálová technika:

- ovládá tichou výměnu prstů, přísné legato, legato palcem (od jednohlasu až k akordům v jedné ruce)
- ovládá opakované tóny, rozlišuje úhozy (legato, portamento)
- rozezná rozdíly mezi úhozy při hře na klavír a na varhany
- Dokáže zahrát cvičení na obou manuálech

Pedálová technika:

- dle fyziologických dispozic hraje intervaly a durové stupnice přes jednu oktávu a to špičkami i patami

6. ročník

Žák:

- realizuje všechna cvičení i skladby z not
- je schopen zahrát jednoduchou kadenci v úzké harmonii s pedálem
- interpretuje skladby barokních skladatelů

Manuálová technika:

- je schopen spojovat jednotlivé akordy a dokonaleji ovládá hru dvojhlasu v jedné ruce
- zná a používá melodické ozdoby (nátryl, mordent, obal, trylek)
- je schopen pracovat s hlasem a přebírat jej z jedné ruky do druhé
- používá jednoduché změny manuálů

Pedálová technika:

- ovládá obtížnější cvičení pro sólový pedál
- zahraje mollové stupnice přes jednu oktávu a lomený rozklad čtyřhlasého kvintakordu v rozsahu dvou oktáv

7. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou melodii, nebo píseň podle sluchové představy s harmonickými základními akordy a basovými tóny v pedále
- samostatně nastuduje velmi jednoduchou barokní skladbu
- předvede hru z listu na jednoduchých skladbách
- interpretuje skladby barokních a klasicistních skladatelů a dokáže je stylově rozlišit
- umí se zapojit do komorní hry (v případě vhodných prostorových podmínek)

Manuálová technika:

- dovede použít melodické ozdoby v souvislosti se studovanými skladbami
- využívá i složitější manuálové změny

Pedálová technika:

- ovládá durové stupnice v pedále přes dvě oktávy a durové i mollové stupnice v rovném pohybu s manuálem přes jednu oktávu
- provede malou kadenci ve dvou tóninách a ve všech třech polohách v úzké harmonii
- zahraje jednoduchou melodii, nebo píseň podle sluchové představy s harmonickými základními akordy a basovými tóny v pedále

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- je schopen správně sedět u nástroje, volí vhodnou obuv

- umí tvořit tón
- má základní znalosti o varhanních rejstřících a umí je charakterizovat
- zahraje jednoduchou melodii, nebo píseň podle sluchové představy s harmonickými základními akordy a basovými tóny v pedále

Manuálová technika:

- rozezná rozdíly mezi úhozy při hře na klavír a na varhany
- používá jednoduché změny manuálů
- je schopen spojovat jednotlivé akordy a ovládá hru dvojhlasu v jedné ruce
- dovede použít melodické ozdoby v souvislosti se studovanými skladbami

Pedálová technika:

- dle fyziologických dispozic hraje intervaly a durové stupnice přes jednu oktávu a to špičkami i patami
- zahraje cvičení pro sólový pedál
- provede malou kadenci ve dvou tóninách a ve všech třech polohách v úzké harmonii
- zahraje jednoduchou melodii, nebo píseň podle sluchové představy s harmonickými základními akordy a basovými tóny v pedále

Vyučovací předmět: *Hra na varhany*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- vysvětlí základy výrazových prostředků – artikulace, frázování, agogika orientuje se v jednodušších barokních skladbách

Manuálová technika:

- dokáže zahrát barokní předehtu na dvou manuálech

Pedálová technika:

- u stupnic používá skluz nohy a stranný pohyb špičky
- ovládá hru durových stupnic v souhře s manuálem (ruce v protipohybu)

II. ročník

Žák:

- dokáže zahrát skladbu z období klasicismu nebo romantismu
- provede malou kadenci ve dvou tóninách ve všech třech polohách úzké harmonie
- zahraje z listu jednoduchou skladbu, která obsahuje současnou hru pedálu a 1 ruky či obou rukou zároveň

Manuálová technika:

- používá různé způsoby hry ozdob v barokní hudbě a jejich rozlišení (německá, francouzská)

Pedálová technika:

- ovládá dvojhlasá pedálová cvičení
- zahraje mollové stupnice v souhře s manuálem (v protipohybu)

III. ročník

Žák:

- dokáže zahrát skladbu romantickou nebo soudobou
- samostatně nastuduje méně náročnou skladbu technicky, artikulačně i zvukově
- ovládá základy transpozice

Manuálová technika:

- docílí naprosté nezávislosti rukou
- důsledně pracuje s artikulací

Pedálová technika:

- ovládá hru durových i mollových stupnic v rovném pohybu s oběma rukama dohromady

IV. ročník

Žák:

- zahraje rozšířenou kadenci podle značek
- dle svých schopností a zájmu se zapojuje do komorní hry
- uvede příklady skladeb významných světových i českých autorů ze slohových období, které žák interpretuje

Manuálová technika:

- je schopen zahrát triovou skladbu (nejobtížnější způsob hry na varhany)
- realizuje rejstříkování jednodušších skladeb
- dokáže vybrat skladby k různým příležitostem

Pedálová technika:

- zahraje lomený zmenšený septakord v rozsahu dvou oktáv
- ovládá hru durových a mollových stupnic v rovném pohybu oběma rukama dohromady

Vyučovací předmět: *Dějiny klavírní literatury*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějiny klavírní literatury je uveden u studijního zaměření Hra na klavír v kapitole 5.3.

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.5 Studijní zaměření – Hra na akordeon

Výuka hry na akordeon má na naší škole dlouholetou tradici. Nástroj se vyučuje nepřetržitě od založení školy. Žákům, kteří projevili dostatečné předpoklady a zájem můžeme poskytnout odborné vzdělání a vychovat z nich hudebníky s možností i profesionálního uplatnění.

Výuka je určena dětem od šesti do osmnácti let. Obsahuje přípravný stupeň studia, první stupeň základního studia, který má sedm let a druhý stupeň základního studia, který je čtyřletý. Talentovaní žáci, kteří se chtějí hudbě věnovat profesionálně, mají možnost rozšířeného studia.

Akordeon je nástroj, který má široké zvukové a technické možnosti. Jeho velkou výhodou je mobilita, díky níž je možné na něj hrát v podstatě kdekoli. Díky všem těmto možnostem zasahuje do všech hudebních stylů – od klasické hudby, country hudby, big beatu, jazzu, lidové hudby, folklóru až po světové evergreeny.

Jelikož se vyrábějí i velmi malé nástroje, je možné s výukou začít již v raném dětství. V naší škole vyučujeme na oba možné typy nástroje, lišící se druhem pravého manuálu (klávesový a knoflíkový).

V rámci studia se žáci účastní interních a veřejných koncertů školy i akcí mimo školu. Také se mohou zúčastnit různých soutěží, kde mají možnost si ověřit získané schopnosti a dovednosti. Odměnou jim je radost z hudby, potlesk publika a získaná ocenění. Absolventi se mohou uplatnit v amatérských skupinách, souborech, komorní hře, nebo jako sólisté.

Učební plán: Hra na akordeon

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z

nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- ovládá základy čtení z not
- zná a používá základní rytmus
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- ovládá základy vedení měchu
- zopakuje jednoduchý rytmický model

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- základním způsobem se orientuje v pravém i levém manuálu
- rozeznává základní dynamické označení a artikulační způsoby
- zahraje jednoduchou úpravu písně

Vyučovací předmět: *Hra na akordeon*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v diskantu i v doprovodné části nástroje
- je schopen zahrát pravou rukou artikulaci legato, tenuto, staccato
- ovládá základní dynamiku – piano, mezzoforte, forte
- je schopen rozlišit a zahrát skladby v základních tempech

- zahraje jednoduchý akordický doprovod
- ovládá správné sezení a držení nástroje

2. ročník

Žák:

- ovládá hru legato, tenuto a staccato
- orientuje se v různých durových tóninách
- ovládá různá tempová označení a zahraje skladby v určených tempech
- zahraje jednoduchý doprovod z kytarových značek
- správně vede měch a používá výměnu
- hraje skladby či písně ve dvouhlasé úpravě melodie v pravé ruce

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti k interpretaci naučených skladeb
- bez problémů ovládá měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty)
- zná základní dynamická a tempová označení a základní typy artikulace
- umí číst základní funkce v basovém klíči
- má správně postavené obě dvě ruce a ovládá jejich souhru
- zahraje jednoduchou skladbu či lidovou píseň z paměti

4. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v obou manuálech nástroje
- ovládá správné držení obou rukou, má zažitou správnou práci prstů (tvar, pohyb, pevnost)
- hraje rytmicky, podílí se na stanovení vhodného tempa
- hraje v různých dynamických odstínech a je schopen je užívat jak podle zápisu, tak podle vlastní sluchové a hudební představy
- hraje uvolněně
- vybere vhodné registry a obhájí jejich volbu, místa přepnutí označí ve skladbě používanými značkami
- na základě svých schopností se začleňuje do souborové, nebo komorní hry

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur, moll + čtyřhlasý akord v rovném pohybu i protipohybu – legato, tenuto, staccato
- interpretuje skladby obsahující dvojhmaty, trojhmaty a polyfonní strukturu
- orientuje se v mel. ozdobách – skupina, mordent, obal a umí je interpretovat
- analyzuje jednoduché skladebné konstrukce
- naplňuje měchové obraty ve skladbě s ohledem na stavbu skladby
- přepnutí registrů volí na vhodném místě, přepíná bezhlučně
- nastudované skladby prezentuje z paměti
- hraje z listu dle svých možností
- své schopnosti uplatňuje v komorní či souborové hře

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur, moll + čtyřhlasý akord v rovném pohybu i protipohybu – legato, tenuto, staccato
- orientuje se v mel. ozdobách – trylek – umí ho interpretovat
- interpretuje skladby obsahující dvojhmaty – čtyřhmaty a polyfonní strukturu
- respektuje žánrová specifika a aplikuje je do své interpretace
- umí pracovat s měchem, je seznámen s technikou bellowshake
- detailně dodrží dynamický plán
- nastudované skladby prezentuje z paměti
- hraje z listu dle svých možností
- své schopnosti uplatňuje v komorní či souborové hře

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur v terciích a sextách + velký rozklad – legato, tenuto, staccato
- hraje skladby obsahující rep. tóny, oktávové postupy a akordické sledy
- analyzuje tonální plán a používá ho jako důležitý zdroj pro správnou interpretaci
- analyzuje melodii a samostatně volí vhodnou artikulaci
- hraje měchovou techniku rikošet 3
- aplikuje vhodný prstoklad
- podílí se na výběru skladeb
- nastudované skladby hraje z paměti
- hraje z listu dle svých možností
- své schopnosti uplatňuje v komorní či souborové hře

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- se orientuje v manuálech nástroje
- má správné návyky při držení nástroje
- ovládá základní měchovou techniku – vedení měchu, obraty
- ovládá základní artikulační způsoby – legato, tenuto, staccato
- zná základní dynamická a tempová označení
- podle individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby

Vyučovací předmět: *Hra na akordeon*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- používá získané znalosti a dovednosti z předchozího studia
- disponuje kvalitní a vyrovnanou technikou
- interpretuje technicky náročné skladby
- při hře na nástroj je uvolněný
- zná svou interpretační úroveň a je schopen si samostatně vybrat adekvátní program

II. ročník

Žák:

- provede melodii (píseň) ve vícehlasé podobě s akordickým doprovodem
- k technicky obtížnějším místům v přednesových skladbách vyhledá vhodná technická cvičení
- aplikuje nástrojová specifika ve skladbách originálních i v transkripcích
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, opodstatní interpretační záměry
- nastudované skladby hraje z paměti

III. ročník

Žák:

- disponuje vyzrálou prstovou technikou
- hraje s tónovou kulturou
- ovládá měchovou i nástrojovou techniku
- samostatně připraví koncertní vystoupení – volba vhodného repertoáru, dostatečná časová dotace pro nácvik, psychická příprava

IV. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje přednesové skladby
- dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo, charakter
- je schopen tvůrčího uplatnění v sólové hře
- aktivně se zapojuje v různých komorních uskupeních
- nastudované skladby hraje z paměti

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.6 Studijní zaměření – Hra na keyboard

Oddělení klávesových nástrojů na naší škole nabízí výuku na moderní, víceúčelový nástroj – keyboard. Studovat zde mohou žáci od šesti let. Studium poskytuje žákům možnost kvalitního hudebního vzdělání.

Učíme žáky využívat výhod technických parametrů nástroje a jeho dalších možností k postupnému přechodu od základů klasické techniky hry na klávesový nástroj a tvorby jednoduchých rytmicko-harmonických doprovodů k písňím až k improvizaci, komorní a souborové hře a třeba až ke komponování a aranžování skladeb.

Velkou výhodou nástroje je široká škála zvuků (imitace hudebních nástrojů, nebo zvuků z civilizace) a možnost instrumentálních doprovodů, které nabízí žákům velice zajímavý materiál pro kvalitní hudební přednes.

Nástroj je možné využít jako sólový, nebo doprovodný. Výuka je tedy nasměrována tak, aby byl žák schopen hrát obecně na klávesový nástroj a zároveň se dobře orientoval v možnostech a vybavení elektronického nástroje a byl schopen je používat. Díky tomu bude hra žáků již po velmi krátké době pro ně i pro jejich okolí příjemným zážitkem. Vedeme žáky k tomu, aby se naučili hrát skladby různých žánrů s využitím všech možností, které nástroj nabízí.

Své umění mohou žáci předvádět na koncertech školy i akcích mimo školu. Největší radostí pro většinu z nich je však umění aktivně se pohybovat v pestrém hudebním světě.

Učební plán: Hra na keyboard

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle

schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- ovládá základní úhozové a prstové techniky
- orientuje se na klaviatuře v celém rozsahu - tóny, oktávy
- hraje jednoduché skladby s využitím funkcí EKN (VOICE, STYL, ACMP)

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- čte pohotově noty v G klíči
- nastudované skladby interpretuje z paměti
- realizuje doprovod složený ze základních harmonických funkcí

Vyučovací předmět: *Hra na keyboard*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- čte pohotově noty v G klíči

- rozlišuje a realizuje základní tempová označení - pomalu, rychle
- hraje artikulační způsoby legato, tenuto, staccato
- pracuje s dynamikou – p, mf, f, crescendo, decrescendo
- vyjmenuje základní harmonické funkce ve stupnicích do dvou křížků a béček
- hraje skladby s polyfonní i homofonní strukturou
- hraje stupnice dur přes jednu oktávu protipohybem s tříhlasým akordem harmonicky
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- hraje jednoduché skladby s využitím funkcí EKN (INTRO, ENDING, VOICE, STYLE)
- nastudované skladby interpretuje z paměti

2. ročník

Žák:

- při realizaci skladeb rozlišuje tempová označení andante, moderato, allegro, vivace
- správně interpretuje tečkovaný rytmus, synkopu, triolu
- ukládá rytmické hodnoty přesně do dob, chápe rytmickou strukturu
- hraje skladby s výskytem dvojhmatů
- hraje stupnice přes dvě oktávy rovně i v protipohybu, s tříhlasým akordem melodicky a harmonicky
- hraje skladby s využitím funkcí EKN (SYNCH. START, SYNCH. STOP, MAIN)
- nastudované skladby interpretuje z paměti

3. ročník

Žák:

- pracuje detailněji s produkovaným zvukem – sub., sf., akcent
- podílí se na výběru nástroje a doprovodu (VOICE, STYLE)
- umí využít foot switch pedál ve skladbě
- ve skladbách realizuje accelerando a ritardando
- improvizuje druhý hlas na základě harmonického plánu
- hraje stupnice dur i moll přes dvě oktávy rovně i v protipohybu, s tříhlasým akordem melodicky a harmonicky a základní harmonickou kadencí
- hraje skladby s využitím funkcí EKN (FILL IN, DUAL VOICE, REGISTRATION MEMORY)
- hraje z listu dle svých možností
- nastudované skladby interpretuje z paměti

4. ročník

Žák:

- samostatně určí charakter fráze a vybaví ji vhodnou artikulací, dynamikou a barvou zvuku

- improvizuje druhý a třetí hlas na základě harmonického plánu
- hraje stupnice dur i moll přes dvě oktávy kombinovaně s tříhlasým akordem melodicky a harmonicky a harmonickou kadencí s T,D,S,II,VI ve všech polohách
- hraje skladby s využitím funkcí EKN (HARMONY, REGISTRATION BANK, SPLIT VOICE)
- hraje skladby s využitím sustain pedálu
- hraje z listu dle svých možností
- nastudované skladby interpretuje z paměti

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll přes dvě oktávy kombinovaně se čtyřhlasým akordem melodicky a harmonicky a harmonickou kadencí s T, D, S, II, VI ve všech polohách
- interpretuje skladby obsahující dvojhmaty – trojhmaty a polyfonní strukturu
- orientuje se v mel. ozdobách (skupina, obal)
- analyzuje jednoduché skladebné konstrukce a adekvátně k tomu volí vhodné verze doprovodu (MAIN VARIATIONS)
- hraje skladby s využitím funkcí EKN (PITCH BEND, TRANSPOZICE)
- nastudované skladby prezentuje z paměti
- hraje z listu dle svých možností

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll přes dvě oktávy kombinovaně se čtyřhlasým akordem melodicky a harmonicky legato, tenuto a staccato a harmonickou kadencí s T, D, S, II, VI ve všech polohách
- vybaví melodii harmonickým plánem
- orientuje se v melodických ozdobách (trylek, mordent)
- interpretuje skladby obsahující dvojhmaty – čtyřhmaty a polyfonní strukturu
- respektuje žánrová specifika
- umí propojit keyboard s PC a dokáže přenášet soubory z jednoho zařízení do druhého
- nastudované skladby prezentuje z paměti
- hraje z listu dle svých možností

7. ročník

Žák:

- hraje skladby obsahující rep. tóny, oktávové postupy a akordické sledy
- samostatně vybaví melodii vhodným doprovodem

- analyzuje tonální plán a používá ho jako důležitý zdroj pro správnou interpretaci
- analyzuje melodii a samostatně volí vhodnou artikulaci
- propojí keyboard s PC a využije klávesnici keyboardu pro zápis not v notačním programu
- vytvoří svůj vlastní zvuk (VOICE) a použije ho ve skladbě
- nastudované skladby hraje z paměti
- hraje z listu dle svých možností
- samostatně nastuduje skladbu na základě všech doposud získaných dovedností

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- ovládá základní úhozové a prstové techniky (legato, tenuto, staccato)
- detailně pracuje s dynamikou skladeb
- při realizaci skladeb rozlišuje tempa – andante, moderato, allegro, vivace
- správně interpretuje složitější rytmy jako např. tečkovaný rytmus, synkopu, triolu
- orientuje se na klaviatuře v celém jejím rozsahu
- hraje skladby s využitím zvláštních funkcí EKN (VOICE, STYLE, ACMP, SYNCH. START, SYNCH. STOP)
- čte pohotově noty v G i v F klíči
- nastudované skladby interpretuje z paměti
- realizuje doprovod složený ze základních harmonických funkcí

Vyučovací předmět: *Hra na keyboard*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- používá získané znalosti a dovednosti z předchozího studia
- disponuje dobrou technikou
- interpretuje technicky náročné skladby
- hraje uvolněně
- zná svou interpretační úroveň a je schopen si samostatně vybrat adekvátní program
- nahraje interpretovanou skladbu pomocí funkce RECORD a vytvoří SONG

II. ročník

Žák:

- provede melodii (píseň) ve vícehlasé podobě s vhodným doprovodem
- k technicky obtížným místům v přednesových skladbách vyhledá vhodná technická cvičení
- aplikuje nástrojová specifika ve skladbách originálních i v transkripcích
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, opodstatní interpretační záměry
- vytvoří vlastní aranži skladby
- nastudované skladby hraje z paměti

III. ročník

Žák:

- při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- disponuje vyspělou prstovou technikou
- pracuje s tónovou kulturou
- umí propojit keyboard s reproduktorovou soustavou
- vytvoří vlastní doprovod ke skladbě (STYLE)
- samostatně připraví koncertní vystoupení – volba vhodného repertoáru, dostatečná časová dotace pro nácvik, psychická příprava
- má základní znalost hudebních forem a aplikuje ji při interpretaci

IV. ročník

Žák:

- vyhledává nové informace o nástroji a originálně je zpracovává do své interpretace
- samostatně nastuduje přednesové skladby
- dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo a charakter
- je schopen tvůrčího uplatnění v sólové hře i v souborech
- nastudované skladby hraje z paměti

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.7 Studijní zaměření – Hra na housle

Housle jsou nejznámější a nejdostupnější smyčcový nástroj. Proto je mezi rodiči a začínajícími žáky o studium hry na tento nástroj značný zájem. Ta je však stejně náročná jako hra na ostatní smyčcové nástroje.

Zvládnout správný postoj, držení nástroje, držení smyčce, prstovou techniku, a navíc ještě koordinaci všech potřebných pohybů, správné tvoření tónu a správnou intonaci je velmi těžké, a je proto třeba hledat neustále vhodné metody, jak dítě motivovat a naučit je základům hry nenásilnou a poutavou formou.

Někteří žáci později přecházejí ke studiu větších smyčcových a pro ně pak už technicky méně náročných nástrojů, violy, eventuálně i kontrabas, případně ke hře na nástroje méně náročné na intonaci.

Žák se zprvu stručně seznámí s historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Pak následuje postupný nácvik základních hráčských dovedností, počínaje postojem, držení nástroje a držení smyčce, přes nácvik tvoření tónu smyčcem a prstové techniky levé ruky v první poloze, až k nácviku hry ve vyšších polohách a nácviku složitějších smyků.

K motivaci žáků zpočátku využíváme lidové písně a drobné instruktivní skladbičky, později však se žáci přiměřeně svému talentu a pili propracovávají k obtížnějším kompozicím pro dospělé hráče, a to od baroka po současnost. Má-li žák o hru na housle trvalý zájem, je možné absolvovat její studium v plném rozsahu (1. – 7. ročník 1. stupně a 1. – 4. ročník 2. stupně).

Učební plán: Hra na housle

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

1. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- správně drží nástroj
- rozezná základní dělení not
- opakuje jednoduché rytmické modely
- hraje jednoduché pizzicato na prázdných strunách
- opakuje rytmické modely

2. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- rozeznává noty celé, půlové a čtvrté
- orientuje se v houslovém klíči v rozsahu g – h²
- umí vytvořit tón smyčcem
- umí hrát pizzicato na prázdných strunách
- umí pokládat prsty na struny v 1. poloze
- opakuje jednoduché rytmické modely

Vyučovací předmět: *Hra na housle*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- ovládá správný postoj při hře
- rozezná noty celé, půlové, čtvrté a osminové
- orientuje se v houslovém klíči v rozsahu g – h²
- umí vytvořit tón smyčcem
- umí hrát pizzicato
- opakuje jednoduché rytmické modely a melodie
- orientuje se v základních prstokladech
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy

2. ročník

Žák:

- orientuje se v délkách not
- ovládá dynamické prvky – piano, mezzoforte, forte
- ovládá a používá techniku smyku – staccato, détaché, legato
- zahraje snadné písně a lehčí přednesové skladby
- má dobrou orientaci v dur a moll prstokladu
- zahraje základní dur stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy
- využívá hudební paměť

3. ročník

Žák:

- ovládá smyky staccato, détaché, legato a akcent
- je schopen kombinace naučených smyků
- rozezná a ovládá dynamiku – pianissimo, piano, mezzoforte, forte, fortissimo
- zahraje stupnici dur a moll v rozsahu dvou oktáv a kvintakord s obraty v rozsahu jedné oktávy
- je schopen zahrát lehčí přednesové skladby z paměti
- je schopen souhry s klavírem a ostatními nástroji

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny prstoklady v první poloze včetně snížených a zvýšených prstů
- ovládá základy vibrata
- kombinuje všechny základní smykové techniky
- zahraje durovou stupnici a akordy v rozsahu dvou oktáv
- používá základní dynamiku a vedení fráze v přednesových skladbách
- je schopen souhry s ostatními nástroji
- zahraje jednoduché melodie z listu

5. ročník

Žák:

- orientuje se v třetí poloze
- ovládá přechod z první do třetí polohy
- je schopen orientace v dur a moll ve třetí poloze
- zahraje stupnice dur a moll s výměnou do třetí polohy
- kombinuje základní smyky
- hraje přednesové skladby střední náročnosti

6. ročník

Žák:

- uplatňuje vibrato ve skladbách
- hraje v náročnějším tempu a rytmu
- ovládá základy hry ve dvojhmatech
- hraje v polohách
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře zvolí odpovídající technické a výrazové prvky s ohledem na styl skladby
- žák zvládne pomocí hudebního nástroje vyjádřit svou vlastní hudební představu
- uplatňuje všechny doposud osvojené výrazové prostředky při hře

7. ročník

Žák:

- při hře využívá veškeré dosud osvojené vědomosti a dovednosti
- hraje ve dvojhmatech
- je schopen při hře využívat výrazové prostředky
- má jistou a přesnou orientaci v polohách
- ovládá různé smyky a jejich uplatnění při hře
- hraje náročnější skladby z paměti
- dobře se orientuje v zápisu skladeb
- dokáže rozeznat základní členění skladeb
- dle svých schopností se zapojuje do různých komorních uskupení a souborů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- žák správně drží housle i smyčec
- orientuje se v délkách not a v houslovém klíči v rozsahu g – h2
- umí hrát pizzicato
- dovede vytvořit tón smyčcem a využívat dynamické prvky
- zná techniky smyku – legato, détaché, staccato
- ovládá durový a mollový prstoklad a stupnice v rozsahu jedné oktávy
- zvládá zahrát kratší přednesové skladby z paměti
- je schopen souhry s ostatními nástroji

Vyučovací předmět: Hra na housle

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- ovládá kombinaci různých smykových technik
- zná základní houslovou literaturu
- pracuje s intonační sebekontrolou
- zapojuje se, dle svého zájmu, do různých hudebních uskupení
- podílí se na přípravně přehrávek a vystoupení

II. ročník

Žák:

- samostatně volí prstoklady v polohách a je schopen je zdůvodnit
- je schopen osobitého hudebního projevu
- zhodnotí svou interpretaci skladby
- samostatně používá rozsáhlých výrazových prostředků při hře
- vyhledává různé houslové nahrávky

III. ročník

Žák:

- ovládá dvojhmatovou hru v oktávách, terciích, sextách
- dokáže krátce improvizovat na daný motiv
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu dle svého zájmu
- poradí mladším žákům v souboru se studiem skladeb

IV. ročník

Žák:

- navrhne a zdůvodní vlastní prstoklady
- využívá volných pohybů levé ruky po hmatníku
- pracuje v různých dynamických odstínech
- hraje z paměti i rozsáhlejší skladby
- má vlastní názor na interpretace různých skladeb
- je patným členem hudebních uskupení a podílí se na kulturním životě školy i svého okolí

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.8 Studijní zaměření - Hra na violu

Výuka ve studijním zaměření „Hra na violu“ je v přípravném studiu a v prvních čtyřech letech realizována dle studijního plánu studijního zaměření „Hra na housle.“

Zvládnout správný postoj, držení nástroje, držení smyčce, prstovou techniku, a navíc ještě koordinaci všech potřebných pohybů, správné tvoření tónu a správnou intonaci je velmi těžké, a je proto třeba hledat neustále vhodné metody, jak dítě motivovat a naučit je základům hry nenásilnou a poutavou formou. Někteří žáci později přecházejí ke studiu větších smyčcových nástrojů jako je například viola, violoncello, případně ke hře na nástroje méně náročné na intonaci. Žák se zprvu stručně seznámí s historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Pak následuje postupný nácvik základních hráčských dovedností, počínaje postojem, držením nástroje a držením smyčce, přes nácvik tvoření tónu smyčcem a prstové techniky levé ruky v první poloze, až k nácviku hry ve vyšších polohách a nácviku složitějších smyků.

Žáci, kteří přejdou v pátém ročníku na studijní zaměření - hra na violu, musí zvládnout vedle violového klíče především odlišnosti pravé ruky, tvoření violového tónu a samozřejmě také intonační rozdíl hmatníku většího nástroje. Uplatnění violistů je přínosné pro naši školu především v předmětech skupinové interpretace.

Učební plán: Hra na violu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu					1	1	1	1	1	1	1
Hra na housle	1	1	1	1							
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

1. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- správně drží nástroj
- rozezná základní dělení not
- opakuje jednoduché rytmické modely
- hraje jednoduché pizzicato na prázdných strunách

2. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- rozezná noty celé, půlové a čtvrté
- orientuje se v houslovém klíči v rozsahu g – h₂
- vytvoří tón smyčcem
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- umí pokládat prsty na struny v 1. poloze
- opakuje jednoduché rytmické modely

Vyučovací předmět: Hra na violu

I. STUPEŇ:

V 1. - 4. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na violu je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na housle.

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- ovládá správný postoj při hře
- rozezná noty celé, půlové, čtvrté a osminové
- orientuje se v houslovém klíči v rozsahu g – h₂
- umí vytvořit tón smyčcem
- umí hrát pizzicato
- opakuje jednoduché rytmické modely a melodie

- orientuje se v základních prstokladech
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy

2. ročník

Žák:

- orientuje se v délkách not
- ovládá dynamické prvky – piano, mezzoforte, forte
- ovládá a používá techniku smyku – staccato, détaché, legato
- zahraje snadné písně a lehčí přednesové skladby
- má dobrou orientaci v dur a moll prstokladu
- zahraje základní dur stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy
- využívá hudební paměť

3. ročník

Žák:

- ovládá smyky staccato, détaché, legato a akcent
- je schopen kombinace naučených smyků
- rozezná a ovládá dynamiku – pianissimo, piano, mezzoforte, forte, fortissimo
- zahraje stupnici dur a moll v rozsahu dvou oktáv a kvintakord s obraty v rozsahu jedné oktávy
- je schopen zahrát lehčí přednesové skladby z paměti
- je schopen souhry s klavírem a ostatními nástroji

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny prstoklady v první poloze včetně snížených a zvýšených prstů
- ovládá základy vibrata
- kombinuje všechny základní smykové techniky
- zahraje durovou stupnici a akordy v rozsahu dvou oktáv
- používá základní dynamiku a vedení fráze v přednesových skladbách
- je schopen souhry s ostatními nástroji
- zahraje jednoduché melodie z listu

5. ročník

Žák:

- přečte noty ve violovém klíči a ve vyšších polohách hraje v houslovém klíči
- vysvětlí princip tvoření barvy tónu a předvede barevné rozdíly mezi jednotlivými strunami
- porovná a uvede odlišnosti violové a houslové hry
- při hře použije vibrato
- naladí nástroj pomocí doladovačů
- popíše charakteristické znaky studované skladby
- umí zahrát lidovou píseň podle sluchu

6. ročník

Žák:

- při hře v pomalém tempu z listu čte ve violovém klíči
- při interpretaci samostatně volí kratší a koncentrovaný smyk
- zahraje stupnice dur a moll přes dvě oktávy s výměnou polohy
- umí zahrát lidovou píseň podle sluchu od libovolného tónu
- zahraje v 1. a 3. poloze a využívá plynulé výměny poloh
- zahraje v pomalém tempu snazší dvojhmaty v první poloze

7. ročník

Žák:

- zahraje tříoktávovou stupnici a kvintakordy dur a moll v pomalém tempu
- určí, v jaké hraje tónině
- plně ovládá dynamické odstínění hry
- zahraje v pomalém tempu dvojhmaty v první poloze
- předvede spiccato na prázdné struně
- při hře zvolí odpovídající technické a výrazové prvky s ohledem na styl skladby
- uvede způsob nastudování a samostatně nastuduje přednesovou skladbu zpaměti

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- orientuje se v délkách not a v houslovém a violovém klíči v rozsahu první polohy

- umí hrát pizzicato
- dovede vytvořit tón smyčcem a využívat základní dynamické prvky
- zná techniky smyku – legato, détaché, staccato
- ovládá durový a mollový prstoklad a stupnice v rozsahu jedné oktávy
- zvládá zahrát kratší přednesové skladby z paměti

Vyučovací předmět: *Hra na violu*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- předvede hru spiccato
- zahraje jednoduchý troj až čtyřzvuk v první poloze
- vysvětlí stavebné principy studované skladby a použije je k interpretaci
- zahraje jednoduchý orchestrální part z listu
- nastuduje skladbu využívající první až třetí polohu nástroje
- dobře se orientuje ve violovém i houslovém klíči
- zapojuje se do skupinové hry na škole a aktivně přispívá k co nejvyšší kvalitě společné interpretace

II. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a rozložené akordy dur a moll přes tři oktávy
- předvede druh smyku sautillé
- zahraje umělé flažolety v pomalém tempu
- zvolí vhodné vibrato k rozlišení barevného spektra violy
- umí zhodnotit své veřejné vystoupení po všech stránkách
- dokonale se orientuje v notovém zápise

III. ročník

Žák:

- zahraje stupnice a rozložené akordy dur a moll přes tři oktávy v rychlém tempu
zahraje dvojhmatové stupnice v pomalém tempu v jedné oktávě
- umí koordinovat pohyb obou rukou i při použití obtížnějších smyků
- sleduje intonaci svého nástroje vůči doprovodu

- rozvíjí vlastní hudební cítění

IV. ročník

Žák:

- zahraje dvojhmatové stupnice v pomalém tempu
- samostatně řeší smyky, prstoklady s ohledem na výrazové požadavky díla
- hrou odstíní barevné spektrum nástroje
- prohlubuje svoje interpretační cítění
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu a výběru skladeb
- zajímá se o literaturu nástroje a známé interprety svého nástroje

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.9 Studijní zaměření – Hra na violoncello

Violoncello se řadí do skupiny smyčcových nástrojů. Nástroj díky svému tónovému rozsahu z historického hlediska zastupoval převážně doprovodné hlasy (continuo). Od 17. století se však vyvíjí i po linii sólového nástroje.

Těžiště současného repertoáru violoncella tkví v sólových sonátách a koncertech skladatelů baroka a klasicismu. Své nezastupitelné místo má nástroj také v rozličných komorních a orchestrálních uskupeních. Od druhé poloviny 20. století proniká i do různých moderních žánrů.

Na počátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Osvojí si správné sezení u nástroje a tvoření tónu. K získání základních hráčských dovedností využíváme známé lidové písně a drobné skladby. V průběhu studia postupně zvyšujeme nároky na techniku a hudební cítění žáka, ovšem vždy s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a zájmu

Mladí violoncellisté mají na naší škole možnost účinkovat nejen sólově, ale mohou se i zapojit do různých komorních seskupení, orchestru, či do lidového souboru.

Učební plán: Hra na violoncello

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
---------------------------	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinné volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- popíše nástroj a jeho části
- správně sedí u nástroje
- rozezná základní délky not
- zahraje tóny na prázdných strunách
- opakuje jednoduché rytmické modely

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec
- rozeznává noty čtvrtové, půlové a celé
- dokáže rozlišovat délky not i smyčcem na prázdných strunách
- orientuje se v notách v základní malé oktávě v basovém klíči, rozsah g – d1
- správně sedí u nástroje a držení smyčce
- správně intonuje a doladuje jednotlivé tóny

Vyučovací předmět: *Hra na violoncello*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- ovládá správné držení smyčce
- orientuje se v basovém klíči v rozsahu základní druhé polohy
- vytvoří kvalitně znějící tóny
- orientuje se v durovém prstokladu
- je schopen interpretovat jednoduché rytmické a melodické modely, snadné skladbičky a lidové písně

2. ročník

Žák:

- orientuje se v délkách not
- orientuje se v basovém klíči v základní druhé poloze a částečně v sedmé poloze
- využívá znalosti základní dynamiky
- ovládá techniky smyku – legato, detašé, staccato
- ovládá durový prstoklad
- zahraje durové stupnice a kvintakordy
- hraje různé písně a lehčí přednesové skladby

3. ročník

Žák:

- ovládá smyky legato, detašé, staccato a akcent
- ovládá techniku prstů levé ruky ve druhé a sedmé poloze
- hraje stupnice dur, moll v rozsahu dvou oktáv a rozložené kvintakordy
- je samostatný v ladění
- hraje s klavírem a s dalšími hudebními nástroji
- kombinuje naučené smyky
- je schopen zahrát z paměti přednesové skladby

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny prstoklady v první a sedmé poloze včetně široké
- používá vibrato
- umí náročnější techniky smyku
- je schopen dynamiky a správného frázování v přednesových skladbách
- hraje z listu jednoduché skladby
- dle svých možností se zapojuje do komorní hry
- vytvoří kvalitní zvuk nástroje

5. ročník

Žák:

- bez potíží se orientuje v první a sedmé poloze, zná základy čtvrté, páté a šesté polohy
- zvládá složitější rytmy
- ovládá tempová označení a hraje v různých tempech
- zahraje náročnější přednesové skladby různých stylových období a žánrů
- samostatně se připravuje na hodinu
- uplatňuje vlastní cítění skladby

6. ročník

Žák:

- orientuje se v tenorovém klíči v základní a sedmé poloze
- ve skladbách a etudách využívá náročnější prstoklad
- tvoří vlastní frázování ve skladbách s ohledem na stylové období či žánr skladby
- zná noty v houslovém klíči v sedmé poloze
- dokáže určit tóninu skladby a její základní harmonický průběh
- žák hraje stupnice v dvojhmatech v rozsahu jedné oktávy

7. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny naučené způsoby hry ve skladbách
- využívá všech získaných znalostí a dovedností při studiu skladeb
- samostatně tvoří frázování
- sám uplatňuje složitější prstoklady
- dokáže zhodnotit své provedení skladeb
- zhodnotí výkony svých spolužáků

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- ovládá správné držení smyčce
- orientuje se v basovém klíči v rozsahu základní, páté a sedmé polohy
- orientuje se v délkách not
- využívá znalosti dynamiky
- ovládá techniky smyku – legato, détaché, staccato, akcent
- je samostatný v ladění

- hraje s klavírem a s dalšími nástroji
- je schopen zahrát z paměti kratší přednesové skladby

Vyučovací předmět: *Hra na violoncello*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- plně uplatňuje všechny získané dovednosti při hře
- ovládá náročnější dynamické rozlišení a frázování ve skladbách
- zhodnotí interpretaci předvedených skladeb
- zná základy palcové polohy
- umí pracovat s notací v tenorovém klíči
- hraje různými druhy vibrata
- zapojuje se do komorních souborů a orchestrů školy a pracuje na kvalitě společné interpretace

II. ročník

Žák:

- ve skladbách uplatňuje všechny dosud naučené smyky a rytmy
- hodnotí interpretaci předvedených i vyslechnutých skladeb
- orientuje se v základní palcové poloze
- sám zhodnotí interpretace snadnějších skladeb
- umí definovat způsob hry sólové, komorní a orchestrální

III. ročník

Žák:

- pracuje s kvalitou tónu v různých dynamických odstínech
- plně uplatňuje znalosti notace v tenorovém klíči
- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči
- umí se orientovat v náročnější skladbě při hře z listu
- zařadí skladby do jednotlivých hudebních slohů
- žák si samostatně vybere a nastuduje skladbu dle svých preferencí
- používá palcových poloh v rozsahu celého hmatníku nástroje

IV. ročník

Žák:

- dobře se orientuje v nově zadaných skladbách
- posoudí technickou úroveň vybrané skladby
- interpretuje zadané skladby dle svých představ a hudebního cítění a je schopen své provedení obhájit
- samostatně se připravuje na svá vystoupení
- je intonačně spolehlivý a samostatný
- dle svých možností se podílí na kulturním životě školy, pravidelně se účastní interních a veřejných vystoupení
- má kultivovaný projev a všeobecný hudebně kulturní přehled

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.10 Studijní zaměření – Hra na kontrabas

Kontrabas je největším nástrojem z rodiny smyčcových nástrojů. Nachází široké uplatnění jak v klasické hudbě (je zcela nezbytnou součástí symfonických i komorních orchestrů a smyčcových komorních souborů), tak v hudbě lidové, kde má nezastupitelnou roli v cimbálových muzikách a orchestrech s lidovými nástroji. Kontrabas je nepostradatelný i v dalších hudebních stylech jako jsou jazz, blues, folk, rockabilly, nebo rock and roll.

Žák se na počátku studia seznamuje s údržbou a stavbou nástroje. Důležité je dodržovat vhodné návyky související se správným postojem (později sedem), držením nástroje a smyčce, tvořením kvalitního tónu, a hlavně s intonací, která je u každého smyčcového nástroje alfou a omegou hry. Tvoření čistého a kvalitního tónu je obtížné, proto je nutné neustále hledat způsoby, jak žáka motivovat. Žák musí zvládnout čtení basového klíče, současně s postupným nábívkem základních hráčských dovedností. Žák rozvíjí, s ohledem na individualitu, techniku hry levé ruky, s níž souvisí intonace, ovšem neméně důležitá je technika přítlaku smyčce pravou rukou ke strunám, kde se tvoří kvalita tónu.

Uplatnění žáků hry na kontrabas je především v předmětech skupinové interpretace.

Učební plán: Hra na kontrabas

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z

nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na kontrabas*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj
- umí popsat ladění nástroje
- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- zvládá hru pizzicato a arco
- má správné postavení levé ruky
- seznamuje se s 1/2 polohou
- ovládá jednoduché prst. cvičení
- zvládá návyky nutné k údržbě a provozu kontrabasu

2. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku hry na nástroj
- ovládá 1/2 polohu
- seznamuje se s I. polohou
- upevňuje správné návyky při hře na nástroj
- je schopen interpretovat snadné skladby a lidové písně

3. ročník

Žák:

- zvládá I. polohu
- zvládá výměnu 1/2. a I. polohy
- je schopen intonační sebekontroly

- ovládá smyky legato, staccato, akcent
- využívá dynamiku přednesu
- začíná nacvičovat vibrato
- seznamuje se se hrou z listu

4. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku
- orientuje se ve složitějších rytmech
- využívá náročnější techniky smyku
- je schopen funkčního frázování ve skladbě
- hraje z listu jednoduché skladby
- zvládá další polohu – II.
- zvládá výměnu mezi polohami $\frac{1}{2}$, I., II.

5. ročník

Žák:

- upevňuje $\frac{1}{2}$, I., II., polohu a výměny mezi těmito polohami
- zvládá hru detache a legato
- elementárně improvizuje
- umí zahrát skladbu přiměřené obtížnosti s dynamickým rozlišením

6. ročník

Žák:

- začíná nacvičovat II $\frac{1}{2}$, a III. polohu
- cvičí plynulé výměny mezi $\frac{1}{2}$, I., II., II $\frac{1}{2}$. a III. polohou
- upevňuje správné návyky při hře
- realizuje obtížnější smykové vzorce v návaznosti na etudy a přednesy
- seznamuje se se hrou flažoletů

7. ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny poloh až do IV., V a VI. polohy, v závislosti na zvoleném repertoáru

- orientuje se v nejvýznamnější kontrabasové literatuře a seznamuje se s orchestrálními i sólovými party
- ovládá hru s důrazem na kultivovaný tón
- používá dynamické rozlišení v hraných skladbách
- uplatňuje se v komorní a souborové hře

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- ovládá techniku držení nástroje a smyčce
- zvládá hru pizzicato a arco
- má správné postavení levé ruky
- ovládá 1/2. a 1. polohu a jejich plynulou výměnu
- zvládá návyky nutné k údržbě a provozu kontrabasu
- je schopen interpretovat skladby a lidové písně
- je schopen intonační sebekontroly
- ovládá smyky legato, staccato, akcent
- využívá dynamiku a frázování přednesu
- začíná nacvičovat vibrato
- seznamuje se se hrou z listu

Vyučovací předmět: *Hra na kontrabas*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- ovládá funkci pravé i levé ruky v různých druzích smyku
- upevňuje hru s vibratem
- zvládá další vyšší polohy (IV., V., VI.)
- využívá výměny poloh
- snaží se zdokonalit v technice hry
- používá dynamiku v maximálním rozsahu pp-ff

II. ročník

Žák:

- ovládá hru s vibratem

- zvládá další vyšší polohy (IV., V., VI.)
- využívá výměny poloh
- zdokonaluje techniku hry
- používá dynamiku v maximálním rozsahu pp-ff
- hraje náročné smykové útvary jako arpeggio, dlouhé legato fráze, spicato, con legno
- osvojuje si flageolety

III. ročník

Žák:

- zvládá kombinaci smykových variant
- je poučen o hře v palcových polohách
- zahraje melodické ozdoby a vnímá rozdíl mezi nimi (trylek, nátryl, mordent)
- má dostatečně vyvinutou techniku pravé i levé ruky
- uplatňuje se v komorních a orchestrálních seskupeních
- dokáže sám odhalit výrazové i technické chyby

IV. ročník

Žák:

- hraje v palcových polohách
- hraje dvojhmaty
- rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- uplatňuje se v komorních a orchestrálních seskupeních
- dokáže sám odhalit a odstranit výrazové i technické chyby
- orientuje se v kontrabasové literatuře a nejvýznamnější díla je schopen rozpoznat
- dokáže ukončit studium veřejným vystoupením

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.11 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je zpravidla první nástroj, se kterým se žák na oddělení dechových nástrojů seznámí. Díky její stavbě a snadné obsluze jsou ji schopni ovládnout už i některé děti předškolního věku. Naučí se tak hravou a nenásilnou formou správným dechovým návykům, držení těla, rukou a ovládnání základní prstové techniky.

V naší škole se hra na zobcovou flétnu vyučuje tradičně jako přípravný nástroj pro studium některého z takzvaných velkých dechových nástrojů a to v rozsahu PHV – 3. ročník, přičemž o přechodu žáka na jiný dechový nástroj rozhodne zkušební komise, při postupových zkouškách na konci ročníku tzn., že žák může dle svých individuálních predispozic přestoupit na tzv. veliký dechový nástroj i dřív nebo ve výjimečných případech i později než je výše stanovená hranice přípravného hudebního nástroje.

Žák se zprvu seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a údržbou. Také s typy a možnostmi zobcových fléten. K získání základních hráčských dovedností zpočátku využíváme lidové písně a drobné skladbičky, může se však, v souvislosti se svými dispozicemi dopracovat až ke složitějším skladbám různých autorů od baroka po současnost.

V souladu se současnými trendy a snahami postavit zobcovou flétnu na roveň ostatním dechovým nástrojům, což je z hlediska historie i literatury zcela oprávněný požadavek, je možné s přihlédnutím k zájmu žáka a po projednání se zkušební komisí žákovi umožnit studium v plném rozsahu (1 – 7 ročník 1. stupně a 1 – 4 ročník 2. stupně) pod vedením odborně kvalifikovaného pedagoga.

Učební plán: Hra na zobcovou flétnu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- rozezná základní délky not
- ovládá hmaty levé ruky
- přirozeně dýchá
- opakuje jednoduché rytmické modely

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně drží nástroj
- rozeznává noty celé, půlové a čtvrté
- orientuje se v houslovém klíči v rozsahu c1 – d2
- nasazuje tón
- má vytvořeny základy žeberně-bráničního dýchání
- ovládá základní hmaty levé ruky
- opakuje jednoduché rytmické modely

Vyučovací předmět: *Hra na zobcovou flétnu*

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- správně používá dechovou oporu a nasazuje tón
- dýchá po taktech
- v základní poloze udrží rovný tón
- má uvolněný postoj a držení nástroje
- ovládá základní hmaty levé a pravé ruky
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- dýchá po frázích
- hraje legato, detašé
- rozezná a používá základní dynamické prostředky
- rozezná různé druhy skladeb (polka, valčík, ukolébavka), umí stručně popsat jejich specifika a orientuje se v jejich notovém zápisu
- je schopen pamětní hry dle individuálních možností

- je schopen zopakovat jednoduchou melodii podle sluchu
- hraje snadné skladby s doprovodem jiného nástroje
- zvládá základní souhru prstů a jazyka

3. ročník

Žák:

- hraje bez obtíží s přechodem přes oktávu
- zná a používá jednoduché melodické ozdoby
- zná používané systémy zobcových fléten a orientuje se v jejich odlišnostech
- zvládá dokonalejší souhru prstů a jazyka v obtížnějších rytmech
- zapojuje se do komorní hry
- náladu interpretovaných skladeb vyjádří elementárními výrazovými prostředky (artikulace, dynamika)

4. ročník

Žák:

- ovládá „c“ a „f“ systém dle svých možností a orientuje se v notovém zápise a jeho aplikaci u obou systémů
- umí různé druhy artikulace a snaží se ji samostatně používat
- vědomě používá dech a dokáže ve hrané skladbě logicky zařadit a používat nádechy
- má vyrovnanou prstovou techniku ve stupnicích, etudách a hraných skladbách
- zná různé melodické ozdoby a dokáže je použít ve skladbách z různých stylových období
- usiluje o čistou intonaci a koriguje ji vlastní sluchovou kontrolou
- uvědomuje si důležitost pravidelné domácí přípravy
- zapojuje do různých komorních uskupení

5. ročník

Žák:

- bez problémů ovládá techniku obou používaných systémů
- ovládá a správně používá melodické ozdoby, dynamiku, vibrato a různé druhy artikulací ve skladbách různých stylů
- umí vést melodii, cítí frázi a ovládá různé typy frázování
- pečlivě se připravuje a je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- zvládá transpozice jednoduchých skladeb
- podle výběru skladby spolupracuje s ostatními hudebními nástroji
- je schopen veřejně vystupovat a to jak se sólovými skladbami, tak i v různých komorních uskupeních

6. ročník

Žák:

- má kultivovaný a znělý tón ve všech rejstřících nástroje
- je schopen udržovat čistou intonaci a to nejen při souhře s klavírem, ale i s jinými nástroji
- je samostatný při výběru přednesových skladeb
- je schopen samostatně nastudovat vybranou skladbu
- ovládá dynamická, tempová i výrazová označení a je schopen je ve skladbách využívat a zdůvodnit jejich použití
- zahraje a spojí jednodušší jazzové fráze
- je aktivní v různých komorních uskupeních

7. ročník

Žák:

- při hře na nástroj využívá všechny získané vědomosti a dovednosti
- skladby snadnějšího charakteru hraje bez potíží z listu
- u snadnějších skladeb je schopen transpozice do různých tónin a zná její zákonitosti
- má utvořen historicko – kulturní přehled nejen o svém nástroji, ale o hudbě obecně a má kultivovaný projev
- zná a ovládá základy improvizace
- účastní se veřejných vystoupení a to jak sólových, tak v různých komorních ansámblech

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- zná stručnou historii nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- vědomě používá dechovou oporu a dýchá po frázích
- má uvolněný postoj a držení nástroje
- používá základní dynamické prostředky
- zná a používá jednoduché melodické ozdoby
- má vyrovnaný tón v používaném rozsahu nástroje
- dbá na pravidelnou domácí přípravu
- je schopen samostatného nastudování a provedení snadné skladby

Vyučovací předmět: *Hra na zobcovou flétnu*

II. STUPEŇ

I. ročník

Očekávané výstupy

Žák:

- rozliší základní druhy barev tónů a ovládá jejich tvoření
- samostatně pečuje o nástroj
- je samostatný při studiu skladeb sólových i komorních a poradí mladším spolužákům s nácvikem skladeb
- ve studovaných skladbách navrhne vlastní dynamiku
- zná základy barokní ornamentiky
- je schopen jednoduché improvizace na zadané krátké téma
- napíše a zahraje transpozici jednoduché skladby, nebo písničky
- přesvědčivě ovládá různé typy frázování a práce s dechem

II. ročník

Očekávané výstupy

Žák:

- při hře skladeb snadnějšího charakteru uplatňuje jak hru z listu, tak pamětní hru
- ve skladbách různých stylů a žánrů dodržuje předepsanou dynamiku a při návrhu vlastní dynamiky obhájí její užití
- zná a používá alternativní hmaty různých tónů a jejich použití na konkrétních místech zdůvodní
- zná a vysvětlí teoretické zákonitosti skladeb malých forem
- vytvoří jednoduché zdobení v barokních skladbách
- analyzuje vyslechnutá hudební díla a má vlastní názor na jejich interpretaci

III. ročník

Očekávané výstupy

Žák:

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen základního hudebního rozboru skladeb malých i velkých forem
- užívá samostatně výrazové prostředky vhodné pro skladby různých žánrů a stylových období (barokní ornamentika, rozdíly ve hře trylků a nátrylů, moderní frázování apod.)
- samostatně nastuduje skladbu v komorním obsazení, poradí mladším žákům s interpretací a vysvětlí její zákonitosti
- podílí se na přípravě veřejných vystoupení
- zhodnotí vystoupení své i ostatních spolužáků, vyhledá a analyzuje případné chyby

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na flétnu*

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- snaží se dodržovat správný postoj při hře
- nasazuje tón
- udrží čistě znějící tón v základní poloze nástroje
- dýchá po taktech, později po krátké frázi
- dodržuje základní rytmus
- ovládá nástroj v rozsahu d1 – g2 v chromatické tónové řadě

2. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a má správné držení těla při hře
- ovládá bráničně-žeberní dýchání
- hraje na nástroj v rozsahu zvládnutých hmatů (c1 – c3)
- bez obtíží zvládá hru legato, staccato, tenuto
- je schopen podle sluchu zahrát jednoduché melodické útvary
- zná a umí zahrát několik lidových písní, z toho některé z paměti
- orientuje se v notovém zápise
- zahraje skladby v doprovodu jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- je schopen vytvořit melodickou frázi

- orientuje se v základních tóninách
- zná rozdíl mezi cvičením a přehráváním
- ovládá základní dynamiku
- umí rozeznat a různé druhy skladeb a zná jejich odlišnosti
- rozezná a umí použít základní melodické ozdoby
- dle individuálních předpokladů schopný veřejného vystoupení
- náladu interpretovaných skladeb vyjádří elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- chápe a je schopen správného vedení fráze v rozdílných druzích skladeb
- orientuje se v durových i mollových tóninách
- zná a využívá dynamické i výrazové prostředky
- ovládá složitější melodické ozdoby a zná jejich interpretaci ve skladbách z různých stylových období
- ovládá nástroj v celém jeho rozsahu
- pro interpretaci různých druhů skladeb zvolí vhodné tempo

5. ročník

Žák:

- má vyrovnaný tón ve všech rejstřících nástroje
- pomocí vlastní sluchové kontroly je schopen udržet ladění ve všech polohách a dynamických odstínech
- je aktivní ve výběru skladeb a je do značné míry schopen jejich samostatného nastudování
- dle svých možností zahraje skladbu z listu
- v komorní hře využívá všech získaných dovedností a podílí se na týmové práci
- při studiu skladeb různých forem a stylů využívá vlastní hudební představivosti a dokáže obhájit svůj názor na interpretaci

6. ročník

Žák:

- má pěkný a kultivovaný tón
- hraje vyrovnanou technikou ve všech rejstřících nástroje
- je schopen samostatného výběru a nastudování skladby
- ovládá základy transpozice
- vytvoří jednoduchý druhý hlas k snadné lidové písni a ovládá základy improvizace
- zná základy jazzového frázování

7. ročník

Žák:

- v sólové i v komorní hře využívá všech získaných znalostí a dovedností

- má přehled, jak o svém nástroji a jeho využití, tak o hudbě a kultuře obecně
- dle svých schopností zahraje snadnější skladby z listu, ovládá základny transpozice a improvizace
- je intonačně spolehlivý
- zná a ovládá některé moderní techniky hry
- je schopen veřejně vystupovat a to jak sólově, tak v různých ansámblech

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- zná stručnou historii nástroje
- správně sestavuje nástroj a pečuje o něj
- ovládá nasazení tónu a je schopen udržet čistě znějící tón v základní poloze
- vědomě používá dechovou oporu a dýchá po frázích
- orientuje se v notovém zápise
- ovládá základní dynamiku
- rozezná a používá základní melodické ozdoby
- samostatně nastuduje snadnější skladbu
- zahraje známé melodie z paměti

Vyučovací předmět: *Hra na flétnu*

II. STUPĚŇ

I. ročník

Žák:

- využívá při hře všech doposud získaných znalostí a dovedností z předchozího studia
- vystaví hudební frázi
- má uvolněný a odlehčený nátisk
- pracuje s náročnějším dynamickým rozlišením ve skladbách
- hraje čistě v kombinaci s různými hudebními nástroji

II. ročník

Žák:

- je schopen precizní a přesné hry ve stupnicích, etudách i přednesových skladbách
- hraje skladby přiměřené obtížnosti z listu
- je jistý v orientaci v notovém zápise ve skladbách různého charakteru
- ve skladbách navrhne vlastní nádechy a základní frázování a je schopen ho obhájit
- vytvoří si vlastní názor na interpretace skladeb různých stylů a žánrů

- transponuje jednoduché písně či melodie v základních tóninách

III. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku techniky nástrojové hry
- je spolehlivý v intonaci a dokáže poradit s intonací mladším žákům v souboru
- ovládá pamětní hru a nečiní mu potíže nacvičit z paměti delší hudební celky
- je aktivní v nejrůznějších hudebních uskupeních dle svého zájmu a potřeby učitele
- účastní se různých kulturních akcí školy a je platným členem své hudební třídy
- má přehled o stěžejních autorech flétnové literatury a zná jejich skladby

IV. ročník

Žák:

- propojuje všechny získané vědomosti a dovednosti při interpretaci skladeb
- orientuje se ve všech durových i mollových tóninách
- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- samostatně vyhledá a nastuduje skladby sólové i komorní dle svého zájmu a profilace
- ovládá péči o nástroj a je zodpovědný při jeho používání
- je osobností s hudebně-kulturním rozhledem, zajímá se o hudbu obecně a formuluje vlastní názory na ni

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.13 Studijní zaměření – Hra na hoboj

Hoboj je dvojlátkový dřevěný dechový nástroj. Stejně jako příčná flétna je laděn in C. Má široké uplatnění převážně v klasické hudbě, je součástí symfonických i komorních orchestrů a různých komorních dechových souborů. V jazzové, populární a dechové hudbě se příliš neuplatňuje.

V porovnání s ostatními dechovými dřevěnými nástroji má hoboj pronikavější zvuk. Díky materiálu, z kterého je vyroben, má nejstabilnější ladící vlastnosti a je odolný proti změnám teploty a vlhkosti. Proto je v orchestrech využíván, jako nástroj, podle kterého se ladí ostatní.

Je třeba podotknout, že hoboj patří k nástrojům spíše náročnějším na tvoření tónu a ovládání. Na hráče jsou kladeny vyšší požadavky, a to především co se týče dechu. Proto se v nabídce základních uměleckých škol příliš často nevyskytuje.

Na začátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a údržbou a se stavbou a funkcí strojku. Naučí se správnému postoji a držení nástroje. Též začínáme

tvořit nátlak, který je upevňován různými tónovými cvičeními nejprve v základní poloze nástroje. Postupně rozšiřujeme tónový rozsah a dbáme na zdokonalování technických dovedností.

Naši studenti se mohou účastnit nejen sólových vystoupení v rámci koncertů ZUŠ, ale mohou se také uplatnit v různých komorních souborech.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na hoboj*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- má uvolněný a přirozený postoj při hře
- ovládá nasazení tónu v základní poloze nástroje
- ovládá základy intonace v rozsahu c1 – g2
- orientuje se v notovém zápise
- podle sluchu opakuje předvedené snadnější melodické celky

- zahraje lidovou píseň, či snadnou skladbu s doprovodem jiného nástroje

2. ročník

Žák:

- ovládá základní dynamické a výrazové prostředky
- má čistý rovný tón
- hraje legato, staccato, detašé
- postupně rozšiřuje rozsah zvládnutých tónů a hmatů
- rozezná různé základní druhy skladeb
- bez potíží hraje s jinými hudebními nástroji a uvědomuje si důležitost týmové práce

3. ročník

Žák:

- vědomě se snaží zlepšovat souhru prstů a jazyka
- ovládá snadné melodické ozdoby a je schopen je aplikovat ve skladbách
- vědomě využívá zapsané dynamické a výrazové prostředky
- chápe nutnost domácí přípravy a pravidelně a efektivně se připravuje
- je schopen skladby snadnějšího charakteru hrát z listu
- zahraje jednoduchou skladbu či píseň z paměti
- aktivně se zapojuje do komorních uskupení

4. ročník

Žák:

- ovládá vyspělejší techniku a zahraje složitější etudy
- rozezná jednoduché i složitější melodické ozdoby, správně je přečte a provede
- ovládá čtení a realizaci komplikovanějšího notového zápisu
- je schopen hrát snadnější skladby z listu
- zahraje snadnější skladby z různých stylových období

5. ročník

Žák:

- hladce nasazuje hluboké i vysoké tóny
- kromě rovného tónu uplatní i hru chvějivým tónem – vibrato
- dokáže využít hbitého jazyka ke hře ostrého staccata
- bez obtíží zvládá přechody mezi vysokou a hlubokou polohou
- bez problémů se uplatňuje v komorních uskupeních i orchestru

6. ročník

Žák:

- při hře různých skladeb vychází ze získaných dovedností
- ovládá fyzicky i technicky obtížnější skladby
- dokáže rozlišit a provést všechny dynamické stupně
- orientuje se v notovém zápise z hlediska formy a stavby skladeb
- zná a ovládá základy transpozice

7. ročník

Žák:

- využívá všechny získané technické a výrazové prostředky s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- výrazové prostředky použije v souladu s charakterem skladby, daným tempovým označením a správným frázováním
- interpretuje vhodně vybrané skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatní se v komorních a orchestrálních sdruženích

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně drží nástroj a má uvolněný a přirozený postoj při hře
- ovládá nasazení tónu v základní poloze
- orientuje se v notovém zápise
- rozezná základní druhy skladeb
- ovládá snadné melodické ozdoby a je schopen je aplikovat ve skladbách
- využívá předepsané základní dynamické a výrazové prostředky
- chápe nutnost domácí přípravy a pravidelně a efektivně se připravuje
- snadné skladby a lidové písně hraje z listu

Vyučovací předmět: *Hra na hoboj*

II. STUPĚŇ

I. ročník

Žák:

- ovládá různé rytmické a artikulační modely sloužící ke zdokonalení prstové techniky
- uvědoměle ovládá a používá dech v hraných skladbách tak, aby nenarušoval plynulost a stavbu
- hraje stupnice a akordy v různých rytmických obměnách v rychlém tempu
- orientuje se ve složitých melodicko-rytmických útvarech a správně je provede
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti

II. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější repertoár (etudy i přednesové skladby)
- hraje z listu skladby různých žánrů odpovídající náročnosti nižších ročníků
- má příjemně znějící tón s měkkým nasazením ve všech rejstřících nástroje
- je rytmicky i intonačně spolehlivý a to nejen v sólové, ale i v komorní hře
- nastuduje party různých komorních i orchestrálních skladeb

III. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit a využít vhodné výrazové prostředky při hře
- chápe správně význam dechu, nátisku a strojku
- má vyrovnanou techniku
- zná stěžejní díla pro hoboj a dokáže zhodnotit jejich interpretace
- navrhne ve studovaných skladbách vlastní nádechy, legata a melodické ozdoby
- zná a vyzkouší si příbuzný nástroj – anglický roh

IV. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti, vědomosti a dovednosti v celém rozsahu
- orientuje se v notovém zápise a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, včetně elementární péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou tónu, frázováním, dýcháním
- vytvoří si vlastní názor na interpretace skladeb různých období a žánrů či při jejich výběru
- v souborech nejrůznějšího obsazení spolupracuje na tvorbě výsledného zvuku, výrazu a stylu interpretace

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.14 Studijní zaměření – Hra na fagot

Fagot je dřevěný dechový nástroj, který je řazen do skupiny nástrojů dvouplátkových rovněž jako hoboj, anglický roh a kontrafagot. K tvorbě zvuku je nutný strojek, jenž je složen ze dvou třetinových plátků. Ladění nástroje je in C jako v případě hoboj a příčné flétny. Jeho využití je velmi široké především v klasické hudbě, a to hlavně v orchestrech, komorních souborech a má i velké sólové zastoupení mezi nástroji. V současné době se s tímto nástrojem můžeme setkat i ve folklorní hudbě. Je velmi často využíván pro jeho barevný charakteristický zvuk s rozsáhlou paletou tónových barev. Nejčastěji je zapisován v basové nebo střední poloze, jeho rozsah čítá více jak tři oktávy od B až po e2.

Vzhledem ke své stavbě vyžaduje tento nástroj dostatečnou fyzickou vyzrálost žáka. Proto je nejprve vhodným přípravným nástrojem zobcová flétna, případně fagottino (zmenšenina fagotu). Zároveň však vyžaduje i jisté nátiskové dispozice, protože tvoření tónu je velmi citlivé díky dvouplátkovému strojku. Vedle fyzických požadavků klade na žáky i intelektuální předpoklady a to především z důvodu náročnějších hmatů ve vyšší poloze a nutnosti znát více klíčů - především klíč basový, tenorový a někdy fagotista využije i houslový klíč.

Fagot zdaleka ještě není běžným nástrojem ve výběru ZUŠ, ale v současné době je vyhledáván žáky a jeho výuka je postupně zaváděna do jednotlivých škol. Je jedním z nástrojů, který má velké uplatnění v amatérském i profesionálním hudebním světě.

Učební plán: Hra na fagot

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na fagot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Vyučovací předmět: *Hra na fagot*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- má správný postoj při hře a správně drží nástroj
- hraje bezchybně v rozsahu jedné oktávy F-f
- dbá na zapojení bránice při dýchání
- udržuje a procvičuje správný nátisk
- ovládá portamento a legato
- využívá znalosti z hudební nauky, bezchybně čte a hraje noty v basovém klíči v rozsahu F - f

2. ročník

Žák:

- bezchybně čte a hraje noty v basovém klíči
- zdokonaluje dýchání, postoj u nástroje a vylepšuje nátisk
- důkladně ovládá tónový rozsah C-b
- dokáže jednoznačně odlišit hraní v dynamikách p a f
- dobře rozlišuje hraní portamenta, legata a staccata
- rozšiřuje svoji zvukovou představu, zdokonaluje kvalitu tónů a jeho nasazení
- dokáže přednést jednoduchou píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- orientuje se v dynamických rozdílech minimálně p, mf, f
- ovládá rozsah nástroje B1-d1
- ovládá rytmicky i tempově náročnější skladby
- vhodnými cvičeními prohlubuje své dechové schopnosti
- ovládá hru z listu v basovém klíči při hraní jednoduchých lidových písniček
- pracuje na svých výrazových schopnostech
- zahraje lehčí skladby z paměti
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje snadné skladby s doprovodem jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- pracuje na kultivování tónu a jeho nasazení a zabývá se doladováním tónů, které jsou intonačně labilní
- umí využít tónového rozsahu B1-f1
- rozšiřuje svůj dynamický rozsah a to minimálně v rozmezí dynamiky p, mf, f a ff
- rozšiřuje své výrazové schopnosti
- prohlubuje dech
- ovládá jednoduchou hru z listu v basovém klíči v rozsahu, který hraje
- dokáže hrát s jinými dřevěnými dechovými nástroji, barevně a intonačně se s nimi pojít
- hraje stupnice ve svém rozsahu s příslušnými rozloženými akordy

5. ročník

Žák:

- dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby
- má ustálený a upevněný nátisk
- hraje z listu těžší lidové písničky a další jednoduché skladby
- učí se rozlišovat skladby jednotlivých slohových období a samostatně se zabývá interpretačními a technickými problémy v daných skladbách
- využívá celkových dynamických možností nástroje
- umí transponovat lidové písně na elementární úrovni

6. ročník

Žák:

- je schopen vyjádřit svojí hrou různé nálady
- bezchybně se orientuje v tenorovém a houslovém klíči
- má kultivovaný tón, bez známek lability i v případě nesnadných tónů na nástroji
- je spolehlivým hráčem v komorní a souborové hře
- dokáže kvalitně použít legato i ve velkých intervalových skocích
- využívá různé druhy melodických ozdob
- je schopen hrát v rozsahu B1-c2

7. ročník

Žák:

- využívá veškerých svých dynamických schopností a rozšiřuje své výrazové dovednosti
- dokáže vyjádřit charakter předložených skladeb a to za pomoci různých artikulací, náročnějších rytmů a výrazových schopností
- je seznámen se základní úpravou fagotových strojů, kterou bude upevňovat v dalším stupni studia
- je schopen aktivně využít znalostí z hudební nauky, předchozího studia a nadále rozvíjet a přinášet do studia vlastní iniciativu
- začleňuje se do komorních souborů různého obsazení, kde je schopen okamžitě reagovat na intonační a barevné možnosti jiných nástrojů
- má bezpečný ozev všech již naučených tónů a dokáže je nasadit v různých dynamických škálách
- ovládá bezchybně stupnice v celém rozsahu s rozloženými akordy

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- má správný postoj při hře a správně drží nástroj
- je schopen hrát v rozsahu dvou oktáv nástroje
- umí využít široké dynamické možnosti nástroje
- ovládá základní melodické ozdoby
- ovládá správné brániční dýchání
- je obeznámený s lehčí úpravou fagotového strojku

Vyučovací předmět: *Hra na fagot*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- umí využít již naučený rozsah v plném chromatickém postupu
- bezchybně čte noty v basovém a tenorovém klíči a to i z listu
- zdokonaluje postavení rukou a prstů, vylepšuje celkové držení nástroje
- upevňuje nátiskové dovednosti a dýchání

- je schopen sebereflexe a ohodnocení vlastních výstupů jak v hodinách, tak veřejných výstupech, dokáže se ponaučit z případných chyb a při dalších výstupech je eliminovat
- hraje skladby různých stylů a žánrů, dokáže je charakterizovat
- ovládá správnou údržbu nástroje a základní úpravu fagotových strojků

II. ročník

Žák:

- zahraje již technicky velmi náročné skladby
- pohotově se orientuje v těžkých rytmech a změnách tempa
- čte z listu jak lehčí sólové skladby, ale zároveň i vlastní part v komorním souboru či orchestru
- dokáže se přizpůsobit nebo naopak prosadit v komorních souborech a orchestrech
- zabývá se ještě precizněji procvičováním dynamických rozdílů, jaké mu nástroj nabízí

III. ročník

Žák:

- ovládá hru z listu natolik, že je schopen být plnohodnotným členem komorních či orchestrálních uskupení
- bez obtíží zvládá náročné spoje přes rozsah oktávy a to i v případě „nedokonalých tónů na nástroji“
- ovládá hru z paměti i v případě vícevětých skladeb
- sám již ovládá jednoduchou úpravu strojku

IV. ročník

Žák:

- bezpečně zahraje všechny stupnice s využitím celého rozsahu nástroje, některé hraje i do tercií či kvint s rozloženými akordy a jejich obraty -
- dokáže diskutovat o svém výkonu a sebekriticky se ohodnotit a přijmout případnou kritiku
- bezchybně používá celý rozsah basového, tenorového i houslového klíče
- dokáže samostatně připravit náročnější skladbu
- ovládá úpravu strojku bez připomínek učitele
- je kvalitním hráčem v komorních souborech, v případě možnosti i hráčem v symfonickém orchestru

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.15 Studijní zaměření – Hra na klarinet

Klarinet je široce využíván jako koncertní nástroj sólový, je nepostradatelný v symfonických i tanečních orchestrech, v komorní hudbě i ve folklórních a jazzových souborech. Pro svou barevnost a výrazové možnosti patří k nejvyužívanějším dechovým nástrojům od 18. století až po současnost.

Pro studium hry na klarinet je kromě hudebního nadání potřebná i fyzická vyspělost žáka, způsobilé rty, prsty, zuby, zdravé dýchací orgány a srdce. Předpokladem k úspěšnému zvládnutí hry na klarinet je ovšem také vnitřní touha žáka po uměleckém sebevyjádření a schopnost vytrvat v úsilí při dosahování dílčích výsledků. Naším cílem je vychovat ze žáků aktivní hráče, kteří jsou schopni se zapojovat do hudebního dění ve svém okolí, ale také se případně dále hudebně vzdělávat.

Žák se během studia učí vnímat a používat klarinet jako nástroj k uměleckému sebevyjádření. Pedagog vede žáka ke zdravým technickým návykům, pomáhá mu objevovat jeho vlastní osobité možnosti a současně chápat historické, umělecké i estetické souvislosti.

Získané dovednosti žák prohlubuje a uplatňuje ve školních, později zájmových nebo profesionálních souborech a orchestrech různého žánrového zaměření, či jako sólista.

Učební plán: Hra na klarinet

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na klarinet*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně sestavuje a skládá nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje
- rozpozná a samostatně usiluje o čisté nasazení tónu jazykem a jeho ukončení
- vědomě dbá na upevňování správných nátiskových návyků
- má dobré základy pro práci s dechem
- zvládá bezpečně hmaty v rozsahu e – b1
- dokáže zahrát stupnici v rozsahu jedné oktávy, velký rozklad a tónický kvintakord v obrazech po třech tónech
- orientuje se dle svých schopností v notovém zápisu
- dokáže interpretovat jednoduchou lidovou či umělou píseň z paměti a jednoduché skladbičky s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák

- správně drží nástroj při hře, vědomě pracuje s nátiskem, dechem, nasazuje čisté tón v malé a jednočárkované oktávě
- dokáže rozlišit hru detašé, legato, staccato
- jistě, v mírném tempu, zvládá přechod z jednočárkované do dvoučárkované oktávy
- během interpretace etud a přednesových skladeb je schopen využívat jednoduché výrazové prostředky
- dokáže zopakovat krátké motivy podle sluchu

3. ročník

Žák

- vědomě a správně pracuje s nátiskem, jazykem a dechem a má představu o kvalitním klarinetovém tónu
- dobře zvládá přechod mezi oktávami
- stupnice i cvičení hraje v rychlejších tempech
- vědomě usiluje o dokonalou souhru prstů a jazyka
- dokáže rozpoznat charakter a náladu hrané skladby a při její interpretaci využívá jednoduchou dynamiku a agogiku
- zvládá hru ve dvojhlase
- dokáže přečíst a umí se orientovat v jednoduchém notovém zápisu

- umí rozeznat základní druhy přehrávaných skladeb

4. ročník

Žák

- vědomě se snaží o zvukovou vyrovnanost po celém rozsahu nástroje s důrazem na správné používání dechové opory
- ve stupnicích a vybraných tematicky zaměřených etudách zvládá souhru jazyka s prsty v rozdílných tempech
- orientuje se, správně čte a interpretuje jednoduché jazzové fráze
- aktivně se zapojuje do komorní hry v menších hudebních skupinách
- dle umělecké vyspělosti a zájmu se zapojuje do hry v souborech a orchestrech

5. ročník

Žák

- v rychlejších tempech zvládá stupnice i technické etudy
- ovládá interpretaci základních melodických ozdob
- využívá přiměřenou dynamiku i agogiku jak v etudách, tak v přednesových skladbách
- umí spojovat jednoduché jazzové fráze
- je schopen samostatné volby při výběru přednesových skladeb, které dokáže dle svých možností také z větší míry samostatně připravit
- v komorní hře uplatňuje své dovednosti ve vztahu k ostatním hráčům a prohlubuje tak své hudební vnímání

6. ročník

Žák

- správně tvoří tón, dbá na čistotu jeho ozevu a správně využívá dechovou oporu
- dobře čte, interpretuje a váže jednoduché jazzové fráze
- snaží se přistupovat samostatně k výběru přednesových skladeb a především k jejich interpretaci
- nadále uplatňuje všechny své znalosti a dovednosti v komorních, souborových, nebo orchestrálních uskupeních
- má základní povědomí o transpozicích

7. ročník

Žák

- dle svých možností samostatně používá interpretační výrazové prostředky
- správně tvoří tón a dbá na jeho kvalitní ozev po celém rozsahu nástroje

- sám dokáže nastudovat a interpretovat skladbu, která svou náročností odpovídá získaným technickým a výrazovým dovednostem
- podílí se na interpretaci skladeb v různých hudebních souborech
- umí dle svých schopností použít základní formy transpozice
- pravidelně se účastní interních a veřejných vystoupení a podílí se na kulturním dění ve škole

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sestavuje a skládá nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje, dbá na přirozený postoj při hře
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- čistě nasazuje tón a dbá na jeho kvalitu v používaném rozsahu nástroje
- dle svých schopností se orientuje v notovém zápisu
- ovládá základní dynamiku a výrazové prostředky
- zahraje jednoduchou lidovou či umělou píseň z paměti
- hraje v duu, či s doprovodem klavíru

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- orientuje se ve zvolené hudební oblasti (hudba klasická, jazzová a populární, nebo kombinace)
- uvědomuje si a pojmenuje své technické nedostatky a soustavně pracuje na jejich odstraňování
- zná a používá výrazové prostředky odpovídající stylu interpretované skladby
- dle zvoleného zaměření se aktivně zapojuje do činnosti některého ze souborů činných na základní umělecké škole

II ročník

Žák:

- dokáže vyhledat a nastudovat skladbu, která ho zajímá
- dovede vyjádřit svůj názor na studovanou skladbu
- soustavně a svědomitě zdokonaluje svoji nástrojovou techniku
- vyhledává a zajímá se o současné hudební trendy
- dokáže správně použít dechovou oporu a používá jí ke zkvalitnění barvy tónu

III. ročník

Žák:

- samostatně přistupuje k technickému sebezdokonalování
- samostatně řeší výrazové i technické problémy při nácvičce partů
- ovládá transpozice, především in C
- hraje z listu
- dovede vyjádřit, zdůvodnit i obhájit názor na studovanou skladbu
- dokáže přizpůsobit svůj názor celku při hře v souboru

IV. ročník

Žák:

- bez obtíží čte a chápe notový zápis
- ovládá transpozici in C a má zkušenost s transpozicí in A
- hraje z listu i složitější skladby
- umí své dosud získané dovednosti a znalosti beze zbytku uplatnit při interpretaci skladeb
- je užitečným hráčem souborovým a osobitým hráčem sólovým
- běžně se účastní kulturního dění ve škole i ve svém okolí
- má vytvořen kulturně hudební přehled a své naučené znalosti, dovednosti a kompetence je schopen aplikovat i v běžném životě

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.16 Studijní zaměření – Hra na saxofon

Saxofon je pojmenován podle svého vynálezce, Belgičana Ad. Saxe, který jej vytvořil a zdokonaloval v průběhu 19. století. I když je saxofon řazen mezi dřevěné dechové nástroje, vyrábí se z kovu. Stavbou hubičky a tvořením tónu je příbuzný klarinetu, ale má mnoho společného i s příčnou flétnou – stavba mechaniky, přefukování do oktávy. Své první uplatnění našel saxofon ve francouzských vojenských kapelách, brzy nato pronikl do amerických vojenských dechových orchestrů. Jeho obliba stále rostla a dnes je nezbytnou součástí tanečních orchestrů, jazzových skupin, big bandů a populárních doprovodných kapel. Uplatňuje se také v klasické hudbě od malých komorních souborů (trio, kvartet, kvintet), až po velké dechové, či symfonické orchestry a samozřejmě i jako sólový nástroj.

Saxofon se staví v různých velikostech s rozdílným laděním, a to od basového až po sopránový. Nejčastěji je využíván sopránový, altový, tenorový a barytonový.

Hra na saxofon vyžaduje určité fyzické dispozice, proto je při výběru žáků brán zřetel na jejich celkovou tělesnou konstituci, postavení rtů a zubů a zejména dechovou kapacitu.

Na začátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho vývojem, stavbou a naučí se základy jeho údržby. Učí se správnému postoji a držení nástroje. Poté přirozenou a nenásilnou formou tvoříme nátisk. Ten upevňujeme pomocí tónových a dechových cvičení nejdříve v základní a pak i v dalších polohách nástroje. Žák je seznámen se základními technickými možnostmi saxofonu a postupně je zdokonaluje.

Na naší škole se snažíme vést žáky, kteří se hře na tento nástroj věnují, v prvních letech studia k interpretační pestrosti a v dalších ročnících k formování zvoleného hudebního stylu. Žáci mají možnost uplatnit své hráčské umění v různých souborech a komorních uskupeních, které na naší škole působí.

Učební plán: Hra na saxofon

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na saxofon*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně sestavuje nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje
- rozpozná a samostatně usiluje o rovný tón

- vědomě dbá na upevňování správných nátiskových návyků
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- dle svých možností se orientuje v notovém zápisu
- dokáže interpretovat jednoduchou lidovou píseň či umělou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- rozezná základní rozdíl mezi klasickou a jazzovou hudbou
- chápe důležitost domácí přípravy
- využívá základní výrazové a dynamické prostředky
- chápe odlišnosti základních druhů skladeb
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu

3. ročník

Žák:

- umí samostatně pracovat a připravovat se na hodinu, či souborovou hru
- sám si dokáže vybrat skladby, které má zájem nastudovat ve spolupráci s učitelem
- má pokročilejší technické dovednosti
- dle svých možností a zájmu je aktivní v komorních souborech či orchestru
- rozpozná náladu interpretované skladby

4. ročník

Žák:

- hraje klasické přednesové skladby
- orientuje se v základech improvizace
- orientuje se v nových způsobech artikulací a používá je při interpretaci vybraných skladeb
- ovládá jednoduché jazzové frázování

5. ročník

Žák:

- ovládá dle svých možností interpretaci stylu blues a rock'n'roll
- ovládá základy improvizace
- hraje v ansámblech různého obsazení
- orientuje se v notaci a rozsahu ostatních saxofonů a nástrojů
- dokáže interpretovat náročnější klasické skladby

6. ročník

Žák:

- dokáže dle svých možností improvizovat a neustále se v této dovednosti zdokonaluje
- samostatně si umí vybrat, připravit a interpretovat zvolenou skladbu
- rozezná a interpretuje skladby rozličných hudebních období
- má smysl pro kolektivní spolupráci, který nadále rozvíjí
- vědomě pracuje s dynamikou, tempovým rozlišením, agogikou a jinými výrazovými prostředky

7. ročník

Žák:

- umí dle svých možností samostatně použít a využít při interpretaci výrazové prostředky
- správně tvoří tón a dbá na jeho kvalitní ozev po celém rozsahu nástroje
- podílí se na přípravě a interpretaci skladeb v různých ansámblech
- umí dle svých schopností použít základní formy transpozice
- používá a využívá svých interpretačních schopností při hře přednesových skladeb

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sestavuje nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- ovládá nasazení tónu a udrží rovný tón
- dle svých možností se orientuje v notovém zápisu
- rozezná hudbu klasickou a jazzovou a popíše základní rozdíly
- využívá základní dynamické a výrazové prostředky
- rozpozná základní druhy skladeb
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- zvládá základní techniky tvorby alikvotních tónů
- orientuje se ve všech základních tóninách dur a moll
- dokáže si uvědomit rozdílné přístupy k interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- ovládá různé druhy frázování (swing, bossa, klasické)
- vytvoří si sám cvičební plán
- zaznamená si problémy spojené s technikou hry a řeší jejich odstraňování

II. ročník

Žák:

- ovládá tvorbu alikvotních tónů
- ovládá septakordy a je schopen je použít při improvizaci
- správně intonuje a dokáže se intonačně přizpůsobit při hře s klavírem i v souboru
- má základní znalosti jazzové harmonie
- umí rozeznat základní postupy při improvizaci (matematicko teoretický a hudebně intuitivní)
- do cvičebního plánu zařadí vlastní vybraný repertoár
- hraje jednoduchý jazz standard

III. ročník

Žák:

- vytvoří si komplexní tréninkový plán
- pracuje na rozšiřování vlastního repertoáru
- umí ovládat základní software pro nahrávání a využívá této dovednosti k sebereflexi
- zná svoji hodnotu, ctí muzikantské řemeslo, neodsuzuje tedy žádný hudební styl a respektuje práci a interpretaci jiných muzikantů
- zvládá péči o nástroje
- dokáže správně použít dechovou oporu a používá ji ke zkvalitnění barvy tónu

IV. ročník

Žák:

- tvoří si vlastní melodie a provádí jejich zápis do not
- harmonizuje vlastní melodie
- zvládá zápis melodií a jednodušších saxofonových sól do not
- má klasický i jazzový repertoár
- spolupracuje se soubory s různým obsazením
- využívá všech získaných dovedností k samostudiu

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.17 Studijní zaměření – Hra na trubku

Trubka se řadí do skupiny dechových žesťových nástrojů. Zaujímá zde místo převážně sopránového nástroje. Podoba trubky, jak jí známe dnes, se ustálila v průběhu 19. století. Je v dnešní době nejpoužívanějším žesťovým nástrojem a to pro barevnost zvuku, technické možnosti a širší dynamického spektra.

Trubka je využívána v nejrůznějších hudebních tělesech orchestrálních (symfonické orchestry, operní tělesa, dechové orchestry, jazzové orchestry), komorních (chrámová hudba, hradní hudba, žesťová kvinteta) i jako sólový nástroj.

Pro studium hry na trubku jsou vhodné určité fyzické dispozice, jako např. postavení chrupu, rtů a dostatečná kapacita plic žáka.

Na začátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a základní údržbou. Učí se správnému postoji, držení nástroje a správným dechovým návykům. Velmi pozvolna a nenásilnou cestou postupně vytváříme a usazujeme nátisk, který procvičujeme pomocí vibračních a dechových cvičení. V průběhu celého studia se věnujeme zdokonalování technických dovedností a seznamujeme žáka s různými styly hry a možnostmi nástroje.

Své získané dovednosti mohou žáci dle svého zájmu uplatnit v různých komorních souborech, tanečním orchestru, sólové hře, nebo při jiných kulturně hudebních aktivitách ve škole i ve svém okolí.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na trubku*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a dodržuje správný postoj při hře
- ovládá základy žeborně bráničního dýchání
- nasazuje tón a hraje rovné vydržované tóny v základní poloze nástroje
- orientuje se v notovém zápisu
- opakuje snadné rytmické modely a melodické celky
- zahraje lidovou píseň z paměti a snadné skladby s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- hraje kvalitní vydržované tóny v základní a střední poloze
- ovládá základní dynamiku
- hraje legato, staccato, detašé
- rozezná a umí popsat charakter zahrané skladby
- opakuje rytmické modely různého charakteru
- hraje skladby s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- spojuje dechové a nátiskové návyky s dalšími hudebními dovednostmi
- má vyváženou techniku
- orientuje se ve skladbách z různých období
- transponuje slavné melodie a lidové písně
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- zvládá delší pamětní celky

4. ročník

Žák:

- ovládá dle svých schopností rozsah nástroje
- zvládá plynuleji retní vazby
- hraje v různých dynamických odstínech
- orientuje se v durových i mollových tóninách a hraje stupnice v různých rytmech a artikulacích
- čistě a bez problémů nasazuje tón
- dle svých možností se zapojuje do různých komorních uskupení

5. ročník

Žák:

- čistě intonuje
- má vypracovanou techniku dýchacích svalů a využívá ji při hře
- chápe důležitost pravidelné domácí přípravy
- zahráje skladbu snadnějšího charakteru z listu
- dokáže samostatně vybrat a naučit se snadnější skladby
- zná základy transpozice

6. ročník

Žák:

- má čistý a kultivovaný tón
- využívá všech naučených výrazových prostředků
- v různých ansámblech respektuje týmovou práci a uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo
- je schopen zahrát kratší skladby z paměti
- využívá správného frázování s ohledem na skladby různých stylových období a žánrů
- ovládá transpozici jednoduchých písní a skladbiček

7. ročník

Žák:

- má kvalitní a kultivovaný tón a využívá ho ve všech rejstřících nástroje
- využívá všech získaných technických dovedností a výrazových prostředků
- je schopen zahrát skladby z různých stylových období a žánrů
- samostatně používá dynamiku a správně rozlišuje tempa různých skladeb
- je schopen jednoduché improvizace a ovládá základy transpozice
- je aktivní v různých komorních uskupeních
- veřejně hraje vybrané a nastudované skladby

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně drží nástroj a dodržuje správný postoj při hře
- ovládá základy žeberně bráničního dýchání

- správně nasazuje tón
- orientuje se v notovém zápisu
- ovládá základní dynamiku
- popíše charakter hrané skladby
- lidové písně a krátké melodie zahraje z paměti
- hraje skladby v duu a s doprovodem klavíru

Vyučovací předmět: *Hra na trubku*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- ovládá cvičební postupy při řešení jednotlivých technických problémů
- má rozvinuto stylové cítění, kdy se technický rozvoj prolíná s rozvojem v oblasti intelektuální a emocionální
- v komorní či souborové hře je schopen vnímat spoluhráče a poslouchat při tom sebe sama
- je schopen samostatně svou vnitřní představu sluchově kontrolovat
- věnuje pozornost frázování, agogice a dynamice
je stylově přesvědčivý

II. ročník

Žák:

- prokazuje osvojení či upevnění správných technických návyků včetně správného dýchání, postoje i držení nástroje
- prokazuje smysl pro zpěvnost tónu a kultivovanost zvuku ve své hře
- je schopen kvalitní zvukové sebekontroly
- prokazuje rozvoj své hudební představy
- sjednotí vlastní rytmické cítění s hudebními partnery
- ovládá a používá vhodné výrazové prostředky pro daný hudební styl

III. ročník

Žák:

- zvládá různé druhy technických problémů včetně artikulace a volby nasazení
- vyvaruje se „šedivému přehrávání“ skladeb technického charakteru
- hraje rytmicky s dynamickými kontrasty
- věnuje pozornost frázování, dynamice a agogice
- uplatňuje vhodné výrazové prostředky a smysl pro kulturu zvuku

- samostatně si vybere skladbu podle svých preferencí a základním způsobem ji nastuduje
- aktivně využívá tvůrčí fantazii

IV. ročník

Žák:

- uplatňuje osvojení správných technických návyků včetně správného dýchání, postoje, držení nástroje i základní péče o nástroj
- prokazuje smysl pro zpěvnost tónu a kultivovanost zvuku při hře
- interpretuje hudební dílo stylově přesvědčivým způsobem a prokazuje shodu se svými spoluhráči na hloubce výrazu a celkovém pojetí díla
- řeší samostatně technické problémy na základě již poznaných cvičebních postupů
- samostatně uplatňuje vhodné výrazové prostředky a smysl pro kulturu zvuku
- je si vědom rovnocennosti úloh hráčů v komorní hře

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.18 Studijní zaměření – Hra na pozoun

Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyráběných z kovu. Vznikl v 15. století jako výsledek snah o rozšíření rozsahu žesťových nástrojů do hloubky. Je zajímavé, že od té doby zůstal prakticky nezměněn. Již od 16. století je užíván v chrámových souborech, hrajících z kůrů, či kostelních a hradních věží. Postupem doby našel své nezastupitelné místo v dechových hudbách různé velikosti a obsazení, vojenských kapelách i symfonickém orchestru. Ve 20. století se hojně uplatňuje v jazzové hudbě, najdeme ho v big bandech a různých jiných seskupeních i v populární hudbě. Stále více se pozoun prosazuje i jako sólový nástroj.

Vzhledem k velké spotřebě vzduchu při hře na pozoun i k velikosti nástroje dbáme u žáků, kteří mají zájem jej studovat, na určité fyzické a dechové dispozice.

Na začátku studia seznámíme žáka s nástrojem, jeho historií, jednotlivými částmi a se základy jeho údržby. Věnujeme se dechovým cvičením a tvorbě nátisku. Žák si postupně osvojuje práci s dechem a techniku snižce nejprve v základní a později ve vyšších polohách. Naučí se číst noty v basovém, ale taky v tenorovém a altovém klíči. Od počátku dbáme také na přesnou intonaci. Během studia žák neustále zlepšuje své technické dovednosti a hudební citění. Dle svého zájmu se ve vyšších ročnících může zapojit do některého ze školních souborů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinné volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na pozoun*

I. STUPEŇ:

1. ročník:

Žák:

- správně pečuje o nástroj
- má vytvořeny základy žeberně-bráničního dýchání
- orientuje se v basovém klíči a je schopen spojit notový zápis s konkrétními tóny
- ovládá správné tvoření tónu, jeho nasazení, průběh i ukončení
- dobře intonuje v základní poloze nástroje

2. ročník:

Žák:

- správně hospodaří s dechem
- osvojil si systém cvičení vhodných pro rozehrání
- ovládá dle nátlakových možností všech 7 poloh nástroje
- orientuje se v základních tóninách
- má čistý a znělý tón
- je rytmicky spolehlivý
- je schopen zopakovat jednoduchou melodii podle sluchu
- ovládá hru staccato, portamento

- orientuje se v základních melodických útvarech a chápe rozdíly v základních druzích skladeb
- z paměti zahraje snadnější lidové písně

3. ročník:

Žák:

- dokáže kombinovat hru v základních polohách a hru s kvartou
- ovládá základní dynamické a výrazové prostředky
- je schopen zahrát lidové písně a snadnější skladby s doprovodem jiného nástroje
- dokáže rozlišit hudbu klasickou, moderní, jazzovou a swingovou
- je schopen nastudovat skladbu snadnějšího charakteru z paměti
- rozezná náladu skladby a dle svých schopností je schopen ji vyjádřit
- podle svých možností se zapojuje do komorní hry

4. ročník:

Žák:

- se snaží vlastní sluchovou kontrolou dodržovat správnou intonaci
- bez potíží se orientuje v durových tóninách
- stupnice, akordy a technická cvičení hraje v rychlejších tempech
- zná základní možnosti hry s kvartou a ví, kdy ji používat
- v komorní hře se dokáže jak rytmicky, tak intonačně přizpůsobit spoluhráčům
- je schopen nastudované skladby předvést na veřejném vystoupení
- zahraje v různých dynamických odstínech

5. ročník:

Žák:

- ovládá základní melodické ozdoby
- orientuje se v durových a mollových tóninách
- osvojil si základy chromatiky
- ovládá základy hry legato
- čistě intonuje a má vyrovnanou techniku
- v komorní hře se dokáže přizpůsobit spoluhráčům, chápe důležitost týmové práce

6. ročník:

Žák:

- orientuje se v durových i mollových tóninách
- ovládá chromatiku v celém rozsahu nástroje
- využívá základní pomocné polohy a pracuje s použitím kvarty

- aktivně spolupracuje a je samostatný při výběru skladeb
- dle svých individuálních možností je schopen samostatně nastudovat skladby různých žánrů
- dokáže přizpůsobit frázování skladby a agogiku skladbám různých stylů a žánrů

7. ročník:

Žák:

- ovládá legato v celém rozsahu nástroje
- ovládá složitější melodické ozdoby a je schopen je samostatně použít
- angažuje se v komorních uskupeních a účastní se veřejných vystoupení
- v domácí přípravě se samostatně věnuje studiu orchestrálních či komorních partů
- využívá všech naučených výrazových prostředků a technických dovedností k hudebnímu sebevyjádření
- ovládá jednoduché transpozice a zná jejich zákonitosti

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně pečuje o nástroj
- má vytvořeny základy žeberně bráničního dýchání
- orientuje se v basovém klíči
- ovládá správné tvoření tónu (nasazení, průběh i ukončení)
- ovládá dle nátiskových možností všech 7 poloh nástroje
- orientuje se v základních tóninách
- rozezná hudbu klasickou, moderní, jazzovou)
- opakuje krátké rytmické a melodické celky
- zahraje snadné skladby s doprovodem jiného nástroje

Vyučovací předmět: *Hra na pozoun*

II. STUPĚŇ:

I. ročník:

Žák:

- orientuje se v durových a mollových tóninách a akordech T5 a D7
- zná způsoby tvoření dvojitého a trojitého staccata
- dbá na hladké tvoření legata ve všech polohách nástroje

- ovládá nástroj v rozsahu e – b1 (c2)
- zahraje z paměti různé lidové písně i v jednoduchých transpozicích
- je schopen delší nátlakové výdrže
- přizpůsobí se spoluhráčům v komorní hře a vede sekci stejných nástrojů

II. ročník:

Žák:

- orientuje se v notovém zápise jak sólových skladeb, tak i komorních skladeb a orchestrálních partitur
- ovládá legatové spoje ve větších intervalech a přes oktávu
- zahraje z paměti krátké věty a části ze sonát a koncertů
- tvoří jednoduchý druhý hlas k zadané lidové písni
- při hře využívá různé typy dusítek a zná problematiku ladění s dusítky
- používá chromatiku v celém rozsahu nástroje

III. ročník:

Žák:

- využívá retního trylku při hře
- respektuje zákonitosti týmové práce v komorní a orchestrální hře a podřídí se potřebám sekce
- ovládá dvojité a trojitě staccato
- ovládá hru legato na pomocných polohách v intervalu oktávy a výše
- navrhne vlastní nádechy a dynamiku ve skladbách a svůj návrh obhájí
- formuluje vlastní návrhy na skladby z různých stylových období i žánrů a na jejich interprety
- vyhledá a případně upraví skladbu tak, aby odpovídala jeho technickým a nátlakovým možnostem

IV. ročník:

Žák:

- propojuje a uplatňuje všechny získané teoretické a praktické znalosti a dovednosti jak v sólové hře, tak i hře souborové a orchestrální
- zvládá péči o nástroj a jednoduché opravy kvarty
- má spolehlivou nátlakovou výdrž a je samostatný v ladění
- má vytvořen názor na kvalitní a barevný tón a usiluje o jeho tvoření
- hraje z listu skladby různých žánrů přiměřené náročnosti
- orientuje se v různých hudebních stylech a žánrech, samostatně volí skladby vzhledem ke své osobní profilaci
- zapojuje se do hudebně- kulturního dění ve škole i ve svém okolí

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.19 Studijní zaměření – Hra na klasickou kytaru

Klasická kytara je v dnešní době základní součástí výuky v kytarovém oddělení naší ZUŠ. Žáci se seznámí s nástrojem, jeho variantami a jeho širokým způsobem využití v klasické hudbě, country hudbě a moderní – populární hudbě. Dle svého zájmu a zaměření mají možnost studovat také hru na kytaru westernovou, elektrickou a také basovou.

Učební plán: Hra na klasickou kytaru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- vyjmenuje části nástroje
- správně sedí u nástroje

- rozezná délky not a pomlk
- chápe a zvládá úhozy „bez dopadu“ a „s dopadem“
- umí tvořit tóny v levé ruce všemi prsty

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- rozezná délky not a pomlk
- chápe a zvládá úhozy „bez dopadu“ a „s dopadem“
- hraje rytmicky jednoduché melodie (např. lid. písní) v 1. poloze a s využitím prázdných strun
- je schopen dynamického rozlišení – hra piano a forte

Vyučovací předmět: *Hra na klasickou kytaru*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní úhozy „bez dopadu“ a „s dopadem“
- dle svých možností se orientuje v první poloze a v notovém zápisu
- hraje jednoduché melodie a je schopen vázat tóny
- hraje se základní dynamikou
- hraje zjednodušené akordy C, G, D, A7, souzvukem i rozkladem jako doprovod k dané melodii
- zvládá základní souhru s učitelem
- správně sedí u nástroje a má správně postavené ruce

2. ročník

Žák:

- má upevněnou orientaci v první poloze a přibližně se orientuje v nejbližší poloze na struně e2, h1
- hraje rozložené akordy p, i, m, a
- hraje souzvuky například ve formě příznávkového doprovodu
- ovládá dynamiku piano – mezzoforte – forte – mezzoforte – piano a prakticky ji využívá ve skladbách
- hraje s využitím kytarových rejstříků (Naturale, Sul tasto, Sul ponticello)
- využívá artikulace – hra staccato

- je seznámen s westernovou a elektrickou kytarou a zná nahrávky stěžejních děl všech tří variant kytary
- na vyučovacích hodinách se seznamuje i s dalšími příbuznými nástroji klasické kytary – např. ukulele

3. ročník

Žák:

- orientuje se dle svých možností v základních polohách
- bez potíží zvládá hru stupnic v rozsahu jedné oktávy v první poloze
- zvládá stupnice na struně e2 a orientuje se na ní až do vyšších poloh
- hraje přesně, plynule a vyrovnaně
- hraje plynule rozložené akordy v kombinaci s hrou melodií a s basovým doprovodem
- zvládá artikulační způsoby (hra staccato, kytarové legato vzestupné, sestupné a rejstříkové hry)
- je schopen zahrát skladby minimálně ze tří historických stylových období
- uplatňuje komplexní výrazové prvky v hrané skladbě
- zahraje kratší skladby z paměti
- hraje doprovody ze značek (minimálně tři akordy)
- ovládá střídavou souhru palce a melodické linky v jedné skladbě
- používá dvojhmaty levé ruky

4. ročník

Žák:

- orientuje se a zná tóny na strunách e2, g1, h1 až do sedmé polohy
- ve skladbách využívá hry v terciích
- hraje přirozené flažolety a použije je ve skladbách
- ovládá techniku vibrata v jednohlase
- plynule mění polohy v jednohlase
- hraje přesně stupnice ve dvou oktávách – tirando, apoyando, s vyrovnanými neakcentovanými údery
- zvládá hru malého barré
- hraje melodie se současným basovým doprovodem

5. ročník

Žák:

- zvládá techniku vibrata – vícehlas (tercie)
- ovládá velké barré
- ovládá a používá kombinované legato – i více prsty
- hraje melodické ozdoby (nátryl, mordent, trylek)
- plynule mění polohy v terciích i v jednodušších akordech

- hraje stupnice ve třech oktávách až do sedmé polohy
- je platným členem komorních uskupení

6. ročník

Žák:

- se dobře orientuje na hmatníku a zná tóny až do sedmé polohy
- orientuje se ve stylových obdobích (renesance, baroko – hudba 20. století)
- využívá techniku arpeggia ve skladbách
- ovládá pokročilejší výměny poloh v jednohlasu, dvojhmatech i složitějších akordech
- ovládá přesnou plynulou hru tříoktávových stupnic (tirando, apoyando s vyrovnanými neakcentovanými úhozy
- zná základy improvizace a je schopen je využít
- zvládá hru velkého barré

7. ročník

Žák:

- využívá techniku rasguada ve skladbách
- užívá ve skladbách umělé flažolety
- dobře se orientuje při hře jednodušších skladeb z listu včetně dynamiky
- orientuje se v různých stylových obdobích
- plynule mění polohy v jednohlase, v terciích i v akordech
- ovládá základní tříoktávové stupnice za sedmou polohu
- ovládá jednoduché transpozice
- je kreativní, má aktivní přístup ke studiu

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- má správné držení těla i nástroje
- rozezná délky not a pomlky
- orientuje se v notách do třetí polohy
- orientuje se na hmatníku do páté polohy
- zná základní úhozy „bez dopadu,“ „s dopadem“
- hraje jednoduché melodie a je schopen vázat tóny
- hraje se základní dynamikou

Vyučovací předmět: *Hra na klasickou kytaru*

II. STUPEŇ:

I. ročník:

Žák:

- využívá znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu
- má upevněnou kytarovou techniku za pomoci pravidelného cvičení
- zvládá hru barré, plynulou výměnu v polohách
- pečuje o své nehty a tím o kultivovanost tónu
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu
- orientuje se v kytarových skladbách všech slohových období a je schopen je po nácvičku interpretovat
- zvládá hru stupnic ve vysokém tempu
- zapojuje se do hudebního dění ve svém okolí návštěvou koncertů, vlastní hrou na nich, ať už individuálně, nebo v hudebním uskupení
- porozumí obsahu nacvičených skladeb a umí je interpretovat
- je schopen hry v kytarovém orchestru

II. ročník:

Žák:

- zná techniku tremola
- ovládá pokročilou výměnu poloh v jednohlase, dvojhlastech i složitějších akordech
- má aktivní přístup k domácí přípravě, vyhledá si vhodné skladby na internetu
- navrhne návštěvu koncertů, přednese vlastní náměty
- pokročile zvládá velký barré hmat v náročnějších skladbách
- hraje složitější doprovody k písním v levé ruce
- má kvalitní kultivovaný tón
- samostatně nastuduje skladbu ve vlastním pojetí a její provedení obhájí

III. ročník:

Žák:

- dle svých individuálních technických možností ovládá hru tremola
- má vypracovanou a vyrovnanou techniku
- ovládá složitější doprovody k písničkám v pravé i levé ruce
- chápe obsah nacvičovaných skladeb a umí ho interpretovat
- transponuje snadnější doprovody k písním
- je aktivní v různých hudebních uskupeních
- je schopen zahrát v různých barevných a dynamických odstínech

IV. ročník:

Žák:

- systematicky pracuje na své technice
- hraje z listu skladby přiměřené úrovně
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- zhodnotí interpretaci jednotlivých skladeb
- transponuje doprovody k písním
- je schopen krátké improvizace na dané téma
- pracuje v různých komorních uskupeních a aktivně se podílí na kulturním dělní školy

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.20 Studijní zaměření – Hra na westernovou kytaru

Westernová kytara je v dnešní době nedílnou součástí výuky v kytarovém oddělení. Má své nepřehlédnutelné autory, interprety i historii. Na naší škole jsou první dva roky všichni žáci vyučováni dle osnov studijního zaměření hra na klasickou kytaru. Od třetího ročníku dle zaměření a zájmu žáka lze pokračovat dle osnov studijního zaměření hra na westernovou kytaru. Žáci se zde seznamují s odlišnými typy nástrojů, odlišným způsobem použití i držení nástroje. V tomto studijním zaměření vedeme žáka k osobitému interpretačnímu stylu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na western. kytaru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klasickou kytaru	1	1									
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj

klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na westernovou kytaru*

I. STUPEŇ:

V 1. a 2. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na westernovou kytaru je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na klasickou kytaru.

3. ročník:

Žák:

- zvládá správné držení westernové kytary
- při hře doprovodu je schopen synchronizovat vlastní přirozený zpěv s technikou trsání
- v pravé ruce použije rozkladové figury
- levou rukou ovládá čtyřhlasé verze akordů
- zvládá hru melodií písni trsátkem
- zahraje píseň z paměti

4. ročník:

Žák:

- je schopen synchronizovat vlastní zpěv s technikou trsání
- zvládá vyspělejší techniku fingerpicking bez vlastního zpěvu
- hraje příznávky se střídavým basem
- levou rukou ovládá čtyřhlasé akordy včetně barré hmatů
- hraje náročnější melodie trsátkem
- samostatně si naladí nástroj
- zapojuje se do komorních či souborových uskupení
- orientuje se v akordech do 3. polohy

5. ročník:

Žák:

- v pravé ruce používá rytmické figury pro daný styl
- orientuje se v notách i v tabulatuře v jednoduchém zápisu
- levou rukou hraje čtyřhlasé verze akordů nejméně ve dvou typových hmatech

- navrhne typickou rytmickou figuru pro nastudovanou píseň
- orientuje se v základech ozvučení
- orientuje se v akordech do 5. polohy

6. ročník:

Žák:

- vhodně využívá naučené techniky
- je schopen udržet se s doprovodem v tempu i během delších skladeb
- orientuje se v notách i v tabulatuře ve složitějším zápisu
- plynule přechází do dynamických ploch
- je schopen složitějšího doprovodu z not, po případě si doprovod sám vypracuje
- zná základní akordy, septakordy, chápe jejich stavbu a umí si je odvodit
- orientuje se v akordech do 7. polohy

7. ročník:

Žák:

- má jistou orientaci v notovém zápise i v tabulatuře
- spolehlivě ovládá hru trsátkem i prsty
- je schopen samostatně analyzovat nahrávky skladeb
- je schopen bez výkyvů hrát s nahrávkou
- je schopen samostatně vybrat a nastudovat skladbu
- orientuje se v rozsahu celého hmatníku

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- má správné držení těla i nástroje
- rozezná délky not a pomlk
- orientuje se v notách do třetí polohy
- orientuje se na hmatníku do páté polohy
- zná základní úhozy „bez dopadu,“ „s dopadem“
- hraje jednoduché melodie a je schopen vázat tóny
- hraje se základní dynamikou

Vyučovací předmět: *Hra na westernovou kytaru*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- seznámí se s technikou palcového trsátka
- využívá všech dosud získaných vědomostí a dovedností při hře
- bez potíží ovládá a používá barré
- je schopen čistě a plynule měnit polohy
- hraje stupnice po celém hmatníku
- je schopen samostatně vypracovat snadnější doprovod

II. ročník

Žák:

- ovládá prakticky i teoreticky všechny běžné septakordy
- je seznámen se základy techniky cross picking
- dle svých možností hraje v kapele jak doprovodné nástroje, tak sóla
- je schopen zhodnotit interpretaci svou i svých spolužáků

III. ročník

Žák:

- samostatně vypracuje vhodné doprovody k písním
- sám vyhledá a nacvičí skladbu dle svého zájmu
- ovládá základy transpozice
- aktivně se zapojuje do dění ve škole, podílí se na přípravě koncertů
- zahraje jednoduchou skladbu i na dvanáctistrunnou kytaru
- používá techniku „vytahované tóny“ (bend)

IV. ročník

Žák:

- samostatně zvládá přípravu na koncerty
- naučí se oblíbené skladby pomocí poslechu a tabulturního zápisu
- je platným členem různých nástrojových uskupení
- má kvalitní tón a využívá různé úhozy pro barevné a dynamické odstíny
- podílí se na přípravě koncertů a přehrávek

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.21 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Vývoj elektrické kytary započal ve dvacátých letech 20. století. Podoba nástroje tak, jak ho známe dnes, se ustálila ve 40. – 50. letech minulého století. Nástroj se od akustické kytary liší jak tvarem, tak i váhou a způsobem ozvučení. To zajišťují snímače, které převádějí chvění strun na elektrický proud, a ten je veden z kytary do zesilovače. Hráči na tento nástroj mají k dispozici širokou škálu zvukových efektů, kterou při hře mohou využívat.

Studiu hry na elektrickou kytaru se na naší škole mohou věnovat žáci, kteří prošli dvouletou přípravou ve studijním zaměření „Hra na klasickou kytaru.“ Zde získají potřebné základy techniky hry, vědomosti a dovednosti, které budou v dalším studiu dle svého zájmu a schopností nadále rozvíjet.

Žák se na počátku studia seznámí s nástrojem, jeho stručnou historií a různými variantami. Naučí se také jak o nástroj pečovat. Nadále rozvíjí svou kytarovou techniku a seznamuje se s novými způsoby a styly hry, s efekty a se způsoby ozvučení. Studijní materiál vybírá učitel vždy s přihlédnutím k technické vyspělosti a zájmu žáka. Ten může své dovednosti uplatňovat jak sólově, tak ve školních kapelách.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na el. kytaru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klasickou kytaru	1	1									
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na elektrickou kytaru*

I. STUPEŇ:

V 1. a 2. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na elektrickou kytaru je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na klasickou kytaru.

3. ročník

Žák:

- chápe a zvládá úhozy prstovou a plektrovou (trsátkem) technikou
- je schopen udržet se s doprovodnými bicími v tempu
- orientuje se v notách i v tabulatuře
- hraje rytmicky jednoduché melodie s použitím prázdných strun
- je schopen dynamického rozlišení – hra piano, forte
- je schopen jednoduchého doprovodu z not, po případě si doprovod sám vypracovat
- je schopen samostatného vypracování vedení basu v písni
- zná základní akordy
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- dle svých možností se orientuje v notovém zápise i v tabulatuře
- hraje trsátkovou technikou, též prsty
- ovládá střídavou souhru basu a melodické linky
- je schopen samostatně vystavět doprovod k dané melodii
- ovládá ohýbání tónu (vytahování strun)
- je schopen naladit si nástroj

5. ročník

Žák:

- ovládá velké barré
- plynule mění polohy
- zahraje stupnice ve 2 a 3 oktávách
- hraje melodie se současným basovým doprovodem
- hraje souzvuky například ve formě příznávkového doprovodu
- ovládá dynamiku piano – mezzoforte – forte – mezzoforte – piano a prakticky je využívá ve skladbě
- využívá při hře čistý, zkreslený a i jinak upravený zvuk

6. ročník

Žák:

- vhodně využívá naučené techniky
- je schopen udržet se s doprovodnými bicími v tempu i během dalších skladeb
- orientuje se v notách i v tabulatuře ve složitějším zápisu
- je schopen plynulé změny dynamiky
- je schopen složitějšího doprovodu z not, popřípadě si doprovod sám vypracuje
- je schopen jednoduché improvizace s použitím pentatonických stupnic
- chápe stavbu kvintakordu, septakordu a umí je použít ve skladbě

7. ročník

Žák:

- má jistou orientaci v notovém zápise i v tabulatuře
- spolehlivě ovládá hru trsátkem i prsty
- je schopen samostatně analyzovat nahrávky skladeb
- ovládá různé artikulační techniky
- hraje s rytmickou jistotou
- ovládá improvizaci v pentatonických stupnicích ve vyšších polohách
- je schopen samostatně vybrat a nastudovat skladby různých žánrů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- má správné držení těla i nástroje
- rozezná délky not a pomlk
- orientuje se v notách do třetí polohy
- orientuje se na hmatníku do páté polohy
- zná základní úhozy „bez dopadu,“ „s dopadem“
- hraje jednoduché melodie a je schopen vázat tóny
- hraje se základní dynamikou

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- využívá všech dosud získaných vědomostí a dovedností při hře
- bez potíží ovládá a používá barré

- je schopen čistě a plynule měnit polohy
- hraje stupnice po celém hmatníku
- ovládá artikulační techniky – ohýbané tóny, vibrato, flažolety, hammering, pull off
- je schopen samostatně vypracovat snadnější doprovod
- hraje v různých dynamických odstínech

II. ročník

Žák:

- má kvalitní a vyrovnanou techniku
- pracuje s barvou tónu
- plynule střídá artikulační techniky
- uvědoměle využívá při hře čistý, zkreslený a i jinak upravený zvuk
- u uplatňuje se při komorní a souborové hře a je zde schopen jak sólového, tak i doprovodného projevu
- je schopen zhodnotit interpretaci svou i svých spolužáků

III. ročník

Žák:

- samostatně vypracuje vhodné doprovody k písním
- sám vyhledá a nacvičí skladbu dle svého zájmu
- ovládá základy transpozice
- zná stěžejní díla pro el. kytaru a má vlastní názor na jejich interpretaci
- aktivně se zapojuje do dění ve škole, podílí se na přípravě koncertů

IV. ročník

Žák:

- samostatně zvládá přípravu na koncerty
- naučí se oblíbené skladby pomocí poslechu a tabulturního zápisu
- je platným členem různých nástrojových uskupení
- má kvalitní tón a využívá různé úhozy pro barevné a dynamické odstíny
- podílí se na přípravě koncertů a přehrávek

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.22 Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru

Na nástroj "basová kytara" zpravidla žáci přecházejí z výuky kytary klasické. Jinými slovy přecházejí ze šesti strun na čtyři, což je určitým zjednodušením. Zároveň je třeba počítat se zvětšením nástroje, i silou strun. Tato okolnost sama již vymezuje hráče na tento nástroj. Zpravidla na ni přecházejí chlapi.

Sama technika hry také odpovídá spíše mužskému naturelu. Uhrát celý koncert naplno je fyzicky náročné.

Kromě vlastního hraní na nástroj je třeba být v obraze stran ozvučování. Technice se meze nekladou, nicméně již i při zvládnutí relativních základů hry, se baskytarista může výborně uplatnit v kapele.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klasickou kytaru	1	1									
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hra na basovou kytaru*

1. STUPEŇ:

V 1. a 2. ročníku prvního stupně základního studia ve studijním zaměření Hra na basovou kytaru je výuka realizována dle učebních osnov předmětu Hra na klasickou kytaru.

3. ročník

Žák:

- chápe a zvládá prstovou techniku
- je schopen hrát rytmicky přesně
- orientuje se v notách i tabulatuře
- hraje rytmicky jistě harmonický fundament
- je schopen dynamického rozlišení – hra piano a forte
- je schopen jednoduchého doprovodu z not, popř. si doprovod sám vypracovat
- je schopen samostatného vypracování vedení basu v písni
- zná a umí použít kvintakord při hře

4. ročník

Žák:

- dle svých možností se orientuje v notovém zápisu i v tabulatuře
- hraje prstovou technikou, seznamuje se i s plektrovou hrou
- ovládá střídavou souhru palce a prstů
- je schopen samostatně vystavět bas na základě harmonických značek
- je schopen si samostatně naladit nástroj

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice ve dvou oktávách
- samostatně vypracuje basový doprovod na základě harmonických značek a různých žánrů
- sám vypracuje groove
- navrhne jednoduchý walking bass
- je schopen využití pentatonické stupnice při hře

6. ročník

Žák:

- ovládá a přesně využívá různé techniky
- hraje s rytmickou jistotou
- orientuje se v notách i v tabulatuře ve složitějším zápisu
- je schopen plynulé změny dynamiky
- je schopen složitějšího doprovodu z not, popřípadě si doprovod sám vypracuje
- je schopen jednoduché improvizace s použitím pentatonických stupnic
- chápe stavbu kvintakordu, septakordu a umí je použít ve skladbě
- ovládá základy techniky slap

7. ročník

Žák:

- je samostatný při přípravě skladby
- má celkový rozhled v preferovaném stylu
- staví složitější akordy jak teoreticky, tak i na nástroji
- vypracuje samostatně složitější groove
- analyzuje nahrávky dle svého zájmu a profilace
- s rytmickou jistotou hraje s nahrávkou a ovládá hru z akordických značek
- ovládá improvizaci v pentatonikách ve vyšších polohách
- zapojuje se do hry v hudebních uskupeních

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- správně sedí u nástroje
- má správné držení těla i nástroje
- rozezná délky not a pomlk
- orientuje se v notách do třetí polohy
- orientuje se na hmatníku do páté polohy
- zná základní úhozy „bez dopadu,“ „s dopadem“
- hraje jednoduché melodie a je schopen vázat tóny
- hraje se základní dynamikou

Vyučovací předmět: *Hra na basovou kytaru*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- samostatně vybere a nastuduje skladbu dle svých individuálních možností a zájmu
- samostatně vypracuje bas k základní harmonii
- plynule mění polohy
- hraje stupnice na celém hmatníku
- uplatňuje se v komorní či souborové hře a je zde schopen jak doprovodného, tak i sólového projevu

II. ročník

Žák:

- plynule střídá různé techniky
- je schopen samostatně vypracovat vhodný doprovod
- samostatně vypracuje groove
- hladince schopen plynulé změny dynamiky
- dobře se orientuje ve všech stupnicích

III. ročník

Žák:

- orientuje se v základech ozvučení
- využívá své získané schopnosti a dovednosti jak v sólové, tak v komorní hře
- orientuje se v literatuře basové kytary a zná přední české i světové interprety
- je schopen zhodnotit svůj výkon i výkon spolužáků

IV. ročník

Žák:

- samostatně se připraví na koncertní vystoupení
- ovládá různé technické prostředky a prvky hry na nástroj
- podílí se na přípravě vystoupení a je schopen poradit mladším žákům
- je schopen vyhledat literaturu pro basovou literaturu z dostupných pramenů
- bez potíží pracuje s ozvučením

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.23 Studijní zaměření – Hra na harfu

Harfa je jedním z nejstarších strunných, drnkacích nástrojů bez hmatníku. Dnešní doba umožňuje širokou nabídku nástrojů od irských, u nás lidových-háčkových harf přes harfy chromatické, pedálové-koncertní až k harfám elektroakustickým. Tím je umožněno hrát písňe různých stylových období, klasickou hudbu i popové a jazzové skladby.

Učební plán: Hra na harfu

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na harfu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- orientuje se ve strunách háčkové harfy
- osvojuje si správné držení nástroje, postavení ruky a tvorbu tónu
- zazpívá jednoduchou melodii
- zopakuje jednoduchý rytmický model
- dle sluchu zahraje jednoduchý motiv

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- osvojuje si správné držení nástroje, postavení ruky a tvorbu tónu
- orientuje se v harfových strunách a dokáže pojmenovat jednotlivé části háčkové harfy
- ovládá a využívá rytmus (noty celé, půlové a čtvrté)
- zahraje jednoduchou melodii rozloženou mezi obě ruce

Vyučovací předmět: *Hra na harfu*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s různými typy harf (háčkové a pedálové)
- osvojuje si správné držení nástroje, postavení ruky a tvorbu tónu
- hraje vyrovnaně stupnice (nejprve děleně, pak v jedné oktávě)
- hraje jednoduché písně podle sluchu
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- upevňuje základní návyky (volné držení ruky, správné sezení u nástroje)
- užívá dynamiku při veškeré hře
- rozumí jednoduchému frázování
- orientuje se v notovém zápisu (v houslovém i basovém klíči)

3. ročník

Žák:

- při hře stupnic používá rytmických variací, akcentování jednotlivých prstů
- hraje rozložený akord s obraty a pasáže
- uplatní arpeggio a secco při hře trojzvuků
- zvládá přednesové vyjádření skladeb
- zapojuje se dle svých možností do komorní hry

4. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku střední obtížnosti
- seznamuje se s dominantním septakordem a obraty
- je schopen vyjádřit emoce pomocí hry na nástroj
- zvládá přednesové vyjádření skladeb různých stylů na elementární úrovni
- reprodukuje písně s jednoduchým harmonickým doprovodem

5. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic a akordů ve větším rozsahu a v dynamických obměnách
- při hře užívá složitějších rytmů
- dbá na kultivovanost tónu a vyrovnanost hry
- běžně používá ladící háčky během hry
- je schopen samostatně tvořit jednoduché prstoklady
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá veřejné vystupování

6. ročník

Žák:

- běžně používá ladící háčky během hry
- je schopen samostatně tvořit jednoduché prstoklady
- využívá jemnější odstíny výrazových prostředků
- ovládá doprovod podle základních akordických značek

7. ročník

Žák:

- při hře propojuje získané znalosti a správné návyky
- dále rozvíjí technickou zručnost
- dbá na kvalitu a krásu tónu
- uplatňuje smysl pro frázování a stylovost hry
- zapojuje se do komorní hry s různými nástroji
- v případě možnosti koncertní harfy se seznamuje s pedálovým systémem a zvládá mollové stupnice s pomocí pedálů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- seznamuje se s různými typy harf (háčkové a pedálové)
- osvojuje si správné držení nástroje, postavení ruky a tvorbu tónu
- užívá dynamiku při veškeré hře
- rozumí jednoduchému frázování
- orientuje se v notovém zápisu (v houslovém i basovém klíči)

Vyučovací předmět: *Hra na harfu*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- navazuje a prohlubuje technické a přednesové dovednosti z I. stupně
- hraje skladby rytmicky i výrazově náročnější
- zahraje rozsáhlejší skladbu z paměti a jednoduchou skladbu z listu

II. ročník

Žák:

- využívá technickou vybavenost k barevnému provedení skladby
- hraje a samostatně se připraví skladbu dle vlastního výběru
- využívá svých schopností při komorní a souborové hře

III. ročník

Žák:

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu
- užívá dynamiku a agogiku dle charakteru skladby
- zhodnotí výkon jiného interpreta dle svých posluchačských zkušeností

IV. ročník

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- ovládá čtení a hraní not v sudém členění
- je schopen zahrát alespoň dvě dynamiky hry
- správně sedí u nástroje
- rozezná a zopakuje různé druhy rytmů
- zvládá pamětně kratší rytmické celky
- popíše části nástroje

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- ovládá čtení a hraní not v sudém i lichém členění
- rozlišuje nejméně tři druhy dynamiky hry
- vykazuje správné a uvolněné držení paliček
- zopakuje alespoň dvoutaktové rytmické celky
- využívá i ostatní nástroje soupravy při jednoduché koordinaci

Vyučovací předmět: *Hra na bicí nástroje*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- pozná základní dělení not
- dodržuje správný sed za bicími
- používá základní techniky držení paliček
- hraje základní techniky úderu na malý buben
- zařazuje do hry základy procvičování rytmické paměti

2. ročník

Žák:

- obohacuje hru na malý buben dynamikou
- orientuje se v rozmístění nástrojů bicí soupravy
- zařazuje do hry základy víření
- využívá koordinační cvičení mezi malým bubnem, hihat a velkým bubnem

3. ročník

Žák:

- zařazuje základní rytmické paterny
- zdokonaluje techniky hry na malý buben
- orientuje se v základech problematiky breaků – pohyb po soupravě
- pozná základní swingové paterny
- vyjádří náladu skladby základními vyjadřovacími schopnostmi
- zvládá základní souhru s učitelem či nahrávkou

4. ročník

Žák:

- obohacuje techniku hry na malý buben o přírazy
- zná základní techniky pro hru metličkami
- hraje s CD nahrávkou tzv. Play along
- zná principy hraní různých hudebních stylů v praxi
- dle svých možností se zapojuje do souborové hry
- koordinační schopnosti upevňuje při hře základních tanečních doprovodů (valčík, polka, rock, shuffle, swing, latin...)

5. ročník

Žák:

- používá techniky hry na malý buben a základy polyrytmů
- samostatně využívá CD nahrávky, napíše do not jednoduchý rytmus z nahrávky
- naladí a seřídí si nástroje
- orientuje se ve vývoji bicích nástrojů

- zvládá hru z listu na malý buben

6. ročník

Žák:

- navrhne základní stavbu sóla na bicí nástroje
- využívá polyrytmů v praxi
- zvládne zahrát jednoduché liché rytmy
- popíše vývoj bicích nástrojů včetně příkladů
- rozlišuje druhy repetice (prima volta, sekunda volta, d.c., d.s., coda, vamp atd.)

7. ročník

Žák:

- využívá všechny osvojené techniky ke hře doprovodů a sóla
- zapojuje se do komorní hry
- zvládá hru v souboru včetně žánrových doprovodů
- navrhne bicí patern jako doprovod k melodickému nástroji
- zapamatuje si delší hudební celky
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- zvládá hru z listu na soupravu

Vyučovací předmět: *Přípravná nástrojová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- orientuje se v rozmístění nástrojů bicí soupravy
- používá základní techniky držení paliček
- zařazuje základní rytmické paterny
- hraje s CD nahrávkou tzv. Play along
- zná principy hraní různých hudebních stylů v praxi
- zapamatuje si delší hudební celky
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek

Vyučovací předmět: *Hra na bicí nástroje*

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- má jistou koordinaci rukou a nohou

- používá dvojpedál (2 velké bubny)
- zvládne přesnou souhru s basovým doprovodem
- dovede vystavět opensolo

II. ročník

Žák:

- ovládá základy prstové techniky hry na bicí nástroje
- sám odposlouchá a zapíše přehraný rytmický celek
- rozumí clave paternu
- hraje a rozvíjí hru metličkami

III. ročník

Žák:

- dosahuje vysokého stupně koordinačních schopností
- ovládá dvojpedál ve všech tempech a koordinačních variacích
- hraje z listu, orientuje se v celé partituře bicích nástrojů
- rozlišuje různé styly hry na bicí nástroje dle žánru a časového období

IV. ročník

Žák:

- umí vhodně pracovat s metronomem i bez něj
- pohotově čte, dodržuje předepsaná tempa i dynamiku
- umí improvizovat v různých hudebních stylech
- ve své hře využívá výrazových prostředků nabytých nejen z notových materiálů, ale také ve velké míře z posluchačských a hráčských zkušeností, které je schopen sám rozvíjet
- samostatně nastuduje náročnější skladbu sólového charakteru

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.25 Studijní zaměření – Pěvecká a hlasová výchova

Technika pěvecké a hlasové výchovy vychází z přirozeného posazení hlasu žáka. Hned od počátku studia dbáme na správný a uvolněný postoj žáka při zpěvu, na kvalitní dechovou

oporu a výuku dechové techniky. Zaměřujeme se na správnou artikulaci a bezchybnou výslovnost, kterou případně korigujeme, či doporučíme návštěvu logopeda.

Základem pěvecké a hlasové výchovy je propojování hrudního a hlavového rejstříku hlasu. Při průpravných cvičeních je vždy kladen důraz na individuální přístup k žákovi a jsou respektovány jeho momentální možnosti. Neodmyslitelnou součástí výuky je důraz na správnou intonaci a vedení hlasu v každé hlasové poloze.

Po zvládnutí základů hlasové a dechové techniky, včetně rozšíření rozsahu směrem nahoru i dolů od přirozené hlasové polohy žáka, přistupujeme k výuce různých výrazových prostředků (ovládání dynamiky, melodických ozdob apod.).

Dle dispozic a zájmu žáka je těžiště studia zaměřeno buď více na klasický, nebo populární zpěv. Všichni žáci studijního zaměření mají možnost pravidelně vystupovat sólově, a to buď za doprovodu klavíru, nebo s hudebními podklady, či různými školními soubory, nebo v pěveckém sboru a jiných komorních uskupeních.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Pěvecká a hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- zpívá v přirozené poloze svého hlasu
- přirozeně dýchá
- opakuje krátká intonační cvičení

- zazpívá píseň s doprovodem klavíru

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- čistě intonuje v přirozené poloze svého hlasu
- ovládá plynulý a klidný nádech i výdech
- opakuje krátká rytmická cvičení
- upevňuje si správnou výslovnost
- zazpívá několik jednoduchých písní s doprovodem klavíru

Vyučovací předmět: *Pěvecká a hlasová výchova*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- má při zpěvu uvolněný postoj
- čistě a rytmicky zazpívá zadanou píseň
- spojuje notový zápis s hudební představou
- má přirozený dětský projev
- zpívá v doprovodu hudebního nástroje

2. ročník

Žák:

- správně používá získané dechové a pěvecké návyky
- čistě a se správnou výslovností zazpívá píseň dle svých dispozic
- dodržuje rytmus
- čistě intonuje
- je schopen zpívat v doprovodu hudebního nástroje a veřejně vystoupit se sólovou písní
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku

3. ročník

Žák:

- využívá všech rezonátorů – hlavových i hrudních
- ve všech polohách zpívá všechny tóny s volným krkem, povoleným hltanem
- aplikuje naučené dovednosti z hlasových cvičení v písních
- zpívá intonačně čistě, v rytmu a s dobrou výslovností
- umí použít legatový způsob zpěvu

4. ročník

Žák:

- dle svých možností zpívá v rozsahu oktávy i dále
- vědomě zapojuje žebně brániční dýchání
- chápe rozdíly v hrudní a hlavové rezonanci
- používá měkké nasazení tónu
- uvědomuje si nutnost domácí přípravy a samostatně studuje zadané písně
- ve dvojhlasém zpěvu se drží své melodické linky
- využívá všech naučených dovedností v praxi
- zazpívá nacvičené písně do mikrofonu
- běžně se účastní veřejných vystoupení

5. ročník

Žák:

- zpívá přirozeně a čistě v rozsahu oktávy a půl
- spolehlivě se orientuje v notovém zápisu při nácvičce písně
- je schopen zpívat ve vícehlasech
- samostatně se podílí na výběru repertoáru
- zná a uplatňuje zásady hlasové hygieny
- zpívá do mikrofonu s použitím všech hlasových poloh
- je chopen zpívat s použitím všech naučených způsobů rezonance

6. ročník

Žák:

- uvědoměle používá bráničně-žebně dýchání
- ovládá různá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů
- dle svých možností zvládá přípravu na staccato v pomalém tempu ve střední poloze
- dle individuálních schopností používá kantilenu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- používá jednoduché výrazové prostředky
- zpívá do mikrofonu
- je schopen nacvičit repertoár na veřejná vystoupení

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu
- dle svých možností používá vyrovnané hlasové rejstříky a hlasový rozsah
- na základě porozumění hudbě a textu volí výrazové prostředky

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen nastudované skladby zazpívat na veřejných vystoupeních
- zpívá ve vícehlasých skladbách
- ovládá techniku zpěvu do mikrofonu
- orientuje se v notovém zápisu
- uplatňuje hlasovou hygienu

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- má při zpěvu přirozený postoj
- správně používá získané dechové a pěvecké návyky
- má čistou a správnou výslovnost
- používá měkké nasazení tónu
- čistě intonačně a rytmicky zazpívá danou píseň
- spojuje notový zápis s hudební představou
- uvědomuje si nutnost domácí přípravy a samostatně studuje zadané skladby
- zpívá v doprovodu hudebního nástroje

Vyučovací předmět: Pěvecká a hlasová výchova

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- využívá všechny získané návyky a dovednosti
- používá hlas v celém jeho rozsahu
- uvědomuje si a zachovává přirozenost hlasu (neforsíruje)
- uplatňuje legatový zpěv
- zpívá na mikrofon

II. ročník

Žák:

- ovládá techniku měkkého nasazení tónu
- využívá vyrovnané rejstříky při zpěvu svého repertoáru
- dodržuje hudební frázování a kantilénu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů a zhodnotí svůj výkon
- veřejně vystupuje a podílí se na přípravě vystoupení

- uplatňuje se ve vícehlasém tělese
- samostatně uplatňuje a vysvětlí zásady hlasové hygieny

III. ročník

Žák:

- vědomě používá pěveckou dechovou a artikulační techniku
- samostatně pracuje s frází, dynamikou a kantilénou
- navrhne a zdůvodní vlastní frázování, dynamiku, agogiku
- samostatně vyhledá a nacvičí vybranou skladbu
- orientuje se v notovém a textovém zápise skladeb různých žánrů (sólových i vícehlasých)
- dle svých hlasových možností a zájmu zpívá na mikrofon skladby s hudebním podkladem, či jiným doprovodem

IV. ročník

Žák:

- propojuje všechny naučené technické a výrazové dovednosti a teoretické znalosti při nácvičce skladeb
- používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu, nepřepíná hlas, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze, uplatňuje zásady hlasové hygieny
- vytvoří si vlastní názor na studovanou skladbu
- orientuje se ve všech studovaných skladbách
- zvládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- využívá pěvecké výrazové prostředky ve skladbách starých mistrů i populární hudby
- Zapojuje se do kulturního dění ve škole i ve svém okolí

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.26 Studijní zaměření – Popový zpěv

Zábavný směr oboru zpěv představují písně z oblasti popu (rocku, jazzu, šansonu, spirituálu) a muzikálu. Současně s vývojem různých odvětví se v zahraničí značně vyvinula metodika zpěvu zábavného žánru, která se aplikuje v populárním a muzikálovém zpěvu na profesionálních podíích. Zabývá se jí řada zahraničních univerzit a v současné době se tato metodika vyučuje i na hudebních školách v České republice (např. konzervatoře, ZUŠ).

Pěvecká hlasová technika vychází z přirozeně posazeného hlasu, ze stylového vedení tónu a výrazových prostředků daného druhu popu.

Žáci se dle svého zájmu a dispozic dostávají ke zpěvu různých žánrů. Musí však nejdříve zvládnout ovládat hlas v hlavovém a hrudním rejstříku a jejich vzájemné propojení, současně pracovat na správném postoji, dechové technice a vedení tónu v každé hlasové poloze. Mají možnost zpívat také na mikrofon, účinkovat v orchestrech školy či spolupracovat s dalšími obory školy. Podle věku a vyšší hlasové vyspělosti žáka lze uplatnit metody výuky populárního zpěvu již od 3. ročníku.

Učební plán: Popový zpěv

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Popový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty sk. interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka k učebnímu plánu: „Předměty skupinové interpretace“ je souhrnný název pro povinně volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je uveden v kapitole 5.28. Dle schopností, zájmu žáka a uvážení jeho pedagoga, je žákovi přidělen některý z nabídky Předmětů skupinové interpretace. Po jeho zapsání se předmět pro žáka stává povinným.

Skupinová forma výuky těchto předmětů může být též organizovaná ve formě dvou po sobě navazujících vyučovacích hodin s cílem poskytnutí většího časového prostoru pro rozvoj klíčových kompetencí k umělecké komunikaci a osobnostně sociálních kompetencí v rámci aktivních hudebních činností větší skupiny žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka

1. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- zpívá v přirozené poloze svého hlasu
- přirozeně dýchá
- opakuje krátká intonační cvičení
- zazpívá píseň s doprovodem klavíru

2. ročník (přípravná výuka)

Žák:

- čistě intonuje v přirozené poloze
- ovládá plynulý klidný nádech a výdech
- opakuje krátká rytmická cvičení
- upevňuje si správnou výslovnost
- zazpívá pár jednoduchých písní s doprovodem klavíru

Vyučovací předmět: *Popový zpěv*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- má uvolněný postoj
- čistě a rytmicky správně zazpívá zadanou píseň
- má přirozený dětský projev
- spojuje notový zápis s hudební představou
- zpívá s doprovodem hudebního nástroje

2. ročník

Žák:

- správně využívá naučených pěveckých a dechových návyků
- čistě zazpívá píseň (dle dispozic) se správnou výslovností
- je schopen zazpívat v doprovodu hudebního nástroje a veřejně vystoupit se sólovou písní
- dodržuje rytmus
- v hodinách je schopen zazpívat jednodušší píseň do mikrofonu bez efektů
- má povědomí o legatovém zpěvu

3. ročník

Žák:

- využívá naučených rezonátorů – hlavových a hrudních

- zpívá ve všech polohách s volným krkem, povoleným hrtanem
- aplikuje hlasová cvičení v písních
- zpívá s kvalitní intonací, rytmem a dobrou výslovností
- je schopen zazpívat na veřejnosti píseň do mikrofonu
- vědomě ovládá způsoby nasazení tónu v různých hlasových polohách
- umí použít legatový zpěv v lidové či umělé písni

4. ročník

Žák:

- využívá naučené pěvecké a dechové návyky
- zazpívá píseň v přední pěvecké rezonanci a s vyrovnanými vokály
- je schopen rozeznat hlasové rejstříky a využívat je v písních
- zpívá zadanou píseň ve správném stylovém cítění
- umí používat vzdálenost mikrofonu podle stylu zadané písně
- je schopen zazpívat píseň s hudebním doprovodem
- umí použít legatový zpěv k vytvoření hudební fráze a kantilén

5. ročník

Žák:

- rozezná hlasové rejstříky a rezonance a umí je využít v písních
- umí aplikovat naučenou hlasovou techniku v písních
- využívá v písních pomocná gesta
- zpívá v kvalitní intonaci, rytmu a s dobrou vokalizací
- je schopen zpívat v doprovodu hudebního nástroje a do mikrofonu
- zpívá písně populární a muzikálové ve správném stylovém cítění
- používá mikrofon ke správné interpretaci písně
- ve spolupráci s pedagogem se podílí na výběru repertoáru
- nepřepíná hlas a zásady hlasové hygieny uplatňuje i mimo výuku
- umí rozlišit dynamiku v jednotlivých skladbách či písních a jeho projev je kultivovaný

6. ročník

Žák:

- používá hlasová cvičení v rozsahu oktávy nahoru i dolů
- využívá v písních žeberně brániční dýchání, hrudní rezonanci, nosní rezonanci a

rezonanci na vnější straně hrtanu

- využívá pěveckou techniku curbing ve vybraném repertoáru
- je schopen zpívat do mikrofonu, na hudební podklady a s orchestrem
- pracuje vědomě s hudební představivostí a pomocnými gesty
- umí zpívat v jednoduchých vícehlasech a orientuje se v jejich notovém zápise
- umí se samostatně rozezpívat

7. ročník

Žák:

- vědomě pracuje s tvorbou tónu a s jednotlivými rezonancemi
- je schopen zpívat ve vícehlasech
- je schopen zpívat v rezonanci hrudní, nosové a hlavové ve svém celém rozsahu
- využívá v písničkách pěvecké výrazové prostředky
- umí zazpívat píseň ve správném stylu a rytmickém cítění
- správně používá svůj hlas při zpěvu na mikrofon a s orchestrem

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka II

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- má při zpěvu uvolněný krk, správný postoj
- čistě intonačně a rytmicky zazpívá vybranou píseň
- umí rozeznat stylově odlišné písničky
- aplikuje hlasovou techniku ve stylově odlišných písničkách se správným rytmickým cítěním
- orientuje se v notovém zápise
- používá hudební představivost
- samostatně studuje zadané skladby
- zpívá za doprovodu hudebního nástroje

Vyučovací předmět: Popový zpěv

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- dle svých možností zvládá propojení pěveckých rezonancí

- ovládá jednoduché pěvecké výrazové prostředky dle stylu a žánru písně
- aplikuje v písních naučené pěvecké techniky curbing a natural
- pracuje se svojí představivostí při vedení tónu v zadaném stylu
- běžně veřejně vystupuje v doprovodu hudebního nástroje a zpívá do mikrofonu
- samostatně zpívá s hudebním doprovodem či na hudební základy
- je schopen samostatného výběru písně s ohledem na kvalitu písně

II. ročník

Žák:

- uvědoměle používá žeberně-brániční dýchání ve spojení s hlasovými cvičením
- se orientuje v pěveckých technikách curbing, natural a twang
- umí správně kombinovat pěvecké techniky v písních
- interpretuje písně různých žánrů se správným rytmickým a dynamickým cítěním
- uplatňuje se ve vícehlasech a v dalších hudebních tělesech
- pravidelně veřejně vystupuje

III. ročník

Žák:

- vědomě používá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- dodržuje hudební frázování, dynamiku a pěveckou kantilénu
- zpívá ve vícehlasech, reaguje na ostatní hlasy
- umí vytvořit jednoduchou improvizaci
- orientuje se v notovém zápise, textu a hudebních žánrech
- je schopen samostatné přípravy a nácvičku zadané písně
- je schopen zpívat písně stylově a správně rytmicky dle zvoleného žánru
- zpívá písně na mikrofon s hudebním doprovodem

IV. ročník

Žák:

- zdokonaluje v písních kultivované nasazení tónu a správnou artikulaci
- používá vyrovnaný hlas a hlasové rejstříky v celém svém rozsahu
- ovládá správnou dechovou techniku, kterou využívá k dosažení emotivního projevu
- orientuje se v pěvecké technice overdrive
- dle svých schopností využívá pěvecké techniky natural, twang, curbing, overdrive

- používá dynamickou škálu a emotivní projev v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- je schopen kriticky posoudit interpretaci skladeb a písní
- zpívá do mikrofonu, za doprovodu hudebního nástroje a orchestru
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.27 Studijní zaměření – Sborový zpěv

Dětský pěvecký sbor Stodůlky působí při ZUŠ Stodůlky od října roku 2004. Je určen žákům od pěti do osmnácti let. Rozvíjí se ve dvou skupinách – přípravné oddělení a koncertní sbor. Mohou jej navštěvovat jak stávající žáci školy, kteří zde již studují hru na hudební nástroj, tak i ti, kteří mají zájem pouze o sborový zpěv.

I když podstatou sborového zpěvu je kolektivní muzicírování, věnujeme se hlasové a pěvecké výchově každého člena. Klademe důraz na správnou dechovou techniku, artikulaci, tvoření tónu, rozvíjíme rytmické a intonační cítění. Budujeme u žáků vztah k práci a zodpovědnost vůči kolektivu. Naší prioritou je naučit je nejen produkovat, ale i poslouchat a vnímat hudbu jako celek.

Ve výběru skladeb se opíráme o dlouhodobou tradici zpěvnosti v Českých zemích. Vycházíme proto z lidové tvorby a úprav lidových písní pro dětské sbory. Neméně se však věnujeme tvorbě českých i zahraničních autorů. Zpěváci mají možnost poznat hudbu různých žánrů, stylových období i evropských kultur.

Členové dětského pěveckého sboru se pravidelně účastní různých akcí pořádaných školou, také festivalů (tuzemských i mezinárodních), přehlídek a soutěží.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Sborový zpěv*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- při zpěvu má uvolněný postoj, šíjí a hlavu
- dbá na správné dýchání při zpěvu
- opakuje jednoduché rytmické modely
- orientuje se v délkách not a pomlk
- sám zazpívá naučenou lidovou píseň s přesnou intonací a rytmen (s doprovodem klavíru)
- reaguje na jednoduchá gesta sbormistra
- má přirozený, znělý dětský hlas

2. ročník

Žák:

- nadechuje se na předepsaných místech
- orientuje se ve sborové partituře
- udrží svou melodickou linku
- zazpívá jednoduchý kánon
- zná rozdělení zpěvních hlasů
- adekvátně reaguje na sbormistrova gesta

3. ročník

Žák:

- zpívá z not jednoduchá melodická cvičení
- ovládá měkké nasazení tónu
- orientuje se v jednoduchých dvojhlasích
- dodržuje základní dynamiku a agogiku
- má základní znalosti a vědomosti o legatovém zpěvu
- zná pojem fráze a umí jej vysvětlit
- správně artikuluje

4. ročník

Žák:

- nadechuje se po frázích
- dle svých schopností používá hlas v celém jeho rozsahu
- samostatně dodržuje hlasovou hygienu
- propojuje pěveckou a textovou část skladby
- samostatně se připravuje a zná zákonitosti práce ve skupině
- udrží tempo a správnou intonaci ve dvojhlasých a tříhlasých skladbách
- podílí se na přípravě veřejných vystoupení
- jistě reaguje na všechna sbormistrova gesta

5. ročník

Žák:

- pracuje se širším rozsahem dynamiky
- dodržuje základy správné artikulace
- dle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- orientuje se ve stěžejních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- poradí mladším spolužákům s nácvikem skladby
- zpívá vícehlasé skladby a orientuje se v jejich zápise

6. ročník

Žák:

- má vyrovnané hlasové rejstříky
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- dbá na vyváženost hlasů při nácviku sborových skladeb
- zpívá vícehlasé skladby jak s doprovodem, tak i a capella
- rozezná kvalitní interpretace různých sborových skladeb
- orientuje se ve skladbách různých stylových období

7. ročník

Žák:

- ovládá techniku měkkého a opřené nasazení tónu
- vědomě dodržuje správnou artikulaci
- má vytvořeny základy hlasové kultury
- uplatňuje všechny získané teoretické znalosti a praktické dovednosti
- má kultivovaný projev a dbá na dodržování hudebních frází a kantilény
- dle svých možností využívá celý hlasový rozsah
- podílí se na přípravě veřejných vystoupení a podpoří mladší žáky při nácviku skladeb

Vyučovací předmět: *Přípravná sborová výuka II*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- při zpěvu má přirozené držení těla, uvolněnou hlavu a šíjí
- dbá na správné dýchání při zpěvu
- ovládá měkké nasazení tónu
- nadechuje se na předepsaných místech
- udrží svou melodickou linku

- orientuje se ve sborové partituře
- propojuje pěveckou a textovou část skladby
- zazpívá z not jednoduchá melodická cvičení
- zná rozdělení zpěvních hlasů
- reaguje na všechna gesta dirigenta

Vyučovací předmět: *Sborový zpěv*

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- ve zpívaných skladbách využívá techniku měkkého a opřené nasazení tónu ve všech rejstřících hlasu
- při nácviu skladeb zpívá z listu jednodušší party
- pracuje samostatně s hudebními frázemi a myšlenkami
- je schopen samostatné práce v hlasových skupinách
- rozliší různé druhy skladeb (duchovní, klasické populární)
- zpívá intonačně čistě náročnější skladby

II. ročník

Žák:

- je schopen samostatné práce se skupinou mladších žáků
- doprovodí zpívané skladby na nástroje z Orffova instrumentáře
- zpívá v různých dynamických odstínech a dokáže zdůvodnit jejich použití
- zná základy malých hudebních forem a umí je popsat
- ovládá transpozici svého zpěvního partu

III. ročník

Žák:

- aktivně vyhledá a navrhne skladby vhodné k nastudování
- zná základy velkých hudebních sborových forem, popíše zákonitosti cyklických skladeb
- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem ve všech dynamických odstínech
- charakterizuje specifika různých hudebních stylů
- poradí mladším spolužákům s frázováním, dynamikou a s celkovým hudebním projevem
- zpívá intonačně čistě s vyrovnanými rejstříky v celém svém hlasovém rozsahu

IV. ročník

Žák:

- propojuje všechny získané vědomosti a dovednosti a uplatňuje je při realizaci skladeb
- dbá na pěvecký kultivovaný projev
- zpívá z listu náročnější skladby a capella
- aktivně se účastní kulturního dění ve svém okolí a má všeobecný kulturní rozhled
- má vlastní hudebně kulturní názor a je schopen jej vyjádřit a obhájit
- studium zakončí absolventským vystoupením

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a je uveden v kapitole 5.29.

5.28 Předměty skupinové interpretace

Předměty skupinové interpretace úzce souvisí s jednotlivými studijními zaměřeními v hudebním oboru. Umění hry na nástroj je v předmětech skupinové interpretace dále rozvíjeno, obohacováno a zdokonalováno. Jejich cílem je naučit žáka interpretačnímu umění a pochopit hru na nástroj ve všech jejích uměleckých i praktických souvislostech. Tyto předměty jsou zásadní jak pro hudební, tak osobnostní i sociální rozvoj studentů a hlediska výuky jsou silně motivační. Nabízí prostor k uplatnění doposud nabytých technických dovedností, k plnému pochopení teoretických znalostí a vyzývají k rozšiřování osobního uměleckého obzoru. Hra v souboru je nezbytnou průpravou ke kvalitní hře sólové, neboť sólový part je vždy součástí určitého celku a kvalita interpretace je závislá na kvalitě vzájemného vnímání všech zúčastněných interpretů. Tyto dovednosti si žáci osvojují nejlépe od raného stádia výuky hry na nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Komorní hra*

Pozn.: dechových, strunných, klávesových, smyčcových, bicích nástrojů, zpěvu či libovolných vzájemných kombinací; skupina dvou až devíti žáků

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj nebo sed u nástroje
- je schopen hrát unisono jednoduché písně
- vytleská základní rytmy
- orientuje se v základních délkách not a pomlčk

- pojmenuje jednotlivé nástroje v komorní hře

2. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou melodickou linku
- hraje snadné dvojhlasy a kánony
- orientuje se v taktu celém, dvou a tříčtvrtovém
- vytleská rytmus nacvičované skladby
- spolupracuje s ostatními členy souboru

3. ročník

Žák:

- orientuje se v základních intervalech
- zahraje jednoduchý doprovodný hlas (těžké doby)
- popíše jednoduchou partituru (tři hlasy)
- ovládá legato, tenuto, staccato
- rozezná základní pokyny pedagoga

4. ročník

Žák:

- orientuje se v partiturách snadných komorních skladeb
- samostatně nacvičí zadané skladby
- dodržuje předepsaný rytmus ve vícehlasých skladbách
- dle svých možností dbá na čisté ladění
- udrží tempo hraných skladeb
- ovládá základní dynamiku (piano, mezzoforte, forte)

5. ročník

Žák:

- čte z listu jednoduché melodické linie
- zopakuje předebrané rytmické modely
- tvoří a pojmenuje základní intervaly
- ve snadnějších skladbách je schopen hrát vícehlas s jinými nástroji
- zná pojem hudební fráze

- dodrží čisté ladění v hraných skladbách
- pohotově reaguje na základní gesta pedagoga

6. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý druhý hlas k lidové písni
- čte z listu jednodušší hudební zápis
- transponuje snadné party
- pracuje se širším dynamickým spektrem
- dbá na vyváženost hlasů při nácviu skladeb
- je schopen kvalitní práce v kolektivu

7. ročník

Žák:

- čte spolehlivě noty z listu
- je rytmicky a intonačně samostatný
- ovládá jak předepsanou dynamiku, tak i reaguje na gesto učitele
- vysvětlí základy zákonitosti skupinové interpretace
- je schopen samostatné práce ve skupinách
- podílí se na přípravě vystoupení a podpoří mladší spolužáky v souboru při nácviu skladeb

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- při studiu skladeb vychází ze všech dosud naučených vědomostí a dovedností
- zná a popíše různé formy a druhy komorních skladeb
- zahraje skladby z různých stylových období a popíše jejich zásadní rozdíly
- je schopen transpozice studovaných partů
- rozezná důležitost různých hlasů ve skladbách

II. ročník

Žák:

- spolehlivě se orientuje ve vícehlasu
- dobře intonuje a poradí s laděním mladším spolužákům

- vytvoří návrh ornamentiky ve studované skladbě
- zhodnotí předvedené dílo celého souboru

III. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s hudební frází, artikulací a dynamikou
- vyhledá a připraví s učitelem skladbu pro komorní soubor
- propracuje vedení hlasu v polyfonní skladbě
- rozepíše partituru na jednotlivé hlasy
- vytvoří si vlastní názor na slyšené i studované skladby a je schopen ho obhájit

IV. ročník

Žák:

- využívá veškerých získaných dovedností a uplatňuje je ve skupinové interpretaci
- je samostatný při studiu skladeb
- je schopen vést mladšího spolužáka ve skupině
- je aktivní při práci celé skupiny
- rozliší kvalitu slyšené i interpretované skladby
- účastní se různých kulturních akcí se svou skupinou

Vyučovací předmět: Souborová hra

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- čte noty c1-c2 v houslovém klíči
- sedí či stojí správně u nástroje
- pozná základní gesta dirigenta
- opakuje jednoduchý rytmický model
- na hodině SH se chová ukázněně, respektuje pokyny k chování

2. ročník

Žák:

- čte noty v houslovém klíči
- zná dynamická znaménka – pp, p, mf, f, ff, <, >

- má dobré držení rukou
- hraje z listu jednoduchý part
- spolupracuje s dirigentem, sleduje ho v průběhu hry
- stará se vzorně o notový materiál, nosí potřebné noty na každou hodinu

3. ročník

Žák:

- čte noty v basovém klíči, pokud to jeho nástroj vyžaduje
- zná frázovací značení – staccato, legato, tenuto
- udrží tempo v průběhu celé skladby
- pozná dirigování v 2/4, 3/4, a 4/4 taktu
- připravuje se na hodiny, plní úkoly zadané vyučujícím

4. ročník

Žák:

- hraje z listu středně obtížný part
- hraje rytmicky, poslouchá spoluhráče, zapadá do rytmické struktury skladby
- hraje s dynamikou, poslouchá spoluhráče, zapadá do dynamického plánu skladby
- hraje z akordických značek, pokud to jeho nástroj vyžaduje (např. akordeon, keyboard, kytara atd.)
- reaguje přesně na zahajovací a ukončovací gesta dirigenta

5. ročník

Žák:

- realizuje v interpretované skladbě na základě gest dirigenta zpomalení a zrychlení
- nastoupí po delší pauze na ukázání dirigenta
- umí se vhodně chovat na koncertním pódiu
- pracuje soustředěně (příprava na nástupy, realizuje důsledně interpretační pokyny vyučujícího)

6. ročník

Žák:

- hraje stylově správně hudbu různých období
- je samostatný při nácvičku partu
- realizuje změnu taktu na základě gest dirigenta
- odpovědně se připravuje na koncerty a soutěže

- vnímá svou hráčskou úroveň v rámci souboru a snaží se ji odpovědně zlepšovat

7. ročník

Žák:

- aplikuje nástrojová specifika ve skladbách originálních i v transkripcích
- transponuje jednoduchou skladbu
- vytvoří si samostatně prstoklady
- účastní se se souborem různých školních akcí

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- hraje uvolněně, aktivizuje při hře správné svaly
- zapisuje si instrukce dirigenta přehledně do partu
- má zájem o kulturní dění v oboru (navštěvuje koncerty, festivaly, poslouchá nahrávky atd.)
- vnímá a jednoduše popíše hierarchii hlasů v homofonní struktuře (melodie, doprovod)

II. ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku hry – cvičí vhodná prstová cvičení, etudy
- hraje z listu obtížný part (včetně akordů, skoků, artikulačních znamének, dynamiky)
- neporuší hudební fráze
- pomáhá novým členům souboru, je pro ně interpretační oporou v daném hudebním hlase skladby
- aktivně se podílí na vytváření dobrých vztahů v souborovém kolektivu

III. ročník

Žák:

- při spolupráci s jinými nástroji vnímá jejich zvukové možnosti a přizpůsobí hru
- je nápomocen učiteli při přípravě notového materiálu
- aktivně se účastní při výběru nových skladeb (diskutuje o dramaturgii, obtížnosti...)
- je schopen identifikovat funkci svého hlasu v interpretované skladbě

IV. ročník

Žák:

- má vlastní názor na interpretaci skladby, podílí se na tvorbě interpretačního plánu skladby
- hraje s tónovou kulturou
- vnímá a popíše hierarchii hlasů v polyfonní struktuře (téma, protihlasy)
- má znalosti o komorních a souborových seskupení
- uvědomuje si pozitivní význam a funkci hudby a má potřebu se účastnit jako interpret hudebního života

Vyučovací předmět: Soubor bicích nástrojů

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- vytleská rytmus skladby
- udrží tempo po trvání celé skladby
- rozlišuje alespoň 2 základní dynamiky – piano, forte
- je schopen základní souhry se spoluhráči
- pojmenuje a popíše bicí nástroje a perkuse

2. ročník

Žák:

- bezpečně hraje v rámci partu souboru rytmy v osminovém a šestnáctinovém členění
- ovládá a chápe princip tvorby zvuku bicích nástrojů a perkusí
- zahraje a orientuje se v taktech dvoudobých, třídobých, čtyřdobých
- reaguje na gesta a instrukce pedagoga
- zopakuje rytmy formou „otázka x odpověď“

3. ročník

Žák:

- rozlišuje a zahraje alespoň 3 dynamiky hry – piano, mezzoforte, forte
- vytleská rytmus partu z listu
- popíše základní úchop paličky

- zopakuje rytmy na bicí nástroje a perkuse formou „otázka x odpověď“
- je schopen zahrát na veřejných koncertních vystoupeních

4. ročník

Žák:

- improvizuje s elementárním rytmem
- samostatně vytvoří jednoduchý doprovod
- samostatně koriguje dynamiku hry a přizpůsobí ji aktuální akustice prostorů
- bezpečně zahraje v rámci partu trioly osminové
- ovládá základní úchop paličky

5. ročník

Žák:

- bezpečně hraje v rámci partu trioly šestnáctinové
- ovládá přírazy jednoduché
- zapíše své hrané party do not
- popíše a vysvětlí princip swingování rytmu
- je schopen samostatně řešit rukoklady probíraných souborových partů

6. ročník

Žák:

- hraje jednotlivé party latinskoamerických rytmů (bossa, samba, rumba, chacha)
- popíše a vysvětlí princip tvorby tónů a zvuků na různé druhy bicích nástrojů a perkusí
- zahraje swingovaný rytmus osminový
- zahraje a orientuje se v taktech šestidobých, dvanáctidobých

7. ročník

Žák:

- bezpečně se orientuje v notovém materiálu souborových partů
- pohotově reaguje na gesta pedagoga
- opraví základní chyby mladších spoluhráčů a podpoří je

- připraví a naladí souborové nástroje ke hře
- zahraje a použije celou škálu zjednodušené rytmické stupnice

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- ovládá základní principy frázování na bicí nástroje a perkuse v souhře s ostatními hráči
- dokáže vytvořit kvalitní tón na různé druhy bicích a perkusí
- podílí se na plynulém chodu hodiny (pomáhá udržovat kázeň)
- zahraje samostatně dominantní party

II. ročník

Žák:

- zahraje afrokubánské rytmy v 12/8 taktu
- orientuje se a vysvětlí princip hry v lichých taktech pětidobých, sedmidobých
- zapíše rytmus partu do not z poslechu nahrávky
- hraje swingované rytmy šestnáctinové

III. ročník

Žák:

- hraje party latinskoamerických rytmů (bossa, samba, rumba, chacha) současně v kombinaci se shakerem
- ovládá liché rytmické skupinky not – kvintoly
- ovládá duoly a kvartoly v rámci lichých taktů
- je schopen vést mladšího spolužáka

IV. ročník

Žák:

- zahraje náročné party v rychlých tempech
- zvládne zahrát party více nástrojů najednou

- zahraje krátká sóla
- rozepíše rytmus jednotlivých hlasů skladeb do not

Vyučovací předmět: *Smyčcový orchestr*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- brnká těžké doby v jednoduchých lidových písních
- hraje na prázdných strunách smyčcem
- tleská rytmicky
- sleduje a napomáhá práci kolektivu
- rozezná smyčcové nástroje

2. ročník

Žák:

- hraje pizzicato těžké doby v lehkých skladbách
- hraje dynamiku na prázdných strunách
- sleduje dirigenta a rozezná jeho základní gesta
- orientuje se v délkách not
- respektuje zásady práce v kolektivu

3. ročník

Žák:

- orientuje se v základní notaci
- rozezná a pojmenuje smyčcové nástroje
- při hře má uvolněné sezení/postoj
- hraje piano a forte
- dodrží naučené smyky a společný prstoklad

4. ročník

Žák:

- tvoří kvalitně ladící tóny ve stupnici unisono
- je schopen se doladřovat ke klavíru
- dokáže držet společný rytmus v unisonu

- společně začíná a končí skladbu
- připravuje se doma na zkoušky orchestru

5. ročník

Žák:

- pojmenuje a rozezná rozdíl mezi různými hudebními tělesy (např. symfonický orchestr, komorní orchestr, komorní smyčcový orchestr atd.)
- prostřednictvím jednoduchých hlasů se začlení do orchestru
- dbá na intonaci
- reaguje na gesta dirigenta
- respektuje práci v kolektivu

6. ročník

Žák:

- ovládá hru z not u jednodušších skladeb
- je schopen reagovat na pokyny dirigenta
- dbá na intonaci a zásady přiladování k ostatním nástrojům
- udrží tempo kratší skladby
- samostatně naladí nástroj
- chápe a dodržuje principy společné práce (příprava, dochvilnost ad...)

7. ročník

Žák:

- je schopen interpretace složitějších pasáží v rámci skupiny i celého orchestru
- využívá dovednosti získané v individuální výuce
- předává své zkušenosti mladším spolužákům
- je rytmicky a intonačně spolehlivý
- ovládá chování na pódiu

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- samostatně nacvičí a předvede svůj part
- reaguje na změny dynamiky a tempa dle gest dirigenta a zároveň sleduje notový zápis
- uvědomuje si dominantní a podřízené funkce svého nástroje ve skladbě

- dbá společné artikulace ve smycích

II. ročník

Žák:

- využívá získané teoretické znalosti a praktické dovednosti
- uplatňuje se ve vedoucích pozicích v orchestru
- je schopen samostatné práce ve skupině
- podílí se na veškerých aktivitách orchestru včetně veřejných vystoupení

III. ročník

Žák:

- opírá se o zkušenosti z interpretace sólových a komorních děl načerpaných během studia na ZUŠ a využije je při hře
- vyjádří svůj názor na interpretaci díla kultivovaným způsobem
- pomůže a poradí mladším spolužákům s interpretací při nácviu skladeb
- uvědomuje si zodpovědnost za výsledek práce celého kolektivu

IV. ročník

Žák:

- interpretuje náročnější orchestrální skladby
- dbá při hře pokynů dirigenta
- je schopen objektivně posoudit hodnotu interpretovaných skladeb
- preferuje důležitost klasické hudby jako obohacení kvalitního života člověka
- dle možností veřejně vystupuje

Vyučovací předmět: *Příprava pro smyčcový orchestr*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- tleská těžké doby v jednoduchých skladbách
- hraje hudební doprovod na prázdných strunách smyčcem
- projevuje tleskáním, dupáním pohybově rytmus
- rozezná smyčcové nástroje

- zná práci s metronomem

2. ročník

Žák:

- hraje pizzicato těžké doby v lehkých skladbách
- hraje dynamiku na prázdných strunách
- hraje ve skupině stupnici
- sleduje při hře pedagoga a rozezná v gestu první dobu v taktu
- orientuje se v délkách not v rozsahu celá, půlová, čtvrtá
- střídá délky smyků a směr od žabky, od špičky

3. ročník

Žák:

- orientuje se v notaci, hraje z not při vnímání gesta dirigenta
- rozezná a pojmenuje smyčcové nástroje
- při hře má uvolněné sezení/postoj
- hraje piano a forte
- dodrží v notách zapsané smyky
- hraje předepsaný prstoklad

4. ročník

Žák:

- intonuje tóny ve stupnici unisono
- doladuje ke klavíru
- dokáže udržet společný rytmus
- na gesto začíná a končí skladbu
- připravuje se doma na zkoušky orchestru
- používá metronom při nácvičku skladeb

5. ročník

Žák:

- dodržuje předepsané smyky

- pojmenuje a rozezná rozdíl mezi různými hudebními tělesy (např. symfonický orchestr, komorní orchestr, komorní smyčcový orchestr atd.)
- zvládnutím jednoduchých hlasů je připraven na začlenění do orchestru
- dbá na ladění v tónině skladby
- zahraje orchestrální part podle metronomu v určeném tempu
- dovede reagovat na základní gesto dirigenta - vedoucího

6. ročník

Žák:

- ovládá hru z not z listu u jednodušších skladeb
- je schopen reagovat na pokyny dirigenta při soustředění na interpretaci partu
- dbá na intonaci vzhledem k ostatním nástrojům
- udrží tempo kratší skladby
- samostatně naladí nástroj a pomůže mladším
- chápe a dodržuje principy společné práce (příprava, dochvilnost ad...), dovede pomoci se studiem partu mladším žákům

7. ročník

Žák:

- je schopen interpretace složitějších pasáží v rámci skupiny
- má všeobecné znalosti v orchestrálním repertoáru
- využívá dovednosti získané v individuální výuce
- je rytmicky a intonačně spolehlivý
- samostatně určí předtaktí, těžké doby v taktu a podle toho staví smyky
- ovládá a pomáhá s předáváním zkušeností s chováním na pódiu

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří prstoklad, doplní smyky v připravované skladbě
- má znalost gest dirigenta
- využívá své znalosti, dovede ukázat nástup skupině nástrojů a gestem ukončit skladbu
- reaguje na změny dynamiky a tempa
- uvědomuje si a dokáže převzít vedení za skupinu svého nástroje ve skladbě
- dbá společné artikulace ve smyčích, rozlišuje détaché, staccato, legato

II. ročník

Žák:

- využívá získané teoretické znalosti a praktické dovednosti
- je připraven zhostit se vedoucích pozice v orchestru
- je schopen samostatné přípravy a podpory v nástrojové skupině
- předává své zkušenosti z pódiové praxe spoluhráčům
- vyhodnotí interpretaci skladby

III. ročník

Žák:

- opírá se o zkušenosti z interpretace sólových a komorních děl načerpaných během studia na ZUŠ a využije v podpoře spoluhráčů
- dovede podpořit práci dirigenta, vedoucího
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladby, podle časového a stylového období určí způsob smyku a artikulace
- pomůže a poradí mladším spolužákům s interpretací při nácviu skladeb
- uvědomuje si zodpovědnost za výsledek práce celého kolektivu a jde tak příkladem mladším žákům

IV. ročník

Žák:

- interpretuje samostatně a z listu náročnější orchestrální party
- ovládá základní gesta dirigenta, vede skupinu
- při hře na nástroj pohybem těla udrží spolupráci ve skupině
- dle svých schopností provede se skupinou skladbu
- používá pro nácvik ve skupině metronom, dovede udržet tempo po celou dobu skladby

Vyučovací předmět: *Lidový soubor*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- rozezná dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
- doprovodí na svůj nástroj prázdnou strunou jednoduchou písničku na 1. dobu
- dokáže zahrát 1. dobu jednoduché písničky na malé rytmické nástroje

2. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou melodii
- nastoupí podle jiného hráče na 1. dobu
- doprovodí písničku na svůj nástroj prázdnou strunou na 2. dobu

3. ročník

Žák:

- zahraje na svůj nástroj druhý hlas a udrží se v něm po celou písničku
- dokáže zahrát „přiznávky“ dvoudobé a třídobé
- dokáže zahrát na malé rytmické nástroje první a druhou dobu
- udrží pozornost po dobu veřejného vystoupení

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu svého hlasu
- zahraje jednoduchou melodii z listu
- dokáže zahrát 3 písničky o dvou slokách za sebou a udržet pozornost
- ovládá malé rytmické nástroje

5. ročník

Žák:

- zazpívá sám jednoduchou písničku čistě a v rytmu
- ovládá větší bicí nástroje
- je samostatný v nástupu svého hlasu ve skladbě
- dodrží tempo nacvičené skladby

6. ročník

Žák:

- je schopen kontrolovat své chování na podiu

- ovládá zadání tempa a dodržuje je
- umí dát nástup a závěr celému souboru
- zpívá různé druhy písní čistě a v rytmu

7. ročník

Žák:

- sám naladí svůj nástroj podle ladičky
- orientuje se v partituře
- zahraje z listu svůj hlas
- podílí se na přípravě vystoupení souboru

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- fyzicky zvládá časově delší vystoupení
- hraje na repliky starých nástrojů
- zvládá na bicí nástroje těžší rytmické prvky
- využívá všech dosud získaných vědomostí a dovedností nabytých v předmětech sólové hry či zpěvu

II. ročník

Žák:

- uvědomuje si zodpovědnost ke svým spoluhráčům
- dokáže doladit nástroj během vystoupení
- dokáže zahrát technicky náročnější úpravy
- přizpůsobí své ladění okolním vlivům (hraní venku, různé prostory)

III. ročník

Žák:

- dokáže doprovodit melodii druhým hlasem vlastní úpravou
- je schopen vnímat harmonii skladby během vystoupení
- dokáže rytmicky doprovodit skladbu vlastní úpravou
- uplatňuje se ve vedoucích pozicích souboru

IV. ročník

Žák:

- samostatně organizuje zkoušku
- dokáže jednoduše upravit skladbu
- dokáže naladit repliky starých nástrojů
- dokáže umělecky vést mladší členy souboru

Vyučovací předmět: *Orchestr populární hudby*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- při hraní správně sedí
- rozezná délky not a pomlk (celá, půlová, čtvrtělová) dokáže je dodržet a zahrát
- zahraje jednoduchý harmonický doprovod podle not, v celých a půlových notách
- rozezná nástroje v orchestru

2. ročník

Žák:

- správně sedí i stojí při hraní
- rozezná osminové pomlky i noty
- rozpozná gesto dirigenta ve dvoudobém a čtyřdobém taktu
- zahraje jednoduchý harmonický doprovod podle not, i v osminových notách

3. ročník

Žák:

- rozezná a zahraje noty šestnáctinové ve volném tempu
- rozezná a rozumí gestům dirigenta ve tříčtvrtečním taktu
- používá základní dynamické prostředky (p, mf, f)
- rozpozná funkci svého partu

4. ročník

Žák:

- ovládá při hře základní rytmické prostředky (synkopa, triola apod.)

- rozezná a rozumí gestům dirigenta (crescendo, decrescendo)
- sám nacvičí jednoduchý part
- chápe hudební pojmy jako např. pop, swing, waltz, rock a stručně je popíše

5. ročník

Žák:

- ovládá základní dynamické, rytmické a výrazové prostředky
- orientuje se v základních melodických útvarech
- chápe rozdíly v druzích skladeb a popíše je
- v rámci sekce se orientuje ve svém hlase
- zvládá jednoduché frázování
- v přípravě se věnuje studiu orchestrálních partů

6. ročník

Žák:

- před zkouškou naladí svůj nástroj
- rozumí gestům dirigenta (zpomalení, fermata, zrychlení)
- vnímá melodickou linku v sekci a vysvětlí její funkci
- zvládá základní frázování v sekci

7. ročník

Žák:

- chápe a vysvětlí důležitost týmové práce
- dokáže se přizpůsobit ostatním spoluhráčům rytmicky i intonačně
- rozliší hudební styly
- vnímá frázování nejen v rámci sekce, ale i celého orchestru
- zhodnotí svůj výkon na vystoupení tanečního orchestru, na základě svého hodnocení provede sebereflexi

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- reaguje na všechny běžné podněty od dirigenta
- zná a rozezná hudební styly v rámci repertoáru tanečního orchestru

- využívá v rámci domácí přípravy možnosti poslechu skladeb v různých úpravách a provedeních
- vytvoří si vlastní názor na interpretaci cvičených skladeb

II. ročník

Žák:

- uvědomuje si a stručně popíše funkci svého hlasu v rámci celého orchestru
- zdokonalí své frázování v rámci sekce i orchestru
- rozezná funkci svého hlasu v interpretované skladbě a přizpůsobí jí svůj hudební projev

III. ročník

Žák:

- orientuje se ve vícehlasu
- vytváří si vlastní názor na interpretované skladby a učí se jej vyjadřovat
- rozšiřuje si povědomí o interpretačních možnostech svého nástroje a charakterizuje je
- samostatně a zodpovědně se připraví na zkoušky i koncerty

IV. ročník

Žák:

- uvědomuje si dominantní a podřízené funkce svého hlasu ve skladbě a dbá na jejich správné provedení
- rozliší melodickou linku od doprovodu
- při studiu partů využívá všechny dostupné informační zdroje, např. internet, nahrávky na CD, návštěva koncertů atd.
- spolupracuje při řešení problémů s kolegy v souboru
- vyjádří vlastní názor kultivovaným způsobem

Vyučovací předmět: *Kytarový orchestr*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- rozezná délky not a pomlk (celá, půlová čtvrtěová)

- zahraje těžké doby na prázdných strunách
- přizpůsobí dynamiku celému orchestru

2. ročník

Žák:

- hraje doprovod na těžké doby
- zahraje těžké i lehké doby na prázdných strunách
- reaguje na základní gesta dirigenta

3. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchém zápisu
- čte první hlas z notového zápisu
- čte basovou linku
- rozezná délky drobnějších not a pomlk (osminová, šestnáctinová)

4. ročník

Žák:

- ovládá hru doprovodu na lehké doby
- čte druhý hlas
- dodržuje dynamiku
- dodrží zvolené tempo jednoduché skladby

5. ročník

Žák:

- v rámci hry z listu ovládá hru z not – prázdné struny a do třetí polohy
- hraje v pravidelném pulsu na první dobu
- respektuje práci v kolektivu
- je schopen zahrát jednoduchý hlas z vícehlasého zápisu
- reaguje na všechna gesta dirigenta

6. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchém dvojhlasu
- transponuje jednoduchou melodii
- udrží tempo zadaných skladeb (pomalé, rychlé)
- samostatně naladí kytaru podle ladičky

7. ročník

Žák:

- je schopen hrát v pravidelném pulsu ve čtvrtových dobách
- v rámci hry z listu ovládá hru z not do páté polohy
- reaguje na pokyny dirigenta a zároveň sleduje notový zápis
- rozliší part basový, sólový a doprovodný
- podílí se na přípravách vystoupení orchestru

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- orientuje se ve složitějším notovém zápisu
- spolupracuje ve skupinkách dle hlasových partů
- orientuje se ve vedení hlasů
- uplatňuje ve skladbách širší dynamické spektrum

II. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý dvojhlas k lidové písni
- pomůže učiteli s přípravou vystoupení
- poradí mladším spoluhráčům s laděním
- transponuje melodie i doprovodné hlasy

III. ročník

Žák:

- tvoří vlastní dynamiku
- nacvičí s mladšími spoluhráči společně part
- rozepíše partituru do hlasů
- vypracuje basovou linku

IV. ročník

Žák:

- hraje z akordových značek
- uvědomuje si zodpovědnost za výsledek práce celého kolektivu a samostatně se připravuje na zkoušky

- orientuje se po celém hmatníku kytary
- plynule navazuje na hru spolužáků
- pomůže a poradí mladším spolužákům s možnými nejasnostmi při nácviu skladeb

Vyučovací předmět: *Sborový zpěv*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- přirozeně dýchá
- opakuje jednoduché rytmy
- zpívá v přirozené poloze svého hlasu
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- dodržuje kázeň a respektuje práci v kolektivu

2. ročník

Žák:

- orientuje se v délkách základních not a pomlk
- správně stojí a sedí při zpěvu
- reaguje na základní gesta sbormistra
- ovládá plynulý nádech a výdech

3. ročník

Žák:

- čistě intonuje v přirozené poloze svého hlasu
- zazpívá jednoduchý kánon
- zpívá snadné písně s doprovodem klavíru
- dbá na správnou artikulaci
- zná rozdělení zpěvních hlasů
- spolupracuje s ostatními spolužáky ve sboru

4. ročník

Žák:

- zazpívá jednoduché melodické cvičení
- udrží jednoduchou melodickou linku

- dodrží základní dynamiku
- nadechuje se na předepsaných místech
- základně se orientuje ve sborové partituře

5. ročník

Žák:

- nadechuje se po frázích
- pracuje s širším rozlišením dynamiky
- dodržuje hlasovou hygienu
- dodržuje správnou artikulaci při zpěvu
- zpívá vícehlasé písně s doprovodem klavíru

6. ročník

Žák:

- dle svých schopností používá hlas v celém jeho rozsahu
- zpívá vícehlasé skladby a capella
- spolehlivě propojuje pěveckou a textovou část skladby
- reaguje na všechna gesta sbormistra
- samostatně se připravuje a dbá o svěřený notový materiál
- podílí se na přípravě hudebních vystoupení

7. ročník

Žák:

- má vyrovnané hlasové rejstříky
- orientuje se ve stěžejních dílech umělé a lidové písňové tvorby
- poradí mladšímu spolužákovi s nácvikem skladby
- uplatňuje všechny získané teoretické znalosti a praktické dovednosti
- má kultivovaný projev, zná a chápe význam týmové práce

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- ve zpívaných skladbách využívá techniku měkkého a opřené nasazení tónu ve všech rejstřících hlasu
- při nácviku skladeb zpívá z listu jednodušší party

- pracuje samostatně s hudebními frázemi a myšlenkami
- je schopen samostatné práce v hlasových skupinách
- rozliší různé druhy skladeb (duchovní, klasické, populární)

II. ročník

Žák:

- pomáhá mladším spolužákům při nácviu skladeb
- doprovází zpívané skladby na nástroje z Orffova instrumentáře
- je schopen vlastního dynamického výrazu a vysvětlí jeho použití
- zná základy malých hudebních forem a umí je popsat
- ovládá transpozici svého zpěvního patu

III. ročník

Žák:

- aktivně vyhledává a navrhne skladby vhodné k nastudování
- zná základy velkých hudebních sborových forem a popíše zákonitosti cyklických skladeb
- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem ve všech dynamických odstínech
- charakterizuje specifika různých hudebních stylů
- poradí mladším spolužákům s frázováním, dynamikou a celkovým hudebním projevem

IV. ročník

Žák:

- propojuje všechny získané vědomosti a dovednosti a uplatňuje je při sborové realizaci skladeb
- dbá na pěvecký kultivovaný projev
- zpívá z listu náročnější skladby a capella
- aktivně se účastní kulturního dění ve svém okolí a má všeobecný kulturní rozhled
- má vlastní hudebně kulturní názor a je schopen jej vyjádřit a obhájit

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- má při zpěvu přirozené rovné držení těla
- čistě intonuje v rozsahu dětského hlasu
- klidně dýchá
- opakuje krátká rytmická cvičení
- spolupracuje, dle svých individuálních možností, s ostatními zpěváky komorního uskupení

2. ročník

Žák:

- čistě intonuje v přirozené poloze svého hlasu
- ovládá plynulý nádech a výdech
- zazpívá naučenou lidovou píseň v unisonu
- dodržuje předepsaný rytmus v písni
- používá přirozený dětský hlas

3. ročník

Žák:

- využívá všech naučených dovedností při zpěvu
- zpívá čistě v unisonu
- zná a pojmenuje rozdělení zpěvních hlasů
- používá správnou artikulaci
- propojí notový zápis s hudební představou
- zazpívá jednoduchý kánon

4. ročník

Žák:

- udrží svou melodickou linku ve snadné dvouhlasé skladbě
- ovládá měkké nasazení tónu
- dodržuje základní dynamiku
- zpívá v čisté intonaci
- dodržuje rytmus a dbá na přesnou artikulaci
- reaguje na jednoduchá gesta učitele

5. ročník

Žák:

- zpívá písně v dvouhlasé i kánonické úpravě

- zná pojem hudební fráze
- nadechuje se na vyznačených místech
- orientuje se ve vícehlasých partiturách
- používá legáta při zpěvu
- dodržuje hlasovou hygienu
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem

6. ročník

Žák:

- dodržuje rytmus ve vícehlasých skladbách
- dokáže intonačně a rytmicky navázat na předchozí melodii
- spolupracuje s ostatními žáky
- pracuje s širším rozsahem dynamiky
- má vyrovnané hlasové rejstříky
- dbá na vyváženost hlasů při nácviu komorních skladeb

7. ročník

Žák:

- využívá všech naučených dovedností získaných v předchozím studiu
- dle svých možností využívá celý hlasový rozsah
- orientuje se ve složitějších partiturách
- ovládá měkké nasazení tónu v různých dynamických odstínech
- podílí se na přípravě veřejných vystoupení a podpoří mladší žáky při jejich nácviu
- má kultivovaný projev

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb zpívá z listu jednodušší party
- je schopen samostatné práce v hlasových skupinách
- má základní přehled o repertoáru komorních pěveckých skladeb
- pravidelně se připravuje
- zpívá v doprovodu různých hudebních nástrojů i skupin

II. ročník

Žák:

- je schopen samostatné práce se skupinou mladších žáků
- je schopen vlastního dynamického výrazu
- ovládá jednoduchou transpozici svého zpěvního partu
- vytvoří jednoduchý druhý hlas k lidové písni
- dodržuje hudební frázování a kantilénu

III. ročník

Žák:

- vědomě používá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- samostatně pracuje s frází, dynamikou a kantilénou
- spolehlivě se orientuje v notovém a textovém zápise skladeb
- vyhledá a nacvičí svůj part zadané skladby

IV. ročník

Žák:

- propojuje všechny naučené technické a výrazové dovednosti při zpěvu
- používá svůj hlas v celém rozsahu
- využívá pěvecké výrazové prostředky ve skladbách starých mistrů i ve skladbách soudobé hudby
- je platným členem souboru a podílí se na všech jeho aktivitách

Vyučovací předmět: *Jazzová improvizace*

I. STUPEŇ:

6. ročník

Žák:

- dokáže převést jednoduchou melodii nebo píseň z durové tóniny do mollové a naopak
- umí doprovodit jednoduché melodie nebo písně s využitím základních harmonických funkcí - T, D, nebo „dudáckou“ kvintou.
- při harmonizaci harmonických funkcí T a D používá základní obraty akordů (5, 6, 6/4) a postup na nejbližší akordické tóny (vyhýbá se skokům)
- seznamuje se s subdominantou a dominantním septakordem a jeho využitím v praxi
- rozpozná hudební styly - *polka, valčík, tango*

7. ročník

Žák:

- umí transponovat snadnou melodii nebo píseň do jiné tóniny
- umí rytmicky nebo melodicky obměnit danou melodii nebo píseň
- umí doprovodit snadné melodie nebo písňe s využitím harmonických funkcí - T, S, D, D7 s použitím vhodných akordických obrátů (5, 6, 6/4)
- umí vytvořit jednoduchou předehru a dle možností i dohru
- seznamuje se s pojmem "rozšířená diatonika" v dur a moll a s jejím využitím
- rozpozná hudební styly - *blues, ragtime, boogie woogie* a jejich způsobem hry v doprovodu melodie

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- umí doprovodit melodii pomocí akordických značek
- umí improvizovat melodii na text říkadla na dvou nebo třech tónech, případně na černých klávesách (- využívá pentatonické řady tónů)
- harmonizuje doprovod s využitím rozšířené diatoniky - substitucí T a D (III. VI. VII. stupeň) a s použitím základních obrátů (5, 6, 6/4)
- stylizuje doprovod podle charakteru písňe (*polka, valčík, slow rock...*)
- je obeznámen s akordickými značkami obohacenými o septimu (rozšířená stavba akordů)

II. ročník

Žák:

- vedle základních harmonických funkcí vhodně používá i vedlejších kvintakordů - substitute T, S, D v doprovodech písni
- stylizuje doprovod podle charakteru písňe (hraje rozložené kvintakordy, příznávky nebo ostinátní doprovod)
- při harmonizaci písni dokáže obohatit případnou melodii v pravé ruce druhým hlasem (používá tercie, sexty, kvinty...) nebo akordickými tóny
- improvizuje melodii s využitím melodického nebo rytmického motivu písňe s využitím akordických tónů
- umí doprovázet jednoduchou melodii nebo píseň s použitím septakordů (např. C⁷, A₇, B⁷, Dm⁷...) ve vhodných obratech septakordů (sekundakord, terckvartakord, kvintsextakord)

III. ročník

Žák:

- vytvoří doprovod k jednoduchým jazzovým písním také tím způsobem, že pravá ruka hraje voicing (akordický tón v melodii) levá basovou linii ve stylu *rag time*, *stride piano*, *boogie woogie*
- levou rukou hraje basovou linii jednohlasně ve stylu *walking bass*, případně rozložené akordy v těsné, rozšířené nebo široké harmonii
- umí zahrát předehtu, mezihru, krátké sólo na část formy a dohru
- umí zahrát jednoduchou 12-taktovou *blues* formu s využitím blues dur a mol stupnice
- rozezná stupnice *dórská*, *frygická*, *lydická*, *mixolydická* a jejich využití v improvizaci
- má povědomí o typické stylizaci doprovodu písně nebo melodie z oblasti taneční, jazzové nebo populární hudby (např. polka, valčík, tango, blues, boogie, rock and roll, slow-rock apod.)

IV. ročník

Žák:

- využívá dosud získané dovednosti a znalosti při různých improvizčních činnostech
- různými způsoby doprovází písně, dokáže k nim podle potřeby vytvořit předehtu, případně mezihru nebo dohru
- podle svých schopností krátce volně improvizuje na daný námět nebo formu písně
- improvizuje na základní 12-taktovou nebo delší blues formu s rozšířenou harmonií
- podle svých schopností doprovází a improvizuje na jednoduché jazzové standardy ve stylech *swing*, *blues*, *ballada*, *groove*...

Vyučovací předmět: Klavírní doprovod

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý druhý hlas k zadané melodii (tercie, sexta, „zlatý postup“)
- dokáže vytvořit dvouhlasý doprovod
- v zadané tónině postaví a zahraje tónický, subdominantní a dominantní kvintakord a dominantní septakord, který umí správně harmonicky rozvést do tóniky
- od zadaných tónů zahraje durový, mollový, zmenšený kvintakord a také septakord

II. ročník

Žák:

- předvede hru podle akordických značek
- vybere správný styl doprovodu a předvede ho
- přečte z listu jednoduché doprovody
- v jednoduchých doprovodech hraných z listu vytvoří správnou dynamiku

III. ročník

Žák:

- zvládne sledovat part sólisty
- vytvoří v písni předehru podle akordických značek
- umí koordinovat dynamiku v souladu se sólistou
- správně reaguje na nádechy sólisty

IV. ročník

Žák:

- rozliší ve svém partu vedení hlasů (solo, tutti)
- při hře harmonického doprovodu sleduje a popisuje pohyblivé i nepohyblivé hlasy
- slyší a sleduje směr fráze u sólisty a dokáže na něj reagovat

5.29 Recepce a reflexe hudby

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

Hudební nauka je předmět kolektivní výchovy zabývající se podstatou hudby a jejího působení na člověka. Je zaměřena na vnímání hudby, její strukturu, zákonitosti a formy. Je nedílnou součástí vzdělávání v základní umělecké škole a je povinná pro žáky prvního stupně základního studia hudebního oboru v rozmezí 1. – 5. ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Cílem předmětu je probouzet u dětí všeobecný zájem o hudbu, rozvíjet jejich hudebnost (hudební sluch, rytmické cítění, hudební představivost a paměť) a seznamovat je s hudební teorií, která slouží především pro potřeby nástrojové hry. Součástí předmětu je také snaha naučit žáky chápat hudební řeč. Všechny tyto složky aktivizují a zdokonalují hudební cítění.

Výuka hudební nauky je strukturována do tří vzájemně se prolínajících okruhů

- **Hudební teorie** – nauka o hudební struktuře (notový zápis, intervaly, stupnice, akordy) a hudební názvosloví
- **Praktické hudební dovednosti** – zápis rytmu a melodie podle sluchu, zpěv z notového zápisu, transpozice melodie apod.
- **Všeobecný hudební rozhled** – seznámení s různými hudebními styly, autory a jejich díly, poslech skladeb, nauka o hudebních nástrojích, nástrojových skupinách, základy harmonie a hudebních forem.

Organizace vyučování vychází především ze společné aktivity učitele a žáků. Vedeme žáky k pěvecké, instrumentální, poslechové i hudebně pohybové činnosti v souladu s jejich přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem.

Předmět je vyučován v souladu s učebními plány studijních zaměření v hudebním oboru.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Hudební nauka*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- rozumí základním hudebním pojmům (zvuk, tón, melodie, rytmus)
- má osvojeny základy orientace v notové osnově
- ovládá základní délky not a pomlk (celé, půlové, čtvrté a osminové)
- čte noty v rozsahu c1 – c2 v diatonické tónové řadě
- rozezná základní tempa a rozlišuje základní dynamiku

- je schopen opakovat snadné rytmické modely v 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- dbá na správné pěvecké návyky a intonuje
- zazpívá podle sluchu jednoduchou lidovou píseň
- zná funkci posuvek (křížek, bé, odrážka)

2. ročník

Žák:

- rozezná a vyjmenuje základní tempová a dynamická označení a popíše rozdíl
- orientuje se v notové osnově a rozezná houslový a basový klíč
- ovládá délky not a pomlky od celých až po osminové včetně tečky u noty
- přečte noty v rozsahu g – c3 v chromatické tónové řadě
- rozlišuje zpěvní hlasy podle jejich výšky
- zná pojem „stupnice“ a sluchem rozliší stupnici durovou a mollovou
- zná a vyjmenuje všechny posuvky
- napíše stupnice do 3 křížků a dvou bé
- rozezná durový a mollový kvintakord
- vyjmenuje základní intervaly
- rozlišuje 3/8 a 6/8 takt
- ovládá základní pěvecké návyky a dle svých možností je uplatňuje

3. ročník

Žák:

- zapíše do not jednoduchou melodii v rozsahu oktávy
- zaznamená jednoduchý rytmický diktát
- orientuje se v tempových a dynamických označeních
- při poslechu lidových písní a skladeb malých forem určí tónorod
- sluchem rozliší tón, interval, akord
- ovládá durové stupnice do 4 křížků, 4 bé a základní rozdělení mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická) + mollové stupnice s 1 křížkem, 1 bé
- pozná noty v basovém klíči (c – e1)
- zná stěžejní skladatele baroka, klasicismu a vyjmenuje jejich nejznámější skladby
- rozezná a pojmenuje dechové a smyčcové nástroje
- ovládá nejjednodušší transpozici
- zazpívá jednoduchý dvojhlas a kánon

4. ročník

Žák:

- dokáže sám vytvořit snadný rytmický doprovod k lidové písni
- orientuje se v houslovém i basovém klíči

- sluchem pozná a pojmenuje základní intervaly
- zná souvislosti stupnic paralelních a stejnojmenných
- ovládá všechny durové stupnice a mollové do 4 křížků a 4 bé
- vytvoří tónický kvintakord a jeho obraty
- je schopen vytvořit vlastní melodický útvar (ve formě otázky a odpovědi)
- zná stěžejní české hudební skladatele období romantismu a vyjmenuje jejich nejznámější skladby
- rozliší hudbu komorní a orchestrální a popíše rozdíly
- rozezná a vyjmenuje základní hudební formy

5. ročník

Žák:

- ovládá všechny durové a mollové stupnice, akordy (T5, D7 a Zm7) a intervaly
- orientuje se v notovém zápise (sólový part, dvojhlas, komorní a orchestrální partitura)
- zná základní dějinné souvislosti vývoje hudby
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- popíše základní strukturu skladby
- veškeré nabyté teoretické dovednosti je schopen uplatnit v praxi při hře na nástroj, zpěvu, poslechu hudby apod.
- chápe základní harmonii a dle svých individuálních schopností tvoří jednoduché doprovody (v rozsahu malé kadence)
- vyjádří svůj názor na znějící hudbu a dokáže jej zdůvodnit

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor je určen dětem, které mají zájem aktivně, výtvarně tvořit. V průběhu studia se seznámí se základy kresby, malby, grafiky, modelování i dějin výtvarného umění. Při vyučování klademe důraz na rozvíjení dětské fantazie v plošné i prostorové tvorbě, na vedení k originálnímu výtvarnému projevu a k odvaze vymýšlet si a uskutečňovat vlastní postupy.

Výuka probíhá v přípravném stupni studia, v prvním stupni základního studia a ve druhém stupni základního studia. Před přijetím do druhého stupně studia v případě neabsolvování prvního stupně, žák absolvuje ještě jednoleté přípravné studium druhého stupně.

Výuka zahrnuje nejen klasickou kresbu a malbu, ale zaměřuje se i na trojrozměrné objekty, například výrobu loutek, reliéfů, či keramických artefaktů. Při tvorbě se využívají také tradiční materiály jiným způsobem, než ke kterému jsou určeny.

V rámci výtvarné kultury žáci navštěvují zajímavé výstavy a zúčastňují se nejrůznějších uměleckých soutěží.

Starší žáci, kteří chtějí skládat talentové zkoušky na střední či vysokou výtvarnou školu, mohou projít individuální přípravou, zaměřenou na požadavky přijímacího řízení vybraného studia.

6.1 Přípravné studium

Přípravné studium I. stupně

V přípravném studiu se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami a materiály, osvojí si základy kresby, malby a jednoduchých grafických technik. V prostorové tvorbě se seznámí s modelováním a tvarováním tradičních i netradičních materiálů. Výuka probíhá hravou formou, při které žáci mají možnost uplatnit svou fantazii a kreativitu, přičemž klademe důraz na přirozený dětský projev.

Učební plán – dvouleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	1
Výtvarné vyjadřování	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná výtvarná tvorba*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- umí zacházet se základními výtvarnými nástroji

- užívá základní výtvarné techniky a materiály
- je schopen soustředěně pracovat na zadaném tématu
- je schopen samostatně řešit jednoduchá výtvarná zadání
- uklidí po sobě své pracovní místo

Vyučovací předmět: *Výtvarné vyjadřování*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- experimentuje s výtvarnými materiály nástroji
- nenapodobuje ostatní, nekopíruje
- je spontánní ve svém výtvarném projevu

Vyučovací předmět: *Přípravná výtvarná tvorba*

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- je schopen samostatně řešit jednoduchá výtvarné zadání
- přistupuje rozdílně k různým formátům a své dílo pečlivě dokončuje
- bezpečně pracuje s různými pomůckami a materiály
- dokáže záměrně kombinovat různé výtvarné techniky a materiály

Vyučovací předmět: *Výtvarné vyjadřování*

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- systematicky zpracovává své myšlenky a nápady do výtvarného díla
- přistupuje aktivně k zadanému výtvarnému úkolu, ve kterém uplatňuje svoji fantazii, myšlení, cítění a vnímání
- spolupracuje v kolektivu na výtvarné zadání

Přípravné studium II. stupně

Učební plán – jednoleté přípravné studium

	I. ročník
Výtvarná tvorba	1

Volná tvorba	1
--------------	---

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Výtvarná tvorba*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- záměrně používá základní řadu výtvarných technik
- je schopen práce ve skupině a respektuje její potřeby
- pracuje s různými materiály, rozličnými nástroji
- ovládá složitější výtvarné techniky
- zná základní pojmy z dějin umění

Vyučovací předmět: *Volná tvorba*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- experimentuje se základními výtvarnými prostředky
- modeluje a tvaruje různé materiály
- osobitě ztvární vlastní představy a zážitky
- je samostatný při práci v hodinách a při řešení zadaných projektů
- zná vztah mezi výtvarným motivem a formátem

6.2 Studijní zaměření – Výtvarná tvorba

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Volná tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Výtvarná tvorba*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- záměrně používá základní řadu výtvarných technik a umí je pojmenovat
- všímá si základních kontrastů (barevných, tvarových, atd.)
- pracuje s různými materiály, rozličnými nástroji
- připraví a uklidí si svůj pracovní prostor
- rozezná teplé a studené odstíny

2. ročník

Žák:

- chápe daný formát jako celek (zpracovává celé plochy)
- je schopen práce ve skupině a respektuje její potřeby
- samostatně míchá základní barvy a vytváří jejich odstíny
- soustředěně pracuje na daném tématu samostatně i ve skupině
- realizuje své práce v prostoru

3. ročník

Žák:

- vybere si výtvarnou techniku dle svého uvážení
- ovládá složitější výtvarné techniky (linoryt, koláž, dekoláž, kašírování)
- respektuje pravidla práce ve výtvarném ateliéru
- ve své tvorbě postupuje od celku k detailu
- rozpozná základní výtvarné prostředky a dovede je pojmenovat (linie, barva, tvar)

4. ročník

Žák:

- záměrně si volí velikost formátu v závislosti na zadaném tématu
- pracuje s různými materiály a využívá jejich vlastnosti
- uplatňuje složitější a netradiční postupy při tvorbě zadaného úkolu (lití barvy, tupování, modelaci světla a stínu)
- tvoří jednoduché plošné i prostorové kompozice
- zná základní pojmy z dějin umění

5. ročník

Žák:

- pracuje na zadaných projektech a spolupodílí se na přípravě výzdoby školy a různých výstav
- dodržuje správné výtvarné a technologické postupy
- zná základy výtvarné kultury a vyjadřování a ve výstavních prostorách se chová kultivovaným způsobem
- ve své tvorbě vědomě používá složitější výtvarné problémy (rytmus, dynamika, kontrast, opakování, podobnost, shoda)
- zhodnotí výsledky své práce i práce ostatních

6. ročník

Žák:

- záměrně volí a kombinuje výtvarné techniky
- zná a používá základní kompoziční zákonitosti
- spolupracuje a pomáhá ostatním s řešením konkrétních výtvarných otázek a problémů
- zachytí realitu a převede ji do výtvarné podoby
- umí si samostatně zorganizovat pracovní postup

7. ročník

Žák:

- se záměrem uplatňuje širokou řadu výtvarných technik
- popíše zvolené postupy a zdůvodní jejich použití
- prezentuje a obhájí své výtvarné práce
- správně přenáší proporční vztahy do plochy
- rozliší umělecké slohy a směry a zná jejich základní charakteristiky

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- promyšleně zachází s prvky výtvarného jazyka
- na základě doporučení navštěvuje galerie
- kombinuje různé výtvarné techniky v plošné i prostorové tvorbě
- zná základní principy perspektivy
- diskutuje o své tvorbě s pedagogem i ostatními studenty

- je schopen rozlišit a propojit obsah a formu díla

II. ročník

Žák:

- k výtvarnému umění minulosti i současnosti přistupuje jako ke zdroji inspirace
- vědomě pracuje s perspektivním zobrazením v kresbě i malbě
- obhájí svou výtvarnou činnost
- má přehled o výstavních prostorách ČR
- samostatně vyhledává zajímavé výstavy, expozice či jiné kulturní akce a navštěvuje je

III. ročník

Žák:

- sám vyhledává vlastní inspiraci pro svoji tvorbu
- záměrně volí a kombinuje výtvarné techniky
- správně používá výtvarnou terminologii
- zná návaznost jednotlivých uměleckých slohů a směrů
- orientuje se v současném výtvarném umění a je schopen nad ním kriticky uvažovat
- používá vizuální znaky a symboly, záměrně pracuje s analýzou, syntézou, parafrází
- vědomě pracuje s kompozicí a výrazem díla na základě svého osobitého záměru

IV. ročník

Žák:

- využívá metody uplatňované v současném výtvarném umění
- uplatňuje svůj osobitý výtvarný výraz
- vhodně prezentuje své dílo, umí je obhájit a stát si za svým vlastním výtvarným názorem
- samostatně rozšiřuje vlastní oborové znalosti a využívá je pro další tvorbu
- specializuje se na výtvarné techniky, které jsou bližší jeho výtvarnému myšlení a cítění a dále je rozvíjí
- stává se samostatnou osobností a do své tvorby vkládá hlubší myšlenkové významy - reflektuje různé podoby světa a mezilidských vztahů

Vyučovací předmět: *Volná tvorba*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- experimentuje se základními výtvarnými prostředky
- modeluje a tvaruje různé materiály
- uplatňuje svoji vlastní fantazii, myšlení, citění a vnímání
- aktivně se zapojuje do práce v kolektivu
- samostatně pracuje na zadaném úkolu

2. ročník

Žák:

- osobitě ztvárňuje vlastní představy a zážitky
- nachází inspiraci nejen ve výtvarném umění, ale i v dalších oborech a oblastech lidské činnosti
- o své práci se snaží komunikovat - vysvětlí různé příčiny vlastní výtvarné formy
- dodržuje správné pracovní postupy s výtvarným materiálem a pracuje s ním bezpečně a ohleduplně
- uvědomuje si své individuální přednosti a nedostatky ve srovnání s ostatními žáky

3. ročník

Žák:

- využívá tradičních materiálů také jiným způsobem
- je samostatný při práci v hodinách a při řešení zadaných projektů
- učitele vnímá jako autoritu a diskutuje s ním o své práci
- používá základní výtvarné prostředky v plošné i prostorové tvorbě
- vnímá sebe sama jakou součást okolního světa a nachází souvislosti mezi přírodou a uměním

4. ročník

Žák:

- popíše vlastní záměry, postupy a obsah svého díla
- přináší a rozvíjí nové výtvarné nápady a možnosti
- zpracuje výtvarný problém alternativními postupy

- vyjadřuje svůj vlastní názor a respektuje názory ostatních v kolektivu
- samostatně a bezpečně používá nástroje a další vybavení třídy, dbá na vymezená pravidla

5. ročník

Žák:

- zná vztah mezi výtvarným motivem a formátem
- experimentuje s výtvarnými technikami, s výrazovými prostředky a materiály
- je schopen uskutečnit vlastní výtvarný záměr
- cíleně pracuje s linií, světlem, barvou a tvarem
- přemýšlí o tématech výtvarné práce a sám je aktivně navrhuje

6. ročník

Žák:

- samostatně řeší kompoziční etudy
- je schopen si při práci stanovit dlouhodobé i krátkodobé cíle
- originálně řeší výtvarná zadání a volí netradiční způsoby jejich zpracování
- uplatňuje vlastní zkušenosti a fantazii při tvůrčích procesech
- sám volí prostředky adekvátní tématu a pracuje na přípravných studiích

7. ročník

Žák:

- zná spojitosti výtvarné kultury s výtvarným jazykem
- realizuje své vlastní výtvarné náměty
- sám si volí výrazové a výtvarné prostředky
- na základě získaných dovedností, vědomostí a zkušeností si utváří vlastní výtvarný názor, je schopen ho obhájit
- učitele vnímá jako partnera, citlivě přistupuje k potřebám ostatních

II. STUPĚŇ

I. ročník

Žák:

- uvědomuje si vlastní přednosti a rozvíjí schopnost pracovat na svých nedostatcích
- orientuje se ve výtvarných směrech a aktivně se zajímá o dění ve výtvarném umění
- používá různé tradiční i netradiční prostředky a techniky adekvátně tématu
- chápe učitele jako partnera pro dialog o svém vlastním rozvoji
- vědomě ovládá výtvarný jazyk, výtvarně myslí a cítí

II. ročník

Žák:

- navrhne netradiční způsoby řešení výtvarného problému a jejich neobvyklé kombinace
- je schopen používat prvky výtvarného jazyka: barva, tvar, objem, světlo, struktura
- cíleně využívá barevných proměn (barevná nadsázka, apod.)
- rozvíjí další možnosti výtvarného zpracování
- je seznámen se zásadami návrhových činností

III. ročník

Žák:

- podílí se na společných výtvarných akcích a instalacích
- užívá širokou škálu výtvarných vyjádření (abstrakci, deformaci, stylizaci, nadsázku, aj.)
- samostatně řeší výtvarné problémy a experimentuje s nimi, v kolektivu o tvorbě argumentuje, diskutuje a respektuje různá hlediska
- umí se poučit, obhájí nebo změní vlastní postup, podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce
- pracuje v delších sériích, používá různé způsoby vyjádření od skic po finální dílo

IV. ročník

Žák:

- při vlastní tvorbě vychází především ze svých představ, myšlenek a potřeb a naplňuje tak své výtvarné záměry
- vymyslí vlastní výtvarný námět, projekt a systematicky na něm pracuje
- vybere a pojmenuje co nejširší řadu prvků výtvarného jazyka, které použije pro získání osobitých výsledků
- vede si vlastní portfolio prací a je schopen o nich hovořit v souvislostech s dějinami umění a se současným uměním

- nalézá celoživotní vztah k výtvarnému umění

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční obor na naší škole má dlouholetou tradici. Přijímáme děti, které mají zájem o pohybovou kulturu, hudbu a taneční umění. Nabízíme dětem pomocí hudby a pohybu vnímat a pochopit fungování vlastního těla a pohybového aparátu, vedeme je ke správnému držení těla, zapojování jednotlivých partií těla do pohybu, který vyjadřuje určité nálady myšlenky a má vědomý a estetický výraz.

Při vyučování klademe důraz na rozvíjení dětské fantazie, pohybovou techniku a současně pěstujeme a posilujeme u žáků vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové citění a samostatnou tvořivost.

Výuka tanečního oboru je členěna do několika navazujících stupňů. Obsahuje jednak přípravné studium prvního stupně, první a druhý stupeň základního studia základního studia. Před přijetím do druhého stupně studia v případě neabsolvování prvního stupně, žák může absolvovat ještě jednoleté přípravné studium druhého stupně.

Zahrnuje rytmickou a pohybovou výchovu, základy klasického, lidového a současného tance.

Promyšlenou metodikou výuky vytváříme pro své žáky předpoklady pro další uplatnění v souborech zájmové umělecké činnosti různého zaměření a také základy pro další odborné studium na školách uměleckého typu (konzervatoře a další školy uměleckého zaměření).

7.1 Přípravné studium

Přípravné studium I. stupně

Obsahuje rytmickou a pohybovou výchovu. Navštěvují ho děti předškolního věku (4 – 5 let). U nejmenších dětí rozvíjíme přirozenost dětského pohybu formou her, pohádek, písniček a říkadel. Klademe důraz na cit pro rytmus, pohybovou kulturu, tvořivost a podporujeme zájem o vlastní osobitý projev. Cílem výuky je naučit děti správný taneční postoj a držení těla.

Učební plán: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Taneční a pohybová příprava	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Taneční a pohybová příprava*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- reaguje pohybem na dynamické změny v hudbě (pomalu, rychle, vesele, smutně)
- orientuje se v práci ve skupině
- toleruje při práci ostatní děti
- vytvoří malou rytmickou kreaci (napodobí zvířátka, motýli, bouřku, déšť, strom atd.)
- ví, co je předtaktí, závěr skladby, umí na ně reagovat

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- fixuje základní taneční postoj a držení těla
- zvládá jednoduché taneční hry
- orientuje se v prostoru
- uvědoměle ovládá jednotlivé části těla
- umí pracovat jednotlivě i ve dvojicích
- pracuje s jednoduchými rekvizitami
- je schopen improvizace na jednoduché téma

Přípravné studium II. stupně

Učební plán:

	I. ročník
Taneční techniky	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Taneční techniky*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- ovládá odbornou terminologii klasického, současného, lidového tance a dobře se orientuje v prostoru
- ovládá všechny zákonitosti správného držení těla a uplatňuje je ve všech formách pohybu v klasickém, současném a lidovém tanci
- předvede základní prvky rotace ve všech stylech tance
- zvládá všechny malé i velké skoky ve všech stylech tance
- ovládá malé a velké pózy ve všech stylech tance
- předvede polku, valčík, sousedskou, mazurku, kalamajku, řezanku a obkročák
- v současném tanci předvede pružné pohyby trupu a končetin, správně pracuje s pánví
- umí udržet napětí a uvolnění jednotlivých částí těla
- předvede naučenou choreografii, ve které dbá na čistotu provedení prvku a také se aktivně podílí na tvorbě choreografií svými nápady

- je schopen rozeznat jednotlivé druhy a žánry tance

7.2 Studijní zaměření – Taneční a pohybová výchova

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční a pohybová průprava	1										
Klasická taneční technika		0,5	0,5	1	1	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Další taneční techniky		1	1	1	1	1	1				
Taneční praxe	1	0,5	0,5	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Taneční a pohybová průprava*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla
- má pružné, obratné a koordinované pohyby
- chápe důležitost základních hygienických návyků při práci
- ovládá základy správného dýchání
- má vytvořeny základy práce v týmu

Vyučovací předmět: *Klasická taneční technika*

2. ročník

Žák:

- ovládá názvosloví základních tanečních prvků
- ovládá základní postavení tváří k tyči
- správně předvede pozice rukou a nohou
- plynule přenáší váhu těla z obou končetin na jednu a zpět
- orientuje se v prostoru

3. ročník

Žák:

- ovládá základní taneční prvky tváří k tyči
- předvede základní prvky bokem k tyči
- plynule přenáší váhu z jedné nohy na druhou a zpět
- zvládá základní rotaci hlavy
- ovládá plynulé pohyby rukou na volnosti
- ovládá základní skoky u tyče a některé na volnosti

4. ročník

Žák:

- ovládá základní prvky klasické techniky bokem k tyči
- ovládá postavení (epaulement en croix) na volnosti ve všech směrech
- provede rotaci u tyče
- zvládá jednoduché taneční prvky s výdrží na volnosti
- ovládá malé skoky u tyče a na volnosti
- předvede základní pozice ve stoje na špičkách

5. ročník

Žák:

- zvládá a orientuje se v jednoduchých prvkových vazbách
- provede jednoduché rotace na volnosti
- je schopen výdrže v jednotlivých pózách a jejich fixace
- využívá různé kombinace pozic paží na volnosti
- rozlišuje různé skupiny skoků
- má zpevněný postoj na špičkách

6. ročník

Žák:

- zvládá na volnosti jednoduché kombinace ve všech směrech (epaulement en croix)
- umí otočku na místě o 180 stupňů i v pózách
- předvede výdrže v jednotlivých pózách
- ovládá točení z místa
- provede švihy s postupem z místa
- provede jednoduché prvky z místa na špičkách
- zvládá výdrž ve stoje na jedné noze na špičce
- předvede otáčení na místě na špičkách (soutenu)

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny taneční prvky z 5. pozice jak u tyče, tak na volnosti

- zná zákonitosti správného držení těla a uplatňuje je ve všech formách pohybu
- uvědomuje si komunikační obsah různých choreografií a při tvorbě vlastních etud obhájí použití jednotlivých prvků
- respektuje svá vlastní specifika a je schopen sebereflexe a maximálního využití svých znalostí a dovedností

II. STUPĚŇ:

I. ročník:

Žák:

- předvede všechny prvky na pološpičce
- ovládá pózy en faise, croise, écartée vpřed a vzad
- provede všechny kombinace prvků ve velkých pózách
- dbá na koordinaci horních a dolních končetin ve vazbách a velkých pózách
- zvládá půlobraty a celé obraty v 5. pozici na špičkách
- umí piruetu z 5. pozice na špičkách

II. ročník:

Žák:

- dodržuje správné provedení naučených prvků v různých vazbách
- předvede jednotlivé prvky se čtvrtobratem a půlobratem do jednotlivých směrů
- fixuje stabilitu postoje, aplombu ve skoku, plastičnost paží a trupu
- orientuje se ve velkých skocích
- předvede pas de bourrée dessus, de l'a, pas polku, pas de basque
- orientuje se v pirouettes en dedans

III. ročník:

Žák:

- předvede náročnější kombinaci s důrazem na individuální projev a na čistotu provedení
- zvládá jednotlivé prvky na volnosti na pološpičce
- dokáže předvést tours lent ve všech pózách
- ovládá složitější skoky (entrechats royal, entrechats quatre)
- předvede coupé ballonné a grand fouetté
- ovládá všechny druhy pas de bourrée en tournant
- předvede jednoduché skoky na špičkách a pirouettes ze 4. pozice en dehors, en dedans

IV. ročník:

Žák:

- ovládá velké adagio s použitím různých přechodů z pózy do pózy
- provede skoky do velkých póz
- umí tours en l'air na 90 stupňů z pózy do pózy
- předvede točení na špičkách do prostoru (changement de piéds)
- předvede malé skoky na špičkách

Vyučovací předmět: Další taneční techniky

2. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- ovládá základní pozice horních a dolních končetin
- zná a předvede správné způsoby postavení
- umí jednoduché pérování, potlesky a podupy
- zná a používá hladkou chůzi, přeměnný polkový krok, cvalový krok, poskočný krok, běh hladký
- orientuje se v používání různých způsobů držení ve dvojicích a ve trojicích

Současný tanec:

- zná pojem centr těla v moderním tanci
- ovládá těžiště těla a pohyb v prostoru
- ovládá a používá základní rytmus a dynamiku
- chápe význam pojmu impuls a dokáže jej předvést
- ovládá pružné pohyby trupu a končetin (sedy, lehy, kleky, předklon, záklon, otáčení a kroužení trupu)

3. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- používá správné pozice horních i dolních končetin při tanci
- ovládá hladký běh vpřed a vzad a polkový krok ve dvojicích s natáčením
- zná základní valčíkový krok a ovládá jej vpřed, vzad a v točení ve dvojicích
- rozliší základní druhy tanců (valčík, polka, polonéza)

Současný tanec:

- je jistý a spolehlivý v držení těla a v pohybu v prostoru
- zvládá práci páteře v sunech a vlnách
- správně pracuje s pánví (suny, podsazení, vysazení, zvedání)
- chápe význam protažení a uvolnění paží

4. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- umí předvést dvojpolku sám i ve dvojicích
- ovládá sousedskou hladkou, přísunnou i vyšlapávanou
- provede pérování na těžkou dobu s rotací na místě
- ukáže trojdup a čtyřdup

Současný tanec:

- má dostatečně posílení chodidla a zvládá prvky na pološpičce
- provede hmity těla v sedě i ve stoje vpřed i stranou
- umí předvést kruhový švih trupu
- využívá zvedání trupu vleže na zádech a na břiše

5. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- ovládá mazurku a kalamajku
- zvládá poskoky přeskoky, seskoky
- užívá a chápe odborné názvosloví
- při rotacích se orientuje v prostoru

Současný tanec:

- uvědomuje si a využívá větší citlivost paží
- zná a ovládá základní gymnastické prvky
- provede švihy dolních končetin do všech směrů z místa
- využívá přesnější koordinace horních i dolních končetin a trupu
- ovládá rotaci na místě

6. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- ovládá řezanku a obkročák
- předvede rotace ve dvojicích
- popíše prostor a orientuje se v něm
- rozebere taneční prvky lidového tance a objasní jejich provedení
- ovládá všechny druhy držení ve dvojicích v nastudovaných tancích

Současný tanec:

- zvládá práci kyčelního kloubu v různých polohách (leh, sed)
- ovládá převaly v sedu a lehu
- udrží napětí a provede uvolnění v jednotlivých skocích
- ovládá skoky s přednožením, zanožením, unožením
- provede dálkový skok do všech směrů

7. ročník:

Žák:

Lidový tanec:

- ovládá v kalamajce krok kyvadlový, příklepy, přeměnný dupavý krok jednorlivě a ve dvojicích
- ovládá základy tance bažant a mateník
- rozebere jednotlivé provedené taneční prvky a pozná jejich správné a chybné provedení
- při provedení různých tanců zvládne rytmické prvky (vytleskávání, vydupávání, pleskání)
- vybere a sestaví jednoduchou choreografii lidového tance

Současný tanec:

- ovládá různé gymnastické prvky (most, stoj na rukou, přemet stranou aa vpřed)
- předvede kyvadlový a horizontální švih paží a trupu do všech směrů
- provádí piruety na místě a z místa do různých poloh
- popíše a vysvětlí provedení různých prvků současného tance
- předvede krátkou taneční etudu na zadané téma

Vyučovací předmět: *Taneční praxe*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- drží správně základní taneční postoj
- ovládá základní druhy sedů a lehů
- má vytvořeny základy práce ve dvojicích i ve skupině
- je schopen vystoupit s jednoduchým nacvičeným programem ve skupině

2. ročník

Žák:

- ovládá základní taneční postoj v závislosti na orientaci v prostoru
- v jednoduchých choreografiích má jisté a pružné pohyby a držení těla
- pravidelně se připravuje a pracuje na společných veřejných vystoupeních
- je schopen improvizace na dětské téma

3. ročník

Žák:

- aplikuje základní taneční postoj v jednoduchých choreografiích
- plynule zatančí polku, valčík, polonézu ve dvojicích a ve skupině
- orientuje se v jednotlivých žánrech tance

- orientuje se v názvosloví pro jednotlivé taneční žánry
- začíná si uvědomovat svoji roli v představení

4. ročník

Žák:

- uvědomuje si svůj pohyb v čase a prostoru
- vnímá a je schopen popsat vnější a vnitřní prostor
- při choreografiích dbá na čistotu provedení prvků
- popíše náladu hudby na základě vnímání hudby a dokáže vyjádřit své vnitřní pocity

5. ročník

Žák:

- rozezná a popíše prvky specifické pro současný, lidový a klasický tanec
- má rozvinutou pohybovou paměť
- propojuje v praxi jednotlivé naučené taneční prvky
- podpoří přípravu tanečního vystoupení svým aktivním přístupem k práci
- poradí mladším spolužákům s technikou a provedením základních tanečních prvků
- v improvizaci se snaží o přirozený projev
- dokáže zhodnotit svůj projev a výraz při choreografii

6. ročník

Žák:

- respektuje zásady tanečního stylu
- porovná styly a popíše rozdíly v jednotlivých tanečních stylech
- použije jak naučené tak i shlédnuté prvky k tvorbě vlastní krátké choreografie
- předvede složitější nacvičené choreografie různých stylů
- podpoří mladší spolužáky a poradí s nácvikem jednotlivých prvků

7. ročník

Žák:

- vysvětlí provedení prvku a teoreticky ho rozebere
- podílí se na tvorbě choreografií svými nápady
- udrží se v obtížnějších a složitějších pózách
- předvede jednoduchou naučenou choreografii z klasického tance
- analyzuje shlédnutá taneční vystoupení a porovná jejich úroveň
- zná své klady a zápory a snaží se na nich stále pracovat a vylepšovat
- je schopen veřejně vystoupit s maximálním nasazením

- je sebekritický k provedení choreografie a dokáže zvolit vhodný výraz a opravit techniku

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- zařazuje do choreografií složitější prvky s velkými pózami
- dbá na synchronizaci ve skupinových choreografiích
- spolupracuje při tvorbě choreografií a navrhuje zařazení technicky náročnějších prvků
- je schopen předvést krátkou improvizaci na zadané téma
- pohybově ztvární různé druhy nálad
- spolupracuje při tvorbě rekvizit

II. ročník

Žák:

- modifikuje části shlédnutých baletů pro potřeby konkrétní skupiny
- provádí na volnosti různé vazby skokových variací i ve velkých pózách
- spolupodílí se na tvorbě různých choreografií
- při tvorbě choreografií použije vlastní nápady, avšak respektuje zadání a styl tématu
- použije různá tempa v závislosti na charakteru doprovodné hudby
- rozliší různé druhy obrátů a orientuje se v jejich provedení

III. ročník

Žák:

- zvládá provedení adagia v náročnějších kombinacích na pološpičkách
- provádí u tyče i na volnosti všechny prvky v náročnějším stupni obtížnosti
- realizuje složitější úpravy původních choreografií a variací klasických baletů
- vyhledá zajímavou hudbu pro nácvič vlastní choreografie
- orientuje se v ději jednotlivých baletů
- používá odborné názvosloví a pojmy z oblasti klasického tance
- má vlastní názory na různá choreografická díla a je schopen je obhájit

IV. ročník

Žák:

- provádí na volnosti všechny druhy malých a velkých skoků v malých a velkých pózách
- předvede původní variace z různých choreografií baletů, a také dueta, tria a skupinové choreografie
- je schopen mladšímu spolužákovi vysvětlit způsob provedení jednotlivých prvků

- využívá všech naučených výrazových prostředků a teoretických znalostí k nastudování a předvedení jednotlivých choreografií
- připraví vlastní choreografie a zdůvodní použité prvky
- rozebere své vlastní vystoupení a analyzuje nedostatky
- přepracuje shlédnutou choreografii pro potřeby skupiny včetně osvětlení a kostýmů
- vnímá jednotlivce jako celek (intelektuální, emocionální i fyzickou stránku člověka)

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně- dramatický obor je určen dětem, které mají zájem o divadelní tvorbu a rozvoj svých uměleckých dovedností v oblasti herectví, přednesu a vlastní tvorby.

Výuka tohoto oboru se skládá z kolektivní a individuální výuky. Obsahem kolektivní výuky je Dramatická průprava a Dramatika a slovesnost. V těchto hodinách rozvíjíme fantazii dítěte, práci ve skupině a učíme se ovládat svůj verbální a nonverbální projev. V individuálních hodinách, které jsou zaměřené na Práci s textem a přednes se učíme správné výslovnosti, pěknému držení těla a osobitému a sebevědomému vystupování na veřejnosti. Dále se věnujeme rozborům textů a osvojujeme si zákonitosti vlastního psaní.

K rozvoji těchto dovedností dochází ve výuce prostřednictvím hry, improvizace a pečlivě sestavených navazujících cvičení. Podporujeme hru a přechod od neuvědomělého „hraní si“ k uvědomělému „hraní“. Děti se podílí na všech složkách, které patří k tvorbě divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie, choreografie, kostýmy, scénická hudba atd.) Vzniklá divadelní představení předvádějí na různých akcích ZUŠ. Prostřednictvím umělecké tvorby rozvíjíme přirozený projev dítěte, podněcujeme jeho kreativitu a zdravý vývoj jeho osobnosti.

Žáci zde získají potřebné základy pro studium na dalších odborných středních a vysokých uměleckých školách. Dovednosti, které zde děti získají, zúročí také ve svém budoucím osobním i profesním životě. A to zejména v profesích, které vyžadují veřejného vystupování a komunikace s lidmi.

8.1 Přípravné studium

Přípravné studium I. stupně

Učíme malé děti uvědomělému hraní si, a to kultivovaným jednáním. Rozvíjíme kolektivní cítění dětí, smysl pro dodržování pravidel hry, podporujeme zdravý rozvoj sebevědomí dítěte rozvojem imaginace a fantazie. Snažíme se vést žáka přípravného studia k vzájemnému naslouchání a respektu. Předpokladem pro přijetí do přípravného studia literárně-dramatického oboru je chuť si hrát a tvořit. Podporujeme význam hry jako symbolu světa. Hra není pouhý symbol dětství, je to vstupní brána k tomu stát se člověkem. Člověk je s hrou spjatý po celý život. Je potřeba položit správný základ již v raném období dítěte.

Učební plán – dvouleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná dramatická výchova	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Přípravná dramatická výchova*

1. ročník (přípravné studium)

Žák:

- spolupracuje s druhým při jednoduchých hrách
- pozná rozdíl mezi hraním si a hraním
- je schopen oddělit divadelní prostor jeviště a hlediště
- provádí jednoduchá dechová a artikulační cvičení
- opakuje jednoduché rytmické modely

2. ročník (přípravné studium)

Žák:

- spolupracuje s ostatními při hrách
- dokáže zahrát jednoduchou divadelní postavu
- je schopen popsat divadelní prostor (jeviště, hlediště, zákulisí)
- zná a provádí jednoduchá dechová a artikulační cvičení
- vymýšlí a opakuje jednoduché rytmické modely

Přípravné studium II. stupně

Učební plán – jednoleté přípravné studium

		I. ročník
Kolektivní výuka	Dramatická průprava	0,5
	Dramatika a slovesnost	0,5
Individuální výuka	Práce s textem a přednes	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Dramatická průprava*

I. ročník (přípravné studium)

Žák:

- při hrách dodržuje pravidla
- je schopen sebereflexe a naslouchá kritice
- vnímá své tělo jako celek, vědomě usiluje o jeho správné držení a vědomě s ním pracuje v dramatických pohybových improvizacích
- chápe základy tvoření dramatické situace
- má osvojeny základní dechová, hlasová a artikulační cvičení a je schopen je uplatňovat při práci s mluveným slovem
- je schopen oddělit jeviště od hlediště

kolektivní výuka	Dramatika a slovesnost	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
individuální výuka	Práce s textem a přednes			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: *Dramatická průprava*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- spolupracuje a rozvíjí nápady druhých
- při hrách dodržuje pravidla
- otevřeně komunikuje, respektuje ostatní členy v kolektivu
- se základním způsobem orientuje v divadelním prostoru
- zopakuje jednoduchý rytmus a dynamiku
- si uvědomuje rozdílnost rolí divák / aktér

2. ročník

Žák:

- se orientuje v divadelním prostoru
- zná a provádí spolu s učitelem základní dechová, hlasová a artikulační cvičení
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku
- uplatňuje základní pohybové a mluvní dovednosti
- se orientuje v základních principech práce se zástupným předmětem, loutkou

3. ročník

Žák:

- vyjádří své myšlenky a emoce a umí je uplatnit při vytváření jednoduchého dramatického tvaru
- je schopen sebereflexe a naslouchá kritice
- rozumí pojmům improvizace, pantomima, herecký stříh
- si je vědom hranice mezi jevištěm a hledištěm
- základně popíše dělení jevištního prostoru a používá termín forbína

4. ročník

Žák:

- se orientuje v divadelním prostoru a zvládá prostorové cítění
- provádí základní dechová, hlasová a artikulační cvičení a je schopen je uplatňovat při práci s mluveným slovem
- zvládá pohybovou improvizaci, hudebně rytmický projev
- rozumí základnímu principu práce se zástupným předmětem, loutkou a je schopen vyjádřit k předmětu, k loutce svůj vztah

5. ročník

Žák:

- vytvoří konstruktivní kritiku svého partnera i sebe samého
- zná pravidla improvizace
- se orientuje v termínech divadelního prostoru a běžně je používá
- uplatňuje znalosti práce se zástupným předmětem, loutkou a je schopen rozehrát situaci
- je schopen kolektivní tvorby, vzájemnému naslouchání
- je schopen předvést základní taneční prvky (např. relevé, plié)

6. ročník

Žák:

- uplatňuje principy klasické kompozice dramatu při vytváření jednoduchého dramatického tvaru
- zvládá prodloužený výdech, základy dechové opory, rezonanci, je si vědom svých mluvních nedostatků
- uplatňuje dechová, hlasová a artikulační cvičení při práci s mluveným slovem jakožto výrazovým prostředkem
- vnímá své tělo jako celek, vědomě usiluje o jeho správné držení a vědomě s ním pracuje v dramatických pohybových improvizacích

7. ročník

Žák:

- uplatňuje principy klasické kompozice dramatu při vytváření dramatického tvaru
- si je vědom svých předností i nedostatků, vědomě s nimi pracuje

- adekvátně užívá hlas a tělo v situacích dramatické tvorby i v běžných životních situacích
- vytvoří dramatickou situaci
- ovládá práci se zástupným předmětem, loutkou
- propojuje své znalosti, je si vědom existence divadelních oborů a je schopen popsat svůj vztah k těmto oborům
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- spolu s učitelem vytvoří typ postavy a jednoduchý charakter postavy
- spolu s učitelem je schopen vědomé stylizace v daném žánru
- vědomě pracuje s divadelní nadsázkou
- spolu s kolektivem určí jednotlivé složky divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie – scéna, kostýmy, rekvizity, scénická hudba...)

II. ročník

Žák:

- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování
- vytvoří typ postavy a jednoduchý charakter postavy
- je schopen vědomé stylizace v daném žánru
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie – scéna, kostýmy, rekvizity, scénická hudba...)

III. ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- tvoří jednotlivé složky divadelní inscenace (režie, dramaturgie, scénografie – scéna, kostýmy, rekvizity, scénická hudba...)
- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru a podílí se na jeho naplnění
- rozumí termínu herecký střih a umí ho používat
- je schopen vnímat a popsat tempo, rytmus dané situace

IV. ročník

Žák:

- je všestranný z hlediska pohybové, dramatické a hlasové složky
- samostatně vytvoří typ i charakter postavy
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností
- se podílí na tvorbě absolventské inscenace
- zhodnotí práci svou i ostatních spolužáků a je schopen hluboké sebereflexe

Vyučovací předmět: *Dramatika a slovesnost*

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zhruba převypráví děj knihy s dopomocí pedagoga
- zhodnotí příběh, knihu či jinou předlohu na bázi líbí/nelíbí
- po vyzvání pedagoga je schopen přinést oblíbenou knížku a sdělit kolektivu, proč je jeho oblíbená
- zapamatuje si jednoduchá rytmická lidová říkadla

2. ročník

Žák:

- jednoduše vyjádří své sympatie a nesympatie ke knize, k textu, k divadelnímu představení
- jednoduše převypráví stručný obsah knihy
- základně se orientuje v dětské literatuře
- zná dětské básničky
- vytvoří si vlastní příběh, který převypráví či sdělí jinou možnou formou

3. ročník

Žák:

- vede a udrží dějovou linku
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku

- převypráví stručný obsah knihy
- je si vědom, že každý příběh má začátek - prostředek - konec a při tvorbě s tímto faktem pracuje
- ví, co znamená termín “pointa” a “poentovat”

4. ročník

Žák:

- objasní své vlastní stanovisko k textu
- dokáže identifikovat chyby druhého
- vytvoří vlastní příběh na zadané téma a je schopen ho sdělit různou divadelní formou
- zná básničky aj. texty (mimo jiné z artikulačních cvičení) a rozumí jejich obsahu

5. ročník

Žák:

- písemně zpracuje příběh na dané téma a rozvíjí ho v kolektivu ostatních
- zaujímá kritické stanovisko k textu svému i cizímu a je schopen rozvinout konstruktivní kritiku
- orientuje se v procesu tvorby od textu jako pouhé předlohy až k možné interpretaci
- sám nosí texty, které ho zajímají a je schopen popsat své zaujetí

6. ročník

Žák:

- orientuje se v základní divadelní a literární terminologii, zná základní druhy a žánry literatury (především pak dramatu – komedie, tragédie)
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku
- interpretuje textovou předlohu zadanou pedagogem
- základně improvizuje na téma zadané pedagogem

7. ročník

Žák:

- zhodnotí dramatické i literární dílo a vytváří jeho jiné varianty
- popíše typy divadel
- písemně zpracuje drobný jevištní tvar samostatně zvolenou formou a je schopen vlastní tvorbu dramaticky zpracovat individuálně či v kolektivu ostatních žáků

- je schopen interpretovat jednoduchou textovou předlohu, kterou si sám zvolí
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- orientuje se v literatuře odpovídající jeho věku a dokáže u vybraných děl nalézt souvislosti
- improvizuje na téma zadané pedagogem a do improvizace vnáší vlastní intenci

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- orientuje se v divadelní a literární terminologii, zná druhy a žánry literatury (především pak dramatu)
- jednoduše popíše zákonitosti výstavby dramatického textu
- přijímá podněty ostatních
- orientuje se v literatuře (především pak v dramatu) a sleduje aktuální dění

II. ročník

Žák:

- orientuje se v aktuálním kulturním dění, navštěvuje divadla a je schopen rozboru inscenace, textu apod.
- improvizuje a zná zákonitosti improvizace
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace
- sám či s pomocí pedagoga vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu, tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje

III. ročník

Žák:

- zařadí vybrané dílo do sociálně-kulturních souvislostí, je schopen pojmut téma a použité prostředky
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- zná klasickou kompozici dramatu: expozice, kolize, krize, peripetie, závěr (happy end/tragédie)
- experimentuje v různých formách
- orientuje se v základních (nejen dramatických) dílech české a světové literatury

IV. ročník

Žák:

- vyhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- zcela sám vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu, tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- vystaví a realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesto, mimika, rekvizita, loutka aj.)
- se podílí na tvorbě absolventské inscenace

Vyučovací předmět: *Práce s textem a přednes*

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- spolu s pedagogem se podílí na výběru vhodné literární předlohy
- zná rozdíl mezi civilní mluvou a jevištní mluvou
- zná rozdíl mezi veršem a prózou
- zapamatuje si text kratšího rozsahu a naučí se ho v rámci domácí přípravy na výuku
- je si vědom svých mluvních nedostatků a pracuje na nich
- drží při přednesu tělo, nemá ruce v kapsách (pokud to není vědomé a účelné)
- umí patřičně uvést přednášený text (autor - název díla) a provést svůj přednes s úklonou

4. ročník

Žák:

- uvědomuje si rozdíl mezi přednesem a dramatickým výstupem
- zná správné psychomotorické předpoklady vývoje řeči
- fixuje v dechových, hlasových a artikulačních cvičeních správný sebecit
- rozlišuje promluvy jednotlivých postav, eventuálně rozlišuje charaktery jednotlivých postav

5. ročník

Žák:

- ovládá různé výrazové varianty při řečovém cvičení
- popíše rozdíl mezi přednesem a dramatickým výstupem
- mluví nahlas, umí používat jevištní šepot
- ví, co je to monolog a dialog
- orientuje se ve výstavbě textu, řazení do slok

6. ročník

Žák:

- sám nabídne pedagogovi vhodnou literární předlohu
- umí používat správné hlasové, mluvní (i pohybové) znalosti
- uvědoměle pracuje se základními výrazovými prostředky
- základně se orientuje v termínech: sloka, verš, rým, metrum, cézura

7. ročník

Žák:

- vybere vhodnou literární předlohu s dopomocí pedagoga
- obhájí svůj interpretační postoj
- zvládne práci na dramatickém výstupu (monologu, dialogu)
- vědomě pracuje s nabytými odbornými mluvními (i pohybovými) dovednostmi
- včasnou znalost textu vnímá jako samozřejmost pro následující práci (pokud nerozhodne pedagog jinak)

II. STUPĚŇ:

I. ročník

Žák:

- zná vlastní potřeby a ovládá možnosti preparace v úvodu hodiny (rozmluvení atd.) a je schopen daná cvičení provést sám
- základně se orientuje v teorii verše
- chápe rozdílnost pojmů “verš” a “rým” a umí je vysvětlit
- samostatně či s dopomocí pedagoga vytvoří jednodušší text a autorsky s ním pracuje

II. ročník

Žák:

- vybere vhodnou literární předlohu
- ovládá správné hlasové, mluvní (i pohybové) znalosti
- orientuje se v pojmech text, podtext, interpretace a běžně je používá

III. ročník

Žák:

- běžně používá v úvodu hodiny osobních preparačních cvičení (rozmluvení atd.) bez dopomoci pedagoga
- orientuje se v teorii verše - s pomocí pedagoga je schopen určit blankvers, alexandrín aj.
- základně se orientuje ve stěžejních veršovaných i prozaických dílech a základně je seznámen s některými texty (Shakespeare, Molière a další)
- samostatně či s dopomocí pedagoga vytvoří náročnější text a autorsky s ním pracuje

IV. ročník

Žák:

- nabídne pedagogovi různé vhodné literární předlohy, obhájí svůj výběr, popíše možnosti interpretace, které předvede
- adekvátně volí a samostatně používá výrazové prostředky pro sdělování
- vytvoří absolventskou práci v předmětu Práce s textem a přednes
- je si vědom celého procesu od výběru textu přes zvolenou interpretaci až k samotné produkci, která se stává ojedinelou za přítomnosti diváka

9 SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

9.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) probíhá na naší škole v souladu s novou legislativou (novela Školského zákona 82/2015 Sb. a novela vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme takového žáka, který k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytování podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 odst. 2 školského zákona. Podpůrnými opatřeními označujeme nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských služeb, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí, nebo jiným životním podmínkám žáka. Koordinátorem poskytování podpůrných opatření je speciální pedagog školy.

Vzhledem ke specifikaci naší školy můžeme zatím poskytovat vzdělávání dětem se zrakovým postižením, s vadami řeči, dětem se specifickými poruchami učení a dětem s méně závažným motorickým postižením – škola prozatím nemá k dispozici bezbariérový přístup.

Žákům se sociálním znevýhodněním může škola poskytnout slevu z úplaty za vzdělávání a to po předložení potvrzení ze Správy sociálního zabezpečení o pobírání sociálních dávek.

System péče o žáky se SVP

Ve škole je nastaven vnitřní komunikační systém mezi koordinátorem pro práci se žáky se SVP, vedením školy, učiteli a rodiči/zákonnými zástupci, který zajišťuje efektivní a kontinuální informovanost všech zúčastněných stran. Tento komunikační systém na naší škole pojmenováváme jako *Regulační trojúhelník intenzivní komunikace*, a názorně uvádíme na obrázku č. 1 (viz papírová podoba ŠVP).

Pravidla pro koloběh informací o žácích se SVP a podobu spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (dále ŠPZ) nastavuje ředitelka školy. Koordinátor pro žáky se SVP zajišťuje bezproblémový tok informací mezi vedením školy a pedagogy, poskytuje informace k problematice žáků se SVP, vede odbornou dokumentaci, je nápomocen při tvorbě vzdělávacích dokumentů a především je pověřen komunikací s pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC). Vedoucí jednotlivých oborů a oddělení komunikují s pedagogy o žácích se SVP a informují koordinátora o situaci ve svých odděleních/oborech. Pedagogové zajišťují komunikaci s rodiči,

s vedoucími oddělení/oborů, vytvářejí dokumenty (Plán pedagogické podpory – PLPP, Individuální vzdělávací plán – IVP).

Škola spolupracuje se spádovými pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC), které zajišťují diagnostiku a intervenci pro žáky se SVP. Na základě doporučení z těchto poradenských zařízení může škola poskytovat podpůrná opatření. V případě potřeby může škola spolupracovat i s dalšími odborníky.

Rodiče/zákonní zástupci mohou v případě potřeby kdykoli kontaktovat školu prostřednictvím koordinátora pro žáky se SVP, nebo učitele oboru, v souvislosti se vzdělávacími potřebami svých dětí, nebo vedení školy v případě závažných změn, které se týkají vzdělávání dětí. Systém koordinace práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jakož i podrobný popis úkolů všech zúčastněných stran, uvádíme na schématu obrázku č. 2 *Koordinace společného vzdělávání na škole* (viz papírová podoba ŠVP).

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vždy klademe důraz na individualitu a osobní rozvoj každého žáka. Účelem podpory vzdělávání je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření podle organizační a finanční náročnosti jsou rozčleněna do pěti stupňů, přičemž jednotlivé stupně je možné dle rozhodnutí školského poradenského zařízení (ŠPZ) i kombinovat. Jedná se především o úpravu organizace, obsahu vzdělávání, hodnocení, metod a forem práce, zabezpečení školských služeb, úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, pořizování kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, vzdělávání podle Plánu pedagogické podpory, nebo Individuálního vzdělávacího plánu.

Pro žáky, kteří nejsou diagnostikováni v PPP, nebo SPC, či jim byla ve výše uvedených poradenských zařízeních přiznána podpůrná opatření prvního stupně, je dle platného ŠVP vypracován Plán pedagogické podpory (PLPP). Obsahuje stručný popis obtíží žáka, návrh úprav vzdělávání žáka, stanovení cílů podpory a způsobů jeho průběžného a závěrečného vyhodnocení. PLPP je vyhodnocován nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Škola volí podpůrná opatření prvního stupně, pokud má žák při vzdělávání obtíže takového charakteru, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky

pedagogické intervence (dílní změny v metodách, ve výukových postupech, v organizaci výuky či v hodnocení).

Druhý až pátý stupeň podpurných opatření škola poskytuje pouze na základě doporučení ze školského poradenského zařízení. Od druhého stupně PO, pokud je ŠPZ doporučen, škola zpracovává pro žáka Individuální vzdělávací plán (IVP). Individuální vzdělávací plán je jedním z podpurných opatření. Škola při jeho tvorbě vychází z platného ŠVP a z návrhů obsažených v doporučení. Může se jednat o úpravu obsahu a rozsahu učiva tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáka a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jeho osobní maxima. Dále se může jednat o úpravy organizace výuky, hodnocení a další. Individuální vzdělávací plán je vyhodnocován jednou ročně.

Ukládá-li to doporučení, škola zajistí kompenzační pomůcky, speciální učebnice a pomůcky a další prostředky nezbytné k plnému začlenění žáka do společného vzdělávání.

9.2 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných probíhá na naší škole v souladu s novou legislativou (novela Školského zákona 82/2015 Sb. a novela vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech uměleckých dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností jednotlivých oblastech uměleckých dovednostech.

Při pedagogické identifikaci a vyhledávání nadaných a talentovaných žáků vycházíme z tzv. *Renzuliho tříkomponentového modelu nadání*, obrázek č. 3 (viz papírová podoba ŠVP)..

Za účelem podpory a diagnostiky nadaných žáků škola spolupráce s odbornými poradenskými pracovišti a odborníky příslušných konzervatoří nebo akademií múzických a výtvarných umění. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s naší školou. Protože se jedná o nadání žáka projevující se v oblastech uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, které mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání. Míru žákova uměleckého nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, který k tomuto účelu vydá odborný posudek.

Pro vyhledávání nadaných žáků používáme následující metody pedagogické diagnostiky: a) pedagogické pozorování, b) rozhovory se žákem, rodičem, ostatními kolegy, c) sledujeme úspěšnost při komisionálních zkouškách, hodnocení a klasifikace, d) používáme rozbor pedagogické dokumentace (rozbor žákových prací, účast na soutěží, rozbor a rozsah repertoáru apod.), e) provádíme diagnostiku rodinného zázemí a podpory pravidelné domácí přípravy.

Při metodě pedagogického pozorování se kromě žákových schopností a dovedností v daném uměleckém oboru, soustředíme také na to, zda žák má všeobecně zálibu ve čtení, sledujeme dobrou slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti, výbornou paměť, rozsáhlé znalosti z jiných oblastí např. přírodovědy, schopnost řešení problémů, schopnost logického usuzování a zobecňování, široký okruh zájmů, schopnost dlouhodobého soustředění a vytrvalost v oblasti zájmu uměleckého vzdělávání, nekonformnost, vysokou (sebe)kritičnost, perfekcionismus, upřednostňování společnosti starších nebo dospělých před vrstevníky, zvýšený smysl pro morálku a fair play, smysl pro humor.

Identifikace a následná péče o nadané a talentované žáky naší školy, probíhá na základě jasně stanoveného schématu *Komunikačního kanálu péče o nadané*, obrázek č. 4 (viz papírová podoba ŠVP).

Při poskytování podpory nadaným a mimořádně nadaným žákům se vždy řídíme nejdůležitějším pravidlem, že žák musí SÁM chtít něco navíc, další nebo složitější úkol. Dbáme na to, aby vždy šlo o vlastní zájem a ambice žáka (tzv. baví ho to) a nikoli o převzaté ambice osob z jeho okolí.

Žákům nadaným jsme schopni poskytnout kvalitní vzdělání, a to především:

- ředitel školy může vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech;
- nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku;
- nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelem naší školy současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

Pro vytvoření individuálního vzdělávacího plánu pro žáky mimořádně nadané vycházíme ze školního vzdělávacího programu naší školy, který nese název *Projdi branou umění*. Nezbytnou podmínkou pro tvorbu IVP je platné doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), vyjádření zákonného zástupce žáka a odborný posudek odborníka v příslušném uměleckém oboru.

Pokud žák prokazuje výrazně nadprůměrné studijní výsledky, avšak není diagnostikován jedním ze specializovaných pracovišť (ŠPZ), individuální plán sice nevytváříme, nicméně

přizpůsobujeme výuku tak, aby se žák mohl plně rozvíjet. Takový žák se často účastní interních i veřejných vystoupení a soutěží, je mu umožněn rychlejší postup školními výstupy a rozšířen rozsah učiva v rámci přímé pedagogické podpory a nebo plánu pedagogické podpory (PLPP). Dále takovým žákům umožňujeme studium v dalším studijním zaměření v rámci daného uměleckého oboru na základě vyjádření třídního učitele, vedoucího oddělení a úspěšného absolvování přijímacích talentových zkoušek.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Základní pravidla pro hodnocení žáků na Fakultní základní umělecké škole Hudební a taneční fakulty AMU v Praze jsou stanovena platnou legislativou a školním řádem, a to konkrétně ve čl. 4.

Cíle hodnocení:

- Hodnocení žáků je *zpětnovazební interpretační a komunikační proces*.
- Poskytuje *diagnostické informace* o porovnatelných kvalitách učebních výkonů a chování žáků.
- Podmiňuje *prognózu* výkonů žáků.
- Cílem je *zvyšovat kvalitu učení a efektivitu vyučování*.
- Vliv na: *autoregulaci* žákovského učení a *motivaci* k němu, *sociální vztahy*, *sebepojetí* nebo *aspirace* žáků apod.
- Hodnocení žáků pojmáme jako důležitý výchovný a motivační prvek, který podporuje žáka v průběhu celého studia.

Zásady hodnocení:

- Žáky hodnotíme průběžně, systematicky a v předem stanovených termínech v případě sumativní formy hodnocení.
- Hodnotíme s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáků a upřednostňujeme pozitivní přístup.
- Žáci vždy vědí, za co budou hodnoceni v případě sumativní formy hodnocení.
- V případě, že je hodnocení jmenovitě součástí *podpůrných opatření* u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pak rozlišujeme různé přístupy k hodnocení těchto žáků, které mají sloužit k rozlišování různých kvalit výuky v rámci podpory práce žáka.

Formy hodnocení:

škola používá dvě formy hodnocení:

- Tzv. sumativní hodnocení slouží škole k získání konečného a celkového přehledu o dosahovaných výkonech a výsledků vzdělávání. Cílem sumativního hodnocení není průběžné vedení žáka se záměrem diagnostiky a poskytování informací. Toto hodnocení se omezuje na hodnotovou škálu a jeho výsledky se uvádějí na vysvědčení v pololetí a na konci školního roku. Škola však dbá na to, aby tato forma hodnocení navazovala na dlouhodobou a promyšlenou práci s formativním hodnocením.
- Tzv. formativní hodnocení neboli zpětnovazebné hodnocení používá škola ve chvíli, kdy se určitý výkon nebo činnost v jednom ze čtyř uměleckých oborů dá zlepšit. Formativní hodnocení dává zpětnou vazbu žákovi, zda ve svém vzdělávání postupuje správnou cestou. Žák po splnění dílčího úkolu se dozví, co udělal dobře, v čem se

zlepšil, nebo naopak co příště musí udělat jinak. Tato forma hodnocení pomáhá učitelům a žákovi hledat lepší cesty k cíli a slouží k řízení vzdělávání a výchovy žáků naší školy.

Průběžné hodnocení:

Žáci jsou v průběhu školního roku v individuální výuce hodnoceni minimálně jednou za měsíc známkou, která je zaznamenána do třídní knihy a žákovského sešitu. V kolektivní výuce jsou známky zaznamenávány do třídní knihy pro kolektivní výuku.

Ve výuce teoretických předmětů jsou známky z testů a cvičení zaznamenávány do třídní knihy pro kolektivní výuku.

Známky zahrnují:

a) v individuální výuce:

- úroveň domácí přípravy
- aktivitu v hodinách a spolupráci s učitelem
- účast a úroveň interpretace na interních a veřejných vystoupeních
- osobní zájem a vklad žáka do výuky

b) v kolektivní výuce:

- úroveň přípravy a práce v hodinách
- účast na veřejných vystoupeních, představeních, výstavách
- spolupráci ve skupině

c) v hudební nauce:

- úroveň přípravy na vyučování
- aktivitu v hodinách
- výsledky písemných prací (testy, cvičení apod.)

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Ta je stanovena na základě:

- úrovně průběžně plněných studijních kritérií, stanovených Školním vzdělávacím programem
- zapojování se do aktivit školy (vystoupení, představení, výstavy, reprezentace školy)
- klasifikace v průběhu školního roku

Kritéria pro postup žáků do vyššího ročníku (dle čl. 5 Šk. řádu)

- celkové hodnocení na konci 2. pololetí stupněm prospěl/a, nebo prospěl/a s vyznamenáním
- splnění výstupů předepsaných pro každý ročník v ŠVP
- žák postupuje do vyššího ročníku na základě průběžného hodnocení a zapojování se do aktivit školy

a dále:

- absolvování alespoň jednoho vystoupení, představení, vernisáže v průběhu školního roku, nebo vykonání komisionální zkoušky

Kritéria pro absolvování stupňů základního studia

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň základního studia s ročníkovým hodnocením nejhůře klasifikačním stupněm 3 (uspokojivý)

- absolventské vystoupení, představení, výstava, práce, nebo úspěšné vykonání komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky: (čl. č. 6 Šk. řádu)

Jejich realizace podléhá platné legislativě. Komise (minimálně tříčlenné) jsou složeny z pedagogů jednotlivých oddělení, navrženi vedoucím oddělení a schváleni ředitelem školy. Komisionální zkouška je zpravidla organizována jedenkrát ročně, a to na konci školního roku, jako zkouška postupová.

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

1) výborný – žák splňuje ročníkové osnovy dané ŠVP, plní zadané úkoly ve výuce i v rámci domácí přípravy. Je aktivní a schopný samostatné práce, účastní se různých vystoupení, představení, výstav a akcí reprezentujících školu. Projevuje zájem o zvolený obor.

2) chvalitebný - žák plní ročníkové osnovy i zadanou práci včetně domácí přípravy s častějšími drobnými nedostatky, spolupracuje s pedagogem na odstraňování problémů, je snaživý.

3) uspokojivý – žák plní ročníkové osnovy i zadanou práci jen částečně, jeho domácí příprava je průměrná. Projevuje nedostatek aktivity, nejeví příliš velký zájem o zvolený obor.

4 neuspokojivý – žák neplní učební osnovy a zadané úkoly, jeho domácí příprava je nedostatečná, má zásadní nedostatky ve vědomostech i dovednostech ve zvoleném oboru.

9.3 Oblasti vlastního hodnocení školy

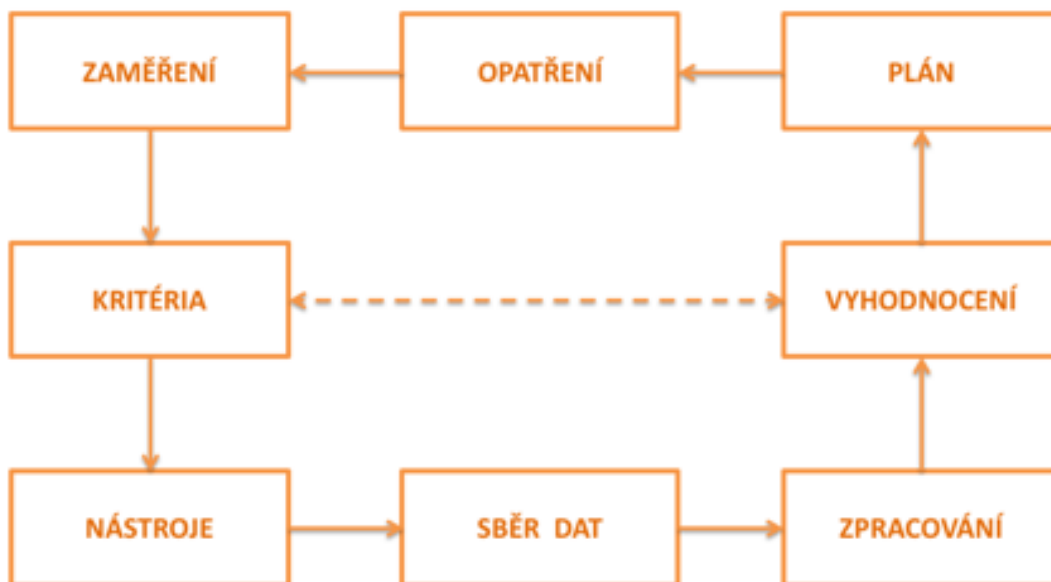
Způsob, struktura a frekvence zpracování vlastního hodnocení školy podléhá platné legislativě. Hlavním smyslem vlastního hodnocení školy je zlepšení kvality vzdělávání s konkrétním dopadem na žáky. Při vlastním hodnocení školy vycházíme z platných kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce (ČŠI).

Hlavní oblasti hodnocení školy jsou:

1. koncepce a rámec školy
2. pedagogické vedení školy
3. kvalita pedagogického sboru
4. kvalita výuky a vzdělávání
5. vzdělávací výsledky žáků
6. podpora žáků při vzdělávání

Při vlastním hodnocení školy vycházíme z tzv. *Cyklu vlastního hodnocení školy*, viz obrázek č. 5.

CYKLUS VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Obrázek č. 5

Zaměření

- Prvním krokem při vlastním hodnocení školy je vymezení předmětu zájmu, tedy toho, na co se ve vlastním hodnocení chceme zaměřit.
- Povinné zaměření a oblasti vlastního hodnocení byly s účinností od 1.1.2012 zrušeny. Nyní si naše škola definuje předmět zájmu podle svých skutečných potřeb.

Kritéria

- Jakékoliv hodnocení je založeno na principu oceňování podle určitého měřítka. Kritérium (měřítko) tedy popisuje nebo označuje kvalitu.
- Dobře definovaná kritéria nám pomohou jak při tvorbě evaluačních nástrojů (co pozorovat, na co se ptát), tak při vyhodnocování získaných informací (realita versus námi požadovaná kvalita).
- Škola za tímto účelem např. vypracovala kritéria v rámci hospitačního záznamu, ze kterého vychází při hodnocení hned několik oblastí.

Nástroje

- Když si ustanovíme, co budeme hodnotit a jak si představujeme kvalitu, přikročujeme k výběru či tvorbě evaluačních nástrojů (viz např. zmíněný hospitační záznam).

- Pečlivě rozmyslíme, jestli v daném případě získáme nejvěrohodnější informace provedením testu, nebo pozorováním, případně tím, že se někoho zeptáme (ústně / písemně), anebo analýzou vypovídajících dokumentů.
- Nejčastěji používané tyto evaluační nástroje:
 - a) analýza dokumentace, analýza SWOT
 - b) pozorování, hospitace, prohlídka
 - c) test, zkouška
 - d) dotazník, anketa, rozhovor

Sběr dat

- Zjišťování je aplikováno na reprezentativním vzorku respondentů.
- Jsou dodržovány rovné podmínky (např. stejný čas, způsob distribuce, pokyny, klima).
- Dbáme na to, aby nenastala mimořádná situace, jejíž důsledky momentálně značně zkreslují získaná data (např. těžký úraz žáka v době distribuce dotazníku rodičům apod.).

Zpracování dat

- Používáme srozumitelné podklady (formuláře) pro záznam dat.
- Uplatňujeme stejný mechanismus zpracování informací (např. u otevřených otázek v dotazníku nebo testu).

Vyhodnocení

- V této fázi se z dat stávají informace.
- Získaná data porovnáváme s kritérii kvality a stanovujeme oblasti, ve kterých dosahujeme dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit.
- Při vyhodnocování musí být vyloučena rozdílná interpretace jevu různými hodnotiteli.
- Závěrečným krokem je odhalení příčiny nedostatku.

Plán

- V první fázi plánu smysluplně, reálně a jasně nastavujeme cílovou kvalitu. Tento pro krok není pro školu u konce, dokud není zřejmé, podle čeho se pozná opravdové zlepšení.
- Pak stanovíme si časový horizont pro viditelné zlepšení.
- Následuje soupis nutných kroků, činností a podmínek.

Realizace opatření

- V této fázi jde o skutečné vlastní provedení opatření, vzešlá na základě hodnocení školy.
- Tímto krokem vlastní hodnocení školy má svůj reálný přínos a dopad na kvalitu školy.
- Nakonec účinnost přijatých opatření zakomponováváme do následujícího cyklu vlastního hodnocení školy.

Vedení školy projedná s pedagogickou radou školy návrh oblastí, strukturu a rozsah vlastního hodnocení pro příslušné období (na zahajovací nebo pololetní pedagogické radě) příslušného školního roku. S výsledky vlastního hodnocení školy je pedagogická rada školy seznámena nejpozději na závěrečné nebo nejbližší pedagogické radě.